ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

SADE LOK sadelok.com
15-21 ਅਕਤੂਬਰ 2025
ਸਾਲ 16ਵਾਂ - ਅੰਕ 42
email : info@sadelok.com
Ph. : 510-706-1300
Fax : 925-373-1300

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ)

ਆਪ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਇਹ ਰੌਸ਼ਨੀ ਭਰਿਆ ਤਿਉਹਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲਿਆਵੇ

ਦਮਨਕਾਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੋਇਆ ਚਕਨਾਚੂਰ

ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਵੀਟੋ ਨਾਲ ਬਿੱਲ SB-509 ਖਾਰਜ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) ਸੈਂਕੜੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਸੀ - ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ। ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਬਿੱਲ SB-509 ਸੀ। ਪਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਗੈਵਿਨ ਨਿਊਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਦਸਤਖਤ ਨੇ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ।

ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਜਸਮੀਤ ਕੌਰ ਬੈਂਸ ਦੀ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 21 'ਤੇ)

ਅਮਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ

- ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਜੰਗਬੰਦੀ: ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਹੋਏ ਦਸਤਖਤ
- ਜੰਗ 'ਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਾਹਤ

ਸ਼ਰਮ ਅਲ-ਸ਼ੇਖ (ਮਿਸਰ), (ਸਾਡਾ ਲੋਕ) : ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਗਾਜ਼ਾ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 20 'ਤੇ)

ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਜਲਾਲਤ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਏ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਲਿਤ ADGP (IPS) ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਅਗਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 25 ਸਥਿਤ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਆਦਿਤੀ ਅਤੇ ਅਮੁੱਲਿਆ ਨੇ ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਪੰਵਾਰ, ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਹਰਿਆਣਾ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 42 'ਤੇ)

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤਿ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ...

ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਮਿਟਾਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ਼ੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਏਕਤਾ ਦਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਈਟਾਂ ਜਗਾਉਣੀਆਂ, ਲੜੀਆਂ ਲਗਾਉਣੀਆਂ, ਬੰਬ-ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣੇ ਤੇ ਗਿਫ਼ਟ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਤਲਬ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਕੁਝ ਸੰਕੇਤਕ ਤੇ ਕੁਝ ਸੋਝੀ ਅਨੁਸਾਰ। ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚਾਵਾਂ ਤੇ ਮਲਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ। ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਰਾਮ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ, ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਏ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ। ਇੰਞ ਹੀ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਇਸ ਦਿਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸਾਝਾਂ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 27 'ਤੇ)

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
AICPA
Our Services :
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara • Pleasanton • Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
Green Card : Employment based/PERM/NIW
Green Card : Family based
Green Card through refugee or asylee
Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas
Fiancee visas
H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3
Student Visa
B-1/B-2 Visitor Visas and
Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigrantion Services
Citizenship
e-Verify, 1-9 and
Other Compliance
Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USATAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Fmily Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Vlvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel. : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.# 131 Fresno. CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401. Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

BHHS
CJ Singh
License # 24012019
Real Estate Broker
NORTHWEST REAL ESTATE
BERKSHIRE HATHAWAY
HOMESERVICES
M. 206-401-4000
Charanjit Singh Seattle
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
cjsingh@bhhsnw.com I cjsingh.bhhsnw.com
11400 SE 8th Street Ste 100
Bellevue. WA. 98004
A member of the franchise system of BHHS Affiliates, LLC.

SAN RAMON
Lathrop & Mani Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC
Call US : 209-637-0210 | 612-578-8078 | 925-495-0207
CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION
Visit Us Now! Dr. Rajesh Maheshwari, MD
9140 Alcosta Boulevard Ste D San Ramon, CA 94583 (925) 361-5959
15810 Harlan Road #A Lathrop, CA 95330 (209) 983-9000
1040 North Main Street Manteca, CA 95336 (209) 825-51155
San Ramon URGENT CARE & CLINIC
Lathrop URGENT CARE
Main Street URGENT CARE
https :.//www.sanramonurgentcare.com | Email us at info@sanramonucc.com

ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ Political Asylum
Deportation of Defense BIA Appeal
9 Circuit Court Federal Court
ਗਰੀਨਕਾਰਡ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
Green Card Citizenship
ਡਾਈਵੋਰਸ ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
Divorce Civil and Criminal Cases
Family Petition Immigration
Travel document Work Permit
Harminder Singh Samana
Office Manager
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 | hsrotal.64@gmail.com
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA
ESQ, Abogado
All Services Under One Roof
ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com
209-481-7750
209-624-3919
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ Manteca-Arizona- San Francisco
EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟਿਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫ਼ਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਟਰੰਪ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਲੜਾਂਗੇ : ਚੀਨ

ਬੀਜਿੰਗ : ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਸ ’ਤੇ 100 ਫੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਲੜਾਂਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਦਰਅਸਲ ਚੀਨ ਨੇ ਕਈ ਦੁਰਲੱਭ ਖਣਿਜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ, ਜੋ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਖਣਿਜ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਵੇਂ ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲਾ ਟੈਰਿਫ (100 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਲਾਵੇਗਾ। ਚੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ’ਤੇ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ’ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਲਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨੀ ਕੰਪਨੀ ਹੁਆਵੇਈ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ, ਚਿਪ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਦੁਰਲੱਭ ਖਣਿਜਾਂ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਚਾਰਲੀ ਕਿਰਕ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਡਲ ਆਫ਼ ਫਰੀਡਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਕਾਰਕੁਨ ਚਾਰਲੀ ਕਿਰਕ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਿਰਕ ਦਾ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਯੂਟਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਕ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ’ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਰਕ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਡਲ ਆਫ਼ ਫ ?ਰੀਡਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ।

ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕਿਰਕ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ‘ਮਹਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਇਕ’ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ‘ਸ਼ਹੀਦ’ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੌਨ ਐੱਫ. ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ 1963 ਵਿੱਚ ‘ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ’ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਡਲ ਆਫ਼ ਫਰੀਡਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ARE YOU IN COMPLIANCE WITH FMCSA REGULATIONS?

Trust your compliance needs to us! Say goodbye to those Google-educated DOT consultants and experience the difference with our certified experts. They've honed their skills under the same entity that is conducting your audits and issuing tickets. Whether you're gearing up for a CHP or Federal Audit, or aiming to improve your DOT safety score for those coveted big clients, our consultants are your partners every step of the way, equipping you with the knowledge and tools for success. Our comprehensive services go beyond the basics listed below, ensuring your peace of mind.

OUR EXPERT COMPLIANCE DRIVING YOUR SUCCESS

DOT AUDIT PREP

Be prepared for DOT audits with our comprehensive audit preparation services, minimizing risks and ensuring compliance.

Already had an audit, but failed? Don't worry, we can create and submit a corrective action plan (CAP) to prevent your DOT number from being revoked.

YOUR SAFETY COMPLIANCE

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ:

45 ਦਿਨ, 90 ਦਿਨ, ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰੀਖਣ:

ਕੋਚ, ਸਕੂਲ ਲਈ 45 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ,
ਟੂਰ, ਯੂਥ, ਅਤੇ SPAB ਬੱਸਾਂ।

ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਲਈ 90 ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ
ਸਾਰੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ DOT ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ

ਕਲੀਅਰਿੰਗਹਾਊਸ ਅਤੇ FMCSA ਪੋਰਟਲ

ਅਸੀਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗਹਾਊਸ ਅਤੇ FMCSA ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਡਰੱਗ ਅਤੇ ਅਲਕੋਹਲ ਮਾਨਾ ਜੀਮੈਂਟ

ਪੂਰਵ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਬੇਤਰਤੀਬ, ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰੱਗ ਟੈਸਟਿੰਗ।
ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (SAP) ਪਾਲਣਾ

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਫੁੱਲ ਨੋਟਿਸ (EPN)

ਡਰਾਈਵਰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਫੁੱਲ ਨੋਟਿਸ (EPN) ਸੇਵਾਵਾਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਡਰਾਈਵਰ ਲੌਗ ਬੁੱਕ ਆਡਿਟ

ਸਾਡੀ ਸੁਚੇਤ ਡਰਾਈਵਰ ਲੌਗਬੁੱਕ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚੋ ਆਡਿਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਕੋਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ CDL ਸਾਡੀ ਗਾਹਕੀ ਅਧਾਰਤ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਾਰਬ ਕਲੀਨ ਟਰੱਕ ਚੈੱਕ 'ਸਮੋਗ ਟੈਸਟ'

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਮੋਕ ਟੈਸਟ ਕਰੋ

ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਫਾਈਲ ਮਾਨਾ ਜੀਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ

ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਔਨਲਾਈਨ ਸਿਸਟਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਅਪ ਟੂ ਡੇਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਓ

ਅਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ FMCSA ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਧਾਰਤ ਡਾਟ ਪਾਲਣਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ

888-896-9407
209-200-8308

info@yoursafetycompliance.com

www.yoursafetycompliance.com

ਸਾਡੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਾਬਕਾ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ DOT/ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ DOT ਪਾਲਣਾ।

LET YOUR SAFETY COMPLIANCE BE YOUR TRUSTED PARTNER IN ENSURING COMPLIANCE AND SAFETY FOR YOUR BUSINESS!

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ
ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ

20 ਅਕਤੂਬਰ, ਸੋਮਵਾਰ, ਸ਼ਾਮ 7.15 ਤੋਂ 8.15 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
7676 Bradshaw Rd, Sacramento Ca

21 ਅਕਤੂਬਰ, ਮੰਗਲਵਾਰ, ਸ਼ਾਮ 7.00 ਤੋਂ 8.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੋਡੈਸਟੋ
5743 E Hatch Rd, Hughson Ca

22 ਅਕਤੂਬਰ, ਬੁੱਧਵਾਰ, ਸ਼ਾਮ 7.00 ਤੋਂ 8.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬੇ
1930 Sikh Tample Street, Stockto CA

25 ਅਕਤੂਬਰ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 7.00 ਤੋਂ 8.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਸਾਗਰ
1541 Jessie Ave, Sacramento Ca.

23 ਅਤੇ 24 ਅਕਤੂਬਰ, ਵੀਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ,
ਸ਼ਾਮ 7.00 ਤੋਂ 8.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਫ਼ ਉਟਾਹ (Utah)
4897 S Redwood Rd. Taylorsville

26 ਅਕਤੂਬਰ, ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਤੋਂ 12.45
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੇਵਰਡ
1805 Hill Ave, Hayward Ca

26 ਅਕਤੂਬਰ, ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਤੋਂ 1.00
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੌਂਟ
300 Gurdwara Rd, Fremont Ca

ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ
ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

sadelok.com

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA

ESQ, Abogado

- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ
- Political Asylum
- Deportation of Defense
- BIA Appeal
- 9 Circuit Court
- Federal Court
- ਗਰੀਨਕਾਰਡ
- ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
- Green Card
- Citizenship
- ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
- Divorce
- Civil and Criminal Cases
- Family Petition Immigration
- Travel document
- Work Permit

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

Manteca-Arizona- San Francisco

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336
hsrotal.64@gmail.com
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com

All Services Under One Roof

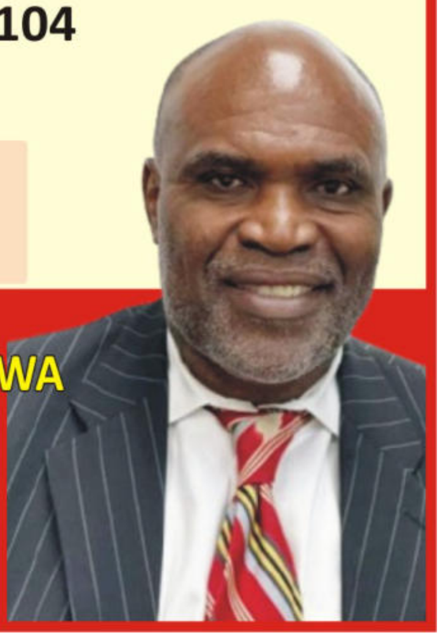

HARMINDER SINGH SAMANA
OFFICE MANAGER
209-481-7750
209-624-3919

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

ਭਾਰਤ ਇਕ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼, ਜਿਥੇ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਸਿਖ਼ਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ : ਟਰੰਪ

ਹੁਣ ਮਿਲ-ਜੁਲ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਸ਼ਰਮ ਅਲ ਸ਼ੇਖ (ਮਿਸਰ): ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਕ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ ਹੈ। ਗਾਜ਼ਾ 'ਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹਮਾਸ ਯੁੱਧ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਿਸਰ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਹਿਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਫੀਲਡ ਮਾਰਸ਼ਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਆਸਿਮ ਮੁਨੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਬਲਕਿ ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਚ ਵੀ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਣਗੇ। ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਦਰਮਿਆਨ ਯੁੱਧ ਸਮੇਤ 8 ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਬਦੇਲ ਫਤਿਹ ਅਲ-ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ 'ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੱਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਿਸਰ 'ਚ ਹੋਏ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿਚ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਫਲਸਤੀਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ : ਟਰੰਪ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸੱਚੇ ਦੋਸਤ ਹਨ ਟਰੰਪ : ਨੇਤਨਯਾਹੂ

ਯੇਰੂਸ਼ਲਮ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਮਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਤੇ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਝੜਪਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧ ਪੂਰਬ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹੋ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਫਿਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਦਰਦ, ਮੌਤ ਤੇ ਕਸ਼ਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਮੀਰ ਓਹਾਨਾ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਤੇ ਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 'ਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ (ਟਰੰਪ) ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਕੰਮ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਬਣਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਸਦ 'ਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੇ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਸੱਚਾ ਦੋਸਤ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਥਿਰਤਾ 'ਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਮੀਰ ਓਹਾਨਾ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ।

ਯੂ ਐਸ-ਇੰਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਆਮ ਵਾਂਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਮੰਚ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਆਗੂ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੈਨਜਮੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਏ ਆਈ ਐਮ ਏ) ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ 8 ਵੀਂ ਯੂ ਐਸ-ਇੰਡਿਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਆਮ ਵਾਂਗ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉਪਰ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਾਂਤਾ ਕਰੂਜ਼ ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 'ਯੂ ਐਸ-ਇੰਡੀਆ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਧਾਰਨੀਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤੀ' ਸੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਯੂ ਐਸ ਸਾਂਤਾ ਕਰੂਜ਼ ਚਾਂਸਲਰ ਸਿਨਥੀਆ ਲਰੀਵ, ਏ ਆਈ ਐਮ ਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਰੇਖਾ ਸੇਠੀ ਤੇ ਏ ਆਈ ਐਮ ਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਸੀ ਈ ਓ ਟੀ ਵੀ ਨਾਰੇਂਦਰਨ ਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਅਧਾਰਤ ਗਠਜੋੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਨੀਲ ਕਾਂਤ ਮੁੰਜਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੀਰੋ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਜ ਤੇ ਏ ਆਈ ਐਮ ਏ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 8% ਹੋਣੀ ਲਾਜਮੀ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਰ ਡੀ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਉਪਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਸਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਡਾਕਟਰ ਕੇ ਸ੍ਰੀਕਰ ਰੈਡੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ 18 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸੈਮੀਕੋਨ ਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਨਾਸਾ ਇਸਰੋ ਨਿਸਾਰ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੂੜੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਜਵਾਈ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਜੇਲ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਦੱਖਣੀ ਫਲੋਰਿਡਾ ਦੇ ਇਕ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ 75 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਡੋਨਾ ਐਡਲਸਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਜਵਾਈ ਡੈਨੀਏਲ ਮਾਰਕਲ ਦੀ ਭਾੜੇ ਦੇ

ਕਾਤਲਾਂ ਤੋਂ ਹੱਤਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ 2014 ਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਲੋਰਿਡਾ ਸਟੇਟ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਅ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਰਕਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜੋ ਕਿ ਐਡਲਸਨ ਦੀ ਧੀ ਸੀ, ਨਾਲ ਅਣਬਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਟਾਲਾਹਾਸੀ ਸਥਿੱਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਫਤਾ ਭਰ ਚਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਪਰੰਤ ਐਡਲਸਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ ਹੱਤਿਆ, ਸਾਜਿਸ਼ ਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 30 ਸਾਲ ਹੋਰ ਜੇਲ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸੁਣਾਈ। ਐਡਲਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਲਾਹਾਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਵੁਕ ਹੋਈ ਐਡਲਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਤੇ ਨਾਕਾਰਤਮਿਕ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੋ ਕੁਝ ਡੈਨੀਏਲ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਉਹ ਨਾ ਭੁੱਲਣਯੋਗ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਟ ਜੱਜ ਸਟੀਫਨ ਏਵਰਟ ਨੇ ਐਡਲਸਨ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਉਪਰ ਰਤਾ ਭਰ ਵੀ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਫੀਸ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮੈਰੀਕਨ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲੈਬੋਰੇਟਿਵ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ, ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਅਜੈਂਸੀਆਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਐਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਉਪਰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਫੀਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮੈਰੀਕਨ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲੈਬੋਰੇਟਿਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੀਸ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਤੇ ਆਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਹੈ। ਯੂ ਐਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਉੱਤਰੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ 36 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਨਰਸ ਫੋਰਸ, ਯੁਨਾਈਟਿਡ ਆਟੋ ਵਰਕਰਜ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਦ ਅਮੈਰੀਕਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਜ ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਇੰਟਰਨਸ ਐਂਡ ਰੈਜੀਡੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵੀਜ਼ਾ ਸੰਕਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ

ਵੀਜ਼ਾ ਸੰਕਟ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ਾ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਸਿਰਫ 44.5 ਫੀਸਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ 2024 ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐੱਚ.-1 ਵੀਜ਼ਾ 'ਚ 38 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਾਲ 2023-24 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਰ 41 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ, ਜਿਸ 'ਚ 679,000 ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਚੋਂ 279,000 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ 9 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਰਦ-ਰੁੱਤ 'ਚ ਦਾਖਲਿਆਂ 'ਚ 80 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੂਜੇ ਰਸਤੇ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਇਕ ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਵੇਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੱਗਭਗ 11 ਲੱਖ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਸਰਵਉੱਚ ਮੂਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਸਰੋਤ ਸੀ, 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 44.5 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਐੱਚ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ 'ਚ ਵਾਧਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵੀਜ਼ਾ ਸੰਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਕਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਐੱਫ. ਐੱਮ. ਅਤੇ ਏ.ਵੀਜ਼ਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੋਟਾ ਹੁਣ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਮਈ 2025 ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਰਫ 9,906 ਐੱਫ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇਸੇ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 27 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੂਨ 'ਚ ਨੀਤੀਗਤ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਣਜ ਦੂਤ ਘਰ ਸਮਰੱਥਾ 'ਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਵਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੀਤੀਗਤ ਬਦਲਾਅ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬਦਲ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ 'ਚ 14 ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 3,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯੂ.ਕੇ. ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਦਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਯੂਰਪ ਦਾ ਲਾਭ ਹੈ।

ਚੀਨੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਚ ਵੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਲੱਗਭਗ ਉਸੇ ਦਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਗਸਤ 'ਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮੀ ਚੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ 86,647 ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲੋਂ ਦੁਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢਾਂਚੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਕ ਬੇਰੋਕ-ਟੋਕ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਵੀਜ਼ਾ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਇਕ ਸਾਲ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

-ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ੰਕਰ

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕਤਲੇਆਮ ਕਾਰਨ ਜਾਗ ਉੱਠੀ ਹੈ ਦੁਨੀਆ

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚਲਾਕੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਈਵ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਬੇਰਹਿਮੀ, ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਵਿਚ ਕਤਰ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਜਾਰਡਨ, ਮਿਸਰ, ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਦੋਹਾ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ, ਕਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ, ਅਲ ਥਾਨੀ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਦੇ ਨੇਤਾ 20 ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਕਤਰੀਆਂ ਨਾਲ 20-ਨੁਕਾਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੂਲ ਪਾਠ ਇਕ ਹੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ, ਸਟੀਵ ਵਿਟਕੌਫ ਅਤੇ ਜੈਰੇਡ ਕੁਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਾਯੋਨੀ ਤਿੱਕੜੀ, ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰ ਸਕਿਆ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਹਿਬਰੂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ 'ਤੇ ਕੌਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ?" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, "ਆਖ਼?ਰਕਾਰ, ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮਾਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਸਾਰਿਆਂ (ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਫ.) ਨੂੰ (ਗਾਜ਼ਾ ਤੋਂ) ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਫ. ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਮਾਸ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਟੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਫਿਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।" ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਫਿਲਸਤੀਨੀ ਰਾਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ।" ਇਹ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹੀ ਹੈ : ਅਸੀਂ ਇਕ ਫਿਲਸਤੀਨੀ ਰਾਜ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਕੂਟਨੀਤੀ ਇਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦਾਅ ਦਰਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਘੜਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨੇਤਨਯਾਹੂ 20 ਸੂਤਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹਮਾਸ ਇਸ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਮਿਸਰ 'ਚ ਇਕ ਫਾਲੋਅਪ ਮੀਟਿੰਗ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ, ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਿਲਸਤੀਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਸੱਤਾ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਚ ਇਕ 'ਸ਼ਾਂਤੀ ਬੋਰਡ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟਰੰਪ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਹੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟੋਨੀ ਬਲੇਅਰ ਇਸ ਬੋਰਡ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ

ਸਈਦ ਨਕਵੀ

ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਜ਼ਾਯੋਨੀ ਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨੇਤਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ- ਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਦਾ ਅੰਤ।

ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਬੇਨ ਗਵੀਰ-ਸਮੋਥੇਰਿਕ ਜੋੜੀ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਵਸਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ, ਦੂਰ-ਸੱਜੇ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾੜਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਮਹਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਈ ਬਾਈਬਲੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਫਿਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਟੋਨੀ ਬਲੇਅਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਟੋਨੀ ਬਲੇਅਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਛਮੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਾਯੋਓਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਹੈ।

ਬਲੇਅਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਚਿਲਕੋਟ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫਟਕਾਰ ਹੈ। ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰ ਜੇਮਜ਼ ਚਿਲਕੋਟ ਨੇ 2003 ਵਿਚ ਇਰਾਕ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬਲੇਅਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬਾਅਦ 'ਚ ਗਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜੰਗ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2017 ਵਿਚ ਬਲੈਕਵਾਟਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਏਰਿਕ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਸਟਾਫ਼, ਸਟੀਵ ਬੈਨਨ ਨੇ ਵ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ 100 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਹਮਾਸ ਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਤਾਕਤ ਬਚੇਗੀ? ਅਗਲਾ ਦਾਅ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਤਲੇਆਮ ਸਹਿ ਕੇ ਫਿਲਸਤੀਨੀਆ ਨੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰਿਕ ਹਮਦਰਦੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧੁੱਤ ਦੁਨੀਆ 2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਜਾਗ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕ ਜ਼ਾਯੋਨੀ ਸਮਰਥਕ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚ ਉਗਲਣਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਟਰੰਪ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਜ਼ਾਯੋਓਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਵਾਰ ਲੱਗਾ, 'ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।' ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਮਹਾਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਾਬੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਪਰਤਾਂ 'ਚ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ SADE LOK

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300

1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰੰਦੇ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
ਆਤਮਰਸ
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ
17, 18 ਅਤੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ 2025
17 ਅਤੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ
ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
19 ਅਕਤੂਬਰ, ਐਤਵਾਰ
ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ
17, 18 ਅਤੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ 6.00 ਤੋਂ 8.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਰੰਗ
ਭਾਈ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
ਆਤਮ ਰਸ ਰੂਪੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ
ਭਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਜਵੱਦੀ ਕਲਾਂ ਵਾਲੇ)
ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੋਪੋਕੇ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ)
ਭਾਈ ਓਂਕਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਾ)
ਭਾਈ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ)
ਗਿਆਨੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋਹਲ ਢਾਡੀ ਜਥਾ
ਭਾਈ ਹਰਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ)
ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਰੰਗ
ਭਾਈ ਪ੍ਰਭਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਅਮਰੀਕਾ)
ਭਾਈ ਹਰਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ)
ਭਾਈ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
7676 Bradshaw Rd, Sacramento, CA 95829
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : ਸ੍ਰ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ +1-916 826 9800, ਸ੍ਰ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ +1-916 717 2277
ਵਲੋਂ : ਸਮੂਹ ਰਾਗੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

LM Trans

NC, SC, GA, FL, AL, LA, MS to CA, AZ, NV,
CA, AZ, NV to NC, SC, GA, FL, AL, LA, MS

- ਸਾਨੂੰ ਉਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ,
- ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਲੋਡ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਸਾਲ।
- ਚੰਗੇ ਰੇਟ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ VALID CDL ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

Lokesh Kumar
470 334 0020

7437 avalon blvd, alpharetta, ga 30022
lmtrans868@gmail.com

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਤੀਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬੜੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਫੁਲਿੱਤ ਕਰ ਰਹੀ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਜੱਥੇਬਦੀ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਯੂ ਐਸਏ 'ਚ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦੇ ਨਾਲ 'ਦਿ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਨਿਉਯਾਰਕ ਇੰਕ', 222-28-95 ਅਵੈਨਿਊ, ਕੁਇਨਜ ਵਿਲੇਜ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਖਿਡਾਰੀਆ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤੀਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂ ?ਹਹ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਚੇਚੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਗੱਤਕਾ ਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫਰੀਜਨੋ ਅਤੇ ਡਾ. ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਿਸ਼ਵ ਗੱਤਕਾ ਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੋਰ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ 21 ਸਾਲ ਵਰਗ ਗਹਿਗਚ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਉਯਾਰਕ ਨੇ ਪਹਿਲੇ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਤੇ ਸਨਦੀਪ ਸਿੰਘ- ਤਿੰਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੱਤਕਾ ਅਕਾੜਾ ਨੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ 21 ਸਾਲ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਪਹਿਲੇ, ਹਰਨੂਰ ਕੌਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਦੂਜੇ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ। ਉਮਰ ਵਰਗ 17 ਸਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਉਯਾਰਕ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਨਮੋਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ-ਦੌਵੇਂ ਅਕਾਲ ਗੱਤਕਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗਰੁੱਪ ਨਿਉਯਾਰਕ ਨੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਮਰ ਵਰਗ 17 ਸਾਲ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਬੀਬੀ ਔਨੀਤ ਕੌਰ-ਨਿਉਜਰਸੀ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਬੀਬੀ ਗੁਰਕੀਰਤ ਕੌਰ- ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੀਰਤ ਕੌਰ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆਂ ਨੇ ਵਧੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਉਮਰ ਵਰਗ 14 ਸਾਲ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਗੱਤਕਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਸੀਰਤ ਕੌਰ ਐਮ.ਏ, ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਸੋਨਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੋਵੇਂ ਨਿਉਯਾਰਕ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਰਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲਾ ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ, ਪੂਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਾ-ਦਰਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਹਰਜੱਸ ਸਿੰਘ ਬਨਵੈਤ ਬੌਸਟਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ। ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰੈਫਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 'ਅਮਨ' ਸਾਸਕਾਟੂਨ, ਕਨੈਡਾ, ਬੀਬਾ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ, ਕਰਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆ, ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਫਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਕੋਚ, ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ ਅਤੇ ਟਰਸਟੀ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ, ਭਾਈ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਹੰਗ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਭਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿਉਯਾਰਕ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਅਮੀਤੋਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੇਅਰ ਪਲੇ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਫੇਅਰ ਪਲੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਨਮਨ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆ ਅਤੇ ਹਰਨਿੱਧ ਕੌਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੈਟੀਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜਿੰਗ ਪਲੇਅਰ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਬੈਸਟ ਪਲੇਅਰ ਲਈ ਗੁਰਨੂਰ ਸਿੰਘ ਨਿਉਯਾਰਕ ਅਤੇ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਤੋਂ ਬ੍ਰਹਮਲੀਨ ਕੌਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਟੀਮ ਨੂੰ ਮੋਸਟ ਵੈਲਿਉਏਬਲ ਟੀਮ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਉਯਾਰਕ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਈ।

ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੌਂਸਲਮੈਨ ਨਾਰਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਕਨੈਕਟੀਕਟ, ਭਾਈ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ-ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ-ਨਿਉਯਾਰਕ, ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਟੀਨਾ ਅਤੇ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ, ਡਾ. ਸੁਨੀਲ ਕਨਵਰ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਕੁਮੈਂਟਟੇਟਰ, ਸ੍ਰ. ਮੋਨੀਦੰਰ ਸਿੰਘ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਯੁਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ, ਬੀਬਾ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਵੈਸਚੈਸਟਰ ਕਾਂਉਟੀ, ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਨ), ਭਾਈ ਹਿਰਦੈਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਤੇ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਧੰਜੂ-ਤਿੰਨੇ ਵਲੋ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਫਲਸਿੰਗ, ਡਾ. ਮਰੀਅਮ ਬੇਗਮ ਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਨ.ਵਾਈ.ਪੀ.ਡੀ. ਤੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਤੇ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਧੜਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਾਨਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। "ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ" ਅਤੇ "ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ" ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ" ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇ ਤੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕੀ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਛਾਪਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

4. 1936 ਵਾਲੀ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਕੀ ਰਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਇਕ ਬਾਟੇ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਵਾਲੇ (ਸਿੱਖ ਤੇ ਸਿੱਖਣੀਆਂ) ਰਲ ਕੇ ਛਕਣ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤੇਰ੍ਹਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 1945 ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 15 ਰਾਹੀਂ 'ਉਸੇ ਇਕ ਬਾਟੇ ਵਿਚ' ਲਫ਼ਜ਼ ਕਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ :

15. ਹੈਡਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕ (2) ਦੇ ਆਖਰੀ ਫਿਕਰੇ ਵਿਚੋਂ ਲਫ਼ਜ਼ 'ਉਸੇ ਇਕ ਬਾਟੇ ਵਿਚੋਂ' ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(ਢ) ਉਪਰੰਤ ਪੰਜੇ ਪਿਆਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਕੋ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸ ਕੇ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਦਾ ਰਟਨ ਕਰਾਉਣ :

੧ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੫, ਪੰਨਾ ੨੯)

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, 1936 ਵਿਚ ਇਹ ਮੱਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ :

(ਢ) ਉਪਰੰਤ ਪੰਜੇ ਪਿਆਰੇ ਰਲ ਕੇ ਇਕੋ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹਦਾ ਰਟਨ ਕਰਾਉਣ :

੧ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ।

(ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਛਾਪ ੧੯੩੬, ਪੰਨਾ ੧੬)

ਤਬਦੀਲੀ

ਇਥੇ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੂਪ' ਦੀ ਥਾਵੇਂ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ

1936 ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਸੀ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਦੱਸਣ ਲਈ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਨ'। ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤੇਰ੍ਹਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 1945 ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰ ਕੇ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸ ਕੇ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਉਣ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਤਾ ਸੀ :

ਮਤਾ ਨੰਬਰ 14 - ਹੈਡਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕ (2) ਵਿਚ ਲਫ਼ਜ਼ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਦੱਸਣ ਲਈ' ਦੀ ਥਾਂ ਲਫ਼ਜ਼ 'ਵਾਹਿਗਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸ ਕੇ' ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਤ ਅਟਲ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ 'ਵਿਹਾਰ ਵ੍ਰਿੰਦਾਵਲ' ਦੇ ਪੰਨਾ 7 'ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਚਿੱਤ ਧਰੈਂ, ਸੋ ਨਰ ਬੜੇ ਕੁਲੀਨ।
ਯਾ ਜਗ ਮੈਂ ਨਿਰਭੈ ਰਹੈਂ, ਪਾਵੈਂ ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥

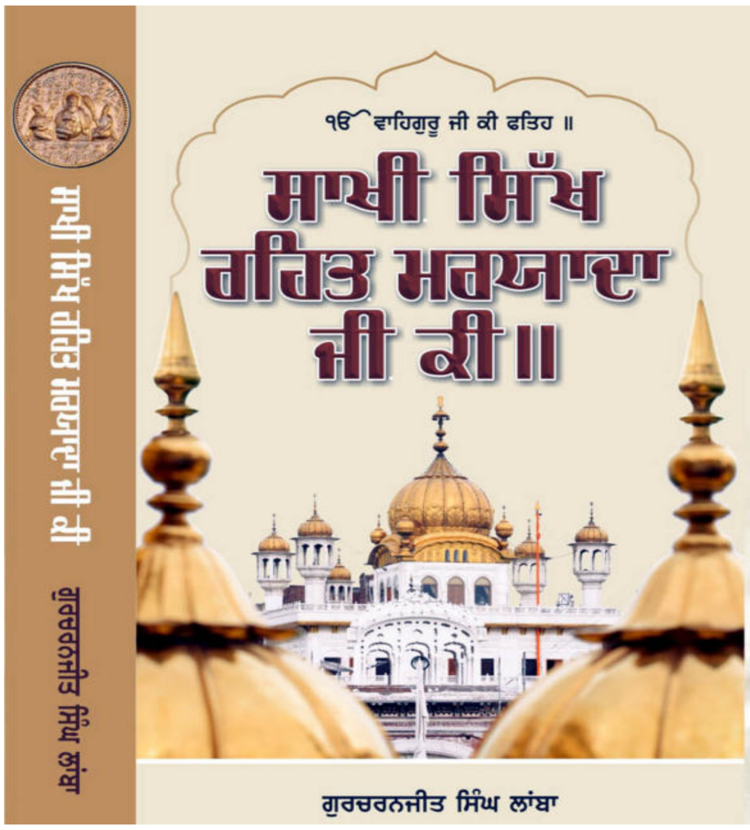

"ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ (ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮ: ੧, ਅੰਗ 1040) ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਪਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਰਹਿਮਤ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੈ :

੧ੴ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਥੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਡੰਡੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਇਹ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ 33 ਵਾਰ ਅੰਕ 1, 94, 151, 347, 462, 475, 489, 527, 537, 557, 595, 660, 711, 721, 728, 795, 859, 876, 975, 984, 989, 1125, 1168, 1197, 1254, 1294, 1319, 1327, 1352, 1453, 1385, 1410 'ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਵਿਚ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ॥ਜਪੁ। ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਥਾਵੇਂ 'ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ॥ਜਪੁ ॥ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਡੰਡੀਆਂ ਹਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਇਹੀ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵੀ ਅੰਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ :

ਮੰਤ੍ਰ ਅਕਸਰ ਕੋਈ ਤੁਕ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟਦੇਵ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਜਪੁ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਨੂੰ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ : "੧ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੁਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥੧ ॥ ਜਪੁ ॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥"

(ਚਲਦਾ)

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਇਆ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਕਾਬੁਲ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਖਵਾਜਾ ਆਸਿਫ, ਆਈ.ਐੱਸ.ਆਈ ਮੁਖੀ ਅਸੀਮ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਨਰਲਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਹੋਈਆਂ ਭਿਆਨਕ ਝੜਪਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 23 ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਜ਼ਬੀਹੁੱਲਾ ਮੁਜਾਹਿਦ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 58 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੈਨਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 30 ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਬੀਹੁੱਲਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੁੱਤਾਕੀ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਆਪਣੀ ਦਿੱਲੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਮੀਰ ਖ਼ਾਨ ਮੁੱਤਾਕੀ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਭਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਨੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਫ਼ਾਰਤਖ਼ਾਨੇ 'ਚ ਅਫ਼ਗਾਨ ਹਿੰਦੂਆਂ-ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੁੱਤਾਕੀ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਮਹਿਕਦਾਰ ਫੁੱਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਮੁੱਤਾਕੀ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਫ਼ਗਾਨ ਪਗੜੀ, ਗਰਮ ਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚ ਰਹਿਣ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਅਫ਼ਗਾਨ' ਵਜੋਂ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ 70 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਲਗਭਗ 2.5 ਲੱਖ ਸਿੱਖ ਅਤੇ 5.5 ਲੱਖ ਹਿੰਦੂ (ਕੁੱਲ 8 ਲੱਖ) ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਲ 1992 'ਚ ਉੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਸਾਲ 2013 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 8000, ਸਾਲ 2019 'ਚ 7000 ਅਤੇ ਸਾਲ 2020 'ਚ 700 ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਕਾਬੁਲ ਅਤੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ 'ਚ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਵੰਸ਼ੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਨੀ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਸਭ ਅਫ਼ਗਾਨੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

BASRA
Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ

ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇ ਤਾ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first class work ਅਤੇ

100% ਗਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair
Low or Leaking Refrigerant
Broken Belt
Compressor Failure
Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਉਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੇ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ?' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਖੂਬੀ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ?' ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। – ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸ: ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ ਤੇ ਬਚਨ ਕਰਨਾ

(**ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ**)

ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਘਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਹੁਣ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਕੋਈ ਉਚੇਚਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪੈਂਦੀ। ਆਪਣੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਰਜਵਾਹੇ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠ, ਨਾਮ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਰਸ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ। ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਕਰ ਦਿਉ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਖੇਚਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੋਰ ਡਿਊਟੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।'

ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਹੇ ਸੁਪਨਾ ਸਮਝ ਲਵੋ, ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਮਝ ਲਵੋ; ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਯਕੀਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਈ ਕਿ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਹੀ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਖੇਚਲ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਸਿਮਰਨ-ਭਜਨ ਵਿੱਚ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਤਿੰਨਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ 'ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਮੌਜ਼ ਨਾਲ ਜੋ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋ ਕਰੋ, ਸਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।' ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਨੌਕਰ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਕੰਮ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ। ਸੋ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੌਕਰ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ।

ਹੁਣ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਲ-ਪਾਣੀ ਛਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਉਲੀਕੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਘਰ ਆਉਂਦੇ। ਲੰਗਰ ਛੱਕ ਕੇ ਮੁੜ ਉਹਨਾਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਇਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬੈਠਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ। ਰਾਤ ਨੌਂ ਕੁ ਵਜੇ ਵਾਪਿਸ ਘਰ ਆ ਕੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹਾਰ ਕਰ ਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ। ਤੜਕੇ ਦੋ ਵਜੇ ਫੇਰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕੇ ਸੌਚ-ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ, ਨਿੱਤਨੇਮ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰੂ-ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਏਕਾਂਤ ਵਿੱਚ 'ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ॥ ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ॥' ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਾਰ ਕਰਦੇ। ਤਥਾ 'ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ' ਦੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਦੇ।

ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਲੇ-ਕੁਵੇਲੇ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕੋਠਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੀ ਅਕਸਰ ਜਦੋਂ ਵਿਹਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਏਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਠੇ ਅੰਦਰ ਆ ਬਿਰਾਜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਠ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਮੂਲ-ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਬੂਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ, ਇੱਕ ਬੜੇ ਨੂਰਾਨੀ ਚਿਹਰੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਅੰਦਰ ਆਇਆ। ਅਸਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਫਤਹਿ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕੀਤੀ। ਉਪ੍ਰੰਤ ਉਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਚਾਉ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਬੂਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਥੋੜ੍ਹੀ

ਦੂਰ ਕੀ ਦਿਸਿਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ, ਘੋੜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਬੜੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਤੇ, ਜੋ ਰਕਾਬ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਸਕਰਾਏ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਤੁਰ ਪਏ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ ਹੀ ਗਏ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ।

ਉਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜੋ ਪਹਿਲੇ, ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇਣ ਆਇਆ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਅਤਿਅੰਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਤੇ ਦਿਲਗੀਰ ਹੋ, ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ?' ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਦਿਲਗੀਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਬਚਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਚਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿੱਤਨੇਮ ਵਿੱਚ ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਠਿਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਿੱਖ, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਿੰਨੀ ਬਾਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹ ਲਵੇ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੋ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਹੋਰ ਭਜਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਉਸ 'ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪੂਰਨ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚਿਰ ਲੱਗੇ, ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਨਿੱਤਨੇਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਕੰਠ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ :

ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ ॥ (ਵਾਰ ਆਸਾ, ਅੰਗ ੪੭੧)

ਤਥਾ

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ ॥
(ਆਸਾ ਮ: ੧, ਅੰਗ ੪੨੧)

ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੀਲ-ਹੁੱਜਤ ਜਾਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ :

ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਖਾ ਬੰਧਪੁ ਹੈ ਭਾਈ ਜਿ ਗੁਰ ਕੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਆਵੈ ॥
ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਭਾਈ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ॥ (ਸੋਰਠਿ ਮ: ੩, ਅੰਗ ੬੦੧)

ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਣ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਹੈ ਹੀ 'ਹੁਕਮ' ਮੰਨਣਾ :

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥
(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਅੰਗ ੧੧੭੫)

ਅਤੇ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਹ ਕੇਰਾ ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਹੁਕਮੋ ਸੇਵੇ ਹੁਕਮੁ ਅਰਾਧੇ ਹੁਕਮੇ ਸਮੈ ਸਮਾਏ ॥
(ਸਲੋਕ ਮ: ੪, ਅੰਗ ੧੪੨੩)

ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ। ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਵਿਖਾਈ। ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸਦਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਧਰ ਕੇ ਬਾਬਾ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆਂ ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਣ ਚੜ੍ਹ ਗਏ।

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਹੁਕਮੁ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥ (ਮਾਰੂ ਮ: ੩, ਅੰਗ ੧੦੫੫)

ਤਥਾ

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਹਿ ਤਾ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥ (ਵਡਹੰਸ ਮ: ੩, ਅੰਗ ੫੬੦)

ਗੁਰਸਿੱਖ ਲਈ ਪੰਜਾਂ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ 'ਗੁਰੂ-ਹੁਕਮ' ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਕੀਤਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੂਰਨ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਈਦਾ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਸੁਖਨੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਰਲਡ ਹੰਟਸਮੈਨ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਜ਼ 'ਚ ਜਿੱਤਿਆ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਮੈਡਲ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ) : ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਮੰਝੇ ਹੋਏ ਐਥਲੀਟ ਸੁਖਨੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਗੱਡਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੈਂਟ ਜਾਰਜ (ਯੂਟਾਹ) ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ 38ਵੀਂ ਵਰਲਡ ਹੰਟਸਮੈਨ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਪਲ ਜੰਪ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ। ਸੁਖਨੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 6.47 ਮੀਟਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਛਾਲ ਮਾਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖਨੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਗਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਜਜ਼ਬੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਦਿਵਾਇਆ।

ਵਰਲਡ ਹੰਟਸਮੈਨ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਜ਼ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 36 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ 25 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਟਰੈਕ ਐਂਡ ਫੀਲਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 460 ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਯੂਟਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਜ਼ਾਇਓਨ ਸਟੇਡੀਅਮ (St. George) ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸੁਖਨੈਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਜਿੱਤ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜਜ਼ਬਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਮਰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ।

ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਕੁੜੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ : ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਗਵਈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ (ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ.) ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ ਨੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ 'ਚ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਨਿਜੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ, ਸਾਈਬਰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਡਾਟਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ 'ਡੀਪ ਫੇਕ ਇਮੇਜਰੀ' ਕਾਰਨ ਇਕ ਲੜਕੀ ਦੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਕਮੇਟੀ (ਜੇ.ਜੇ.ਸੀ.) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਯੂਨੀਸੈਫ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ 'ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ: ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਲ' ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਕੌਮੀ ਸਾਲਾਨਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬਚਾਅ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਸੋਸ਼ਣ, ਸੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਅਭਿਆਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਣਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ, ਕੁਪੋਸ਼ਣ, ਲਿੰਗ-ਚੋਣਵੇਂ ਗਰਭਪਾਤ, ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ ਉਤੇ ਉੱਚ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਪਣਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਰੱਖ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੋਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਣ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਖਦੇ ਹਨ।"

ਪੰਥਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ,
ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਭਾਈ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਨੀ ਦੇ ਭਰਾ

ਭਾਈ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
(ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ)
ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਵਲੋਂ
ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਹੋਏ
ਇਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕ ਇਕ
ਕੀਮਤੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੋ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਆਵਾਜ਼

ਸ:ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

CALL US: 209-637-0210 | 612-578-8078
925-495-0207

SAN RAMON
Lathrop & Main Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC

CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION

DR. RAJESH MAHESHWARI, MD

VISIT US NOW!

SAN RAMON
San Ramon
URGENT CARE & CLINIC

9140 Alcosta Boulevard Ste D
San Ramon, CA 94583
(925) 361-5959

LATHROP
Lathrop
URGENT CARE

15810 Harlan Road #A
Lathrop, CA 95330
(209) 983-9000

MAIN STREET
Main Street
URGENT CARE

1040 North Main Street
Manteca, CA 95336
(209) 825-5155

https://www.sanramonurgentcare.com/

Email us at info@sanramonucc.com

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਸਤੇ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਝੂਠ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੋੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ -ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਪ ਦਾ ਜਲੂਸ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗਤਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕਰਤਬ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਅਕਾਲੀ ਜਥੇ ਬਾਵਰਦੀ ਬੈਂਡ ਸਹਿਤ ਫੌਜੀ ਮਾਰਚ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਿਛੇ ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਦੀ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ ਮੋਟਰ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਲੂਸ ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜਾ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਬਾਣੀ ਦੇ ਦੈਵੀ ਰਸ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਪ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਪਿਆ ਜੋ ਆਪ ਖੜ੍ਹੋਤੇ ਖੜ੍ਹੋਤੇ ਸਮਾਧੀ ਸਥਿਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫਰਨ ਫਰਨ ਜਲ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਫਿਰ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਆਪ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ।

ਭਾਵੇਂ ਕਾਹਲ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਨੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਰੀਰ ਨਾ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਜਿਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਕਰੀਰ ਕੀਤੀ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਆ ਗਏ।

ਪਹਿਲੇ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਡਰੈੱਸ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਡਰੈੱਸ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਨੇ ਤਕਰੀਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਇਹ ਇਕ ਵਖਿਆਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉਤੇ ਮੈਂ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਂ ਮੈਂ ਇਤਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਾਮਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਤ ਦੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਭੇਦ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਾਸ ਨਾ ਸਮਝੇ। ਦੂਸਰਾ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੇ। 'ਭਗਤੀ' ਅਤੇ 'ਸ਼ਕਤੀ' ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਜਗਤ ਮਰਯਾਦਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁੜ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੇਵਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਇਤਨੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੜਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਵੀਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੋ ਲੋਗ ਕੇਵਲ ਭਗਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਰੋਣ ਨਾਲ ਤੇ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ 'ਸ਼ਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਭਗਤੀ' ਦੋਵੇਂ ਹਨ। ਬਾਹਰੋਂ ਤੇਜੱਸਵੀ ਦਿਸਣਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣਾ ਇਸ ਖਾਸ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਟਾ ਜੂਟ ਕਿਰਪਾਨਧਾਰੀ ਡਾਢੇ ਤੇਜੱਸਵੀ ਦਿਸਦੇ ਹਨ ਅੰਦਰੋਂ ਭਗਤੀ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿੱਤ ਹਨ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਭੀ ਕਿਸੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੇਸ ਧਾਰੀ, ਲੰਮੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲਾ ਕਿਰਪਾਨ ਗਾਤਰੇ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਚੇਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਰਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰੀਨ ਛਤਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹੀ ਬਾਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਭੀ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਜਦ ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਲਈ ਇਥੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਅੱਜ ਨਾਲੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਚਲਦਾ)

ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਪਾਕਿ ਸਥਿਤ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਣ : ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ

ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਡਰ 'ਤੇ ਨਾ ਦੇਣ ਧਿਆਨ

ਲਾਹੌਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕੁੱਝ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਰ ਫ਼ੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ (16 ਜੂਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ) ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਹੀ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਉਣ।

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਤੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅੱਲੇ: ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਸੀ ਗੋਲੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਬਰਗਾੜੀ ਵਿਖੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਗੋਲ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗ ਰਹੀ ਸੰਗਤ ਉੱਪਰ ਹੋਏ ਪੁਲਸੀਆ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅੱਜ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਗੋਲ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ ਲਾਹਣਤ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰੋਸ ਧਰਨੇ (ਲਾਹਣਤ ਦਿਹਾੜੇ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ (14 ਅਕਤੂਬਰ 2015) ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗ ਰਹੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਲੈਕੇ ਰਹੇਗੀ।

ਜੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, 2015 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਸੰਗਤ 'ਤੇ ਬੱਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚੌਂਕ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗੋਲੀ ਅਤੇ ਢਾਹੇ ਗਏ ਜ਼ੁਲਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਹਨ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣਾ ਕਾਬਿਲੇ-ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ। ਜੱਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਿਰਫ਼ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਾਡਾ ਨਿਆਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਤਦ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦ ਤਕ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਗੁਜਰ ਗਿਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕਰ ਗਈਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ, ਮੇਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ (White Paper) ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ M.D., C.M.D. ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੇਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਲੱਛਣ :

1. ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰ ਘਟਣਾ।
2. ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ।
3. ਥਕਾਵਟ।
4. ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਘਟਣਾ।
5. ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੋਣਾ।
6. ਗਲੇ ਦੀਆਂ ਲਿੰਫ ਨੋਡਾਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ਿਸ਼।
7. ਵਾਰ ਵਾਰ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਆਉਣਾ।

ਜਾਂਚ :

ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੂਨ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸੈੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਲਾਜ :

1. ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਜਕੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਵੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
2. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ (ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ), ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ (ਵਿਕਿਰਣਾਂ), ਅਤੇ ਬੋਨਮੈਰੋ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ (ਹੱਡੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਬਦਲਣਾ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
3. ਇਲਾਜ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਮੋਨੀਆ

ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ.

ਨਿਮੋਨੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਕਸੀਜਨ ਖ਼ੂਨ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ। ਨਿਮੋਨੀਆ, ਬੈਕਟਰੀਆ ਜਾਂ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਲੱਛਣ :

1. ਬੁਖ਼ਾਰ ਨਾਲ ਕਾਂਬਾ ਲੱਗਣਾ।
2. ਖਾਂਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰੇ ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਬਲਗਮ ਆਉਣੀ।
3. ਖਾਂਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
4. ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਣੀ।
5. ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ, ਥਕਾਵਟ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਦਾ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ।

ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ :

1. ਆਪਣੀ ਇਮਿਊਨਿਟੀ (ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ) ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖ਼ੁਰਾਕ ਖਾਓ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਕਰੋ।
2. ਸਿਗਰਟ ਪੀਣਾ ਛੱਡੋ।
3. ਜ਼ੁਕਾਮ ਅਤੇ ਵਾਇਰਲ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਕਰੋ।
4. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ 65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਨਿਮੋਨੀਆ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ ਲਈ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਓ।

ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ :

1. ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰੋ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ।
2. ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਜੂਸ ਆਦਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਓ।
3. ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਰਾਮ ਕਰੋ। ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਸਿਗਰਟ ਪੀਣਾ ਛੱਡੋ।
5. ਨਿਮੋਨੀਆ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁੱਕੀ ਖਾਂਸੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਰ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਂਸੀ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਇਹ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖਾਂਸੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਾਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
6. ਬੁਖ਼ਾਰ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ ਲਈ ਐਸੀਟਾਮੀਨੋਫ਼ਿਨ ਜਾਂ ਆਈਬੂਪ੍ਰੋਫ਼ਿਨ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ :

ਨਿਮੋਨੀਏ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੱਛਣ ਹੋਣ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ :

1. ਬੁਖ਼ਾਰ ਅਤੇ ਕਾਂਬਾ ਲੱਗਣਾ।
2. ਖਾਂਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰੇ ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਬਲਗਮ ਆਉਣੀ।
3. ਖਾਂਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
4. ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਣੀ।
5. ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ, ਥਕਾਵਟ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਦਾ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ।

ਦਮਾ

(ਐਸਥਮਾ)

ਫੇਫੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਮਾ (ਐਸਥਮਾ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਗਾੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਹਵਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਮਾ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਮੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਦਮਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਚੋਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਇਸ ਵਾਰ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅੱਜ ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ 23 ਤੋਂ 29 ਨਵੰਬਰ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜਲਦ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੇਂਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਮਗਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜਲਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਫੀਸਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਟੂੰਗਾ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੱਕਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਵੱਲੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਪੀ.ਐਮ.ਓ.) ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਆਨੰਦ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੁਵੱਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਮਈ 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਪੀ.ਐਮ.ਓ. ਮੁਤਾਬਿਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜੂਨ 'ਚ ਜੀ-7 ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੌਰੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ 'ਬੇਹੱਦ ਲਾਭਕਾਰੀ' ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਪਾਰ, ਊਰਜਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਐਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ 26 ਮਈ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ

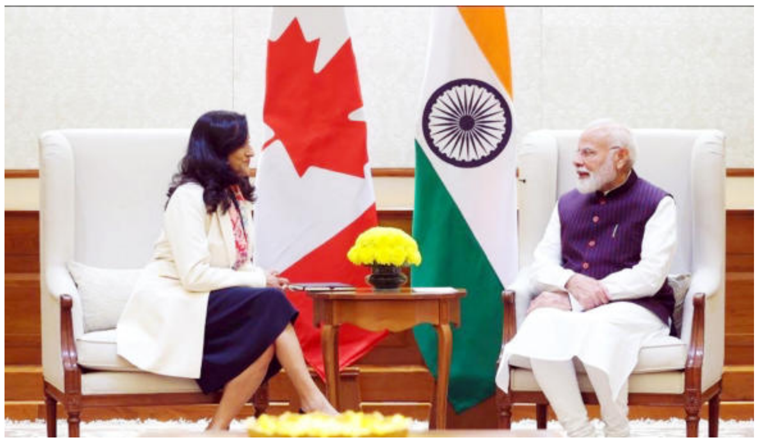

ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲ ਰਹੀ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਵੱਲੇ ਸੰਬੰਧ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਨਾਨਾਸਕਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਾਕਾਰਾਤਮਿਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਪਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਹਿਯੋਗ, ਨਕਲੀ ਬੁੱਧੀ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਧਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸਾਡੇ ਨਿੱਘੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ-ਭਾਰਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਈ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ 13 ਮਈ, ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ
SIKH CENTER FLUSHING. N.Y.

ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ ਇੰਕ.

38-17 Parsons Blvd Flushing New York 11355
222-31 96th Ave Queens Village New York 11429

ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ

ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੈ

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕੀ, ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (bylaws) ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਕੁਈਨਜ਼ ਵਿਲੇਜ) ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਐਤਵਾਰ - 31 ਅਗਸਤ, 2025 ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ - 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਤੱਕ ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਗੁਰੂਘਰ, 38-17 Parsons Blvd Flushing NY 11355 ਐਤਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ: ਸਤੰਬਰ 7 ਅਤੇ 21, 2025, ਅਕਤੂਬਰ 5, 19 ਅਤੇ 26, 2025 ਕੁਈਨਜ਼ ਵਿਲੇਜ ਗੁਰੂਘਰ, 222-31, 96th Avenue Queens Village, NY 11429
ਐਤਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ: ਅਗਸਤ 31, ਸਤੰਬਰ 14 ਅਤੇ 28, 2025, ਅਕਤੂਬਰ 12 ਅਤੇ 26, 2025

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ:

• ਸਾਰੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; • ਫੋਟੋ ਆਈ.ਡੀ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਲਾਇਸੈਂਸ/ਪਾਸਪੋਰਟ/ਸਰਕਾਰੀ-ਜਾਰੀ ਆਈ.ਡੀ.; • ਪਤੇ ਦਾ ਸਬੂਤ (Proof of Address); • ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਫੀਸ $10 ਹੈ; • ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲੀ ਹੋਣ • (ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ)। ਧੰਨਵਾਦ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਮੇਟੀ

ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ, 646-358-7745 ਚੇਅਰਮੈਨ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਮੇਟੀ
ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਮੇਟੀ, ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਮੇਟੀ

The Sikh Center of New York Inc.

38-17 Parsons Blvd Flushing New York 11355
222-31 96th Ave Queens Village New York 11429

PUBLIC NOTICE

REGISTRATION FOR MEMBERSHIP IS NOW OPEN

As all members of the Sikh Sadh Sangat are aware, registration for the new membership has begun. As per the constitution bylaws of the Sikh Center, we are in the process of registering new memberships from both Gurudwara(s) (Flushing and Queens Village). In order to encourage participation of the Sikh Sangat, we ask the Sadh Sangat to submit membership application forms. As decided by the management, the registration dates and locations are as follows:

Sunday - August 31, 2025, to Sunday- October 26, 2025 Time: 11:00 AM to 2:00 PM
Flushing Sikh Center Gurughar, 38-17 Parsons Blvd Flushing NY 11355
Sunday Dates: September 7 and 21, 2025 October 5, 19 and 26, 2025
Queens Village Gurughar, 222-31, 96th Avenue Queens Village, NY 11429
Sunday Dates: August 31, September 14 and 28, 2025, October 12 & 26, 2025

Requirements for Registration:

• All applicants must be 18 years or older; • Photo ID, such as Driver's License/Passport/Government-issued ID; • Proof of Address; • There is a $10 membership fee; • Please make sure all the documents presented during the membership are original (photocopies will not be accepted).

Thank you Election & Membership Committee
Himmat Singh, 646-358-7745 Chairman, Election & Membership Committee
Mandeep Singh Member, E & MC , Member, Pardeep Singh E & MC

ਅਮਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਵੇਰ

• ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਹਮਾਸ ਜੰਗਬੰਦੀ: ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਏ ਦਸਤਖਤ
• ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ
• ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ

ਸ਼ਰਮ ਅਲ-ਸ਼ੇਖ (ਮਿਸਰ), (ਸਾਡਾ ਲੋਕ) : ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਗਾਜ਼ਾ ਜੰਗਬੰਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ਰਮ ਅਲ-ਸ਼ੇਖ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਬਦੇਲ ਫਤਾਹ ਅਲ-ਸੀਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਲ-ਸੀਸੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਫੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ, ਜੋ ਇਸ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਫ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿਸਰ, ਜੋ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੂਟਨੀਤਕ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਇਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

photo (Reuters/ANI Photo)

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਵਧਿਆ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾਣ

ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਮਾਰਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ 350ਵੀਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ, ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਇੱਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਮ 'ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਮਾਰਗ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ 'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਵੀਨਸ 'ਚ 114ਵੀਂ ਸੜਕ ਤੇ 101ਵੇਂ ਐਵੇਨਿਊ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾਮ 'ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਮਾਰਗ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਲਿਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੂਮੈਨ ਜੈਨੀਫਰ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ। ਪਹਿਲੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਿਲਾ ਵਜੋਂ ਸਟੇਟ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਚੁਣੀ ਗਈ, ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਬੋਰਡ 9 ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗਹਿਰਾ ਪਲ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੂਮੈਨ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੰਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਸੇਵਾ (ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾ) ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਅਟੱਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮ੍ਰਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਦੇਖਣਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਨਿਊਯਾਰਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਥਾਨ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਊਥ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿ-ਨਾਮਕਰਣ ਇਸ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਵੀਨਤਮ ਕਦਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ 'ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਪੰਜਾਬ ਐਵੇਨਿਊ' ਅਤੇ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਟਰੀਟ' ਵਰਗੇ ਸਹਿ-ਨਾਮਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਦਮਨਕਾਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੋਇਆ ਚਕਨਾਚੂਰ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅੱਗੇ ਬੇਵੱਸ, ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਵੀਟੋ ਨਾਲ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ SB-509 ਖਾਰਜ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) ਸੈਂਕੜੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਸੀ - ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ। ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਬਿੱਲ SB-509 ਸੀ। ਪਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਗੈਵਿਨ ਨਿਊਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਦਸਤਖਤ ਨੇ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਜਸਮੀਤ ਕੌਰ ਬੈਂਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਦਰਦ ਛਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। 'ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਉਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, 'ਅਸੀਂ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਰੁੱਧ ਡਟੇ ਰਹਾਂਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੜਨਾ ਪਵੇ।'

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੱਗਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਕੁਝ 'ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮੱਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਹੁਣ ਖੋਖਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?

ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹਿੰਦੂਜ਼ ਆਫ਼ ਨੋਰਥ ਅਮੈਰਿਕਾ' ਨੇ 'ਐੱਸਬੀ-509' ਬਿੱਲ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਬਿੱਲ ਤਹਿਤ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੁਕਵੇਂ ਏਜੰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਬਿੱਲ SB-509 ਖਾਰਜ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਚ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਹੌਲ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਰੋਸ

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਡਰ ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਬੇਰੁਖ਼ੀ, SB-509 ਦਾ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਸਿਆਸਤ ਹੈ, ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ

ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਰੱਦ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ। ਦਮਨਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਡਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਲਈ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਣਗੇ ਨਾਟੋ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ

ਬ੍ਰਸਲਜ਼ : ਨਾਟੋ ਦੇ 2 ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਫਿਨਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਵੀਡਨ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਉਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾਟੋ ਨੇ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਭਗ 500 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣਾ ਸੀ। ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਲੱਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਟੋ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਲੱਗਭਗ 10 ਤੋਂ 12 ਬਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਹਥਿਆਰ, ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਕ੍ਰੇਨ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ 'ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਸੂਚੀ' ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਰਪੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੱਗਭਗ 2 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਯੂਕ੍ਰੇਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੋਲੋਦੀਮੀਰ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਦੀ ਇਸ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਆਪਣੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਯੂਕ੍ਰੇਨੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਯੂਕ੍ਰੇਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯੂਕ੍ਰੇਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਐਂਡਰੀ ਯੇਰਮਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਲੀਆ ਸਵਿਡੇਂਕੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਲਾਕਹੀਡ ਮਾਰਟਿਨ ਅਤੇ ਰੇਥਿਓਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਯੇਰਮਕ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਇਹ ਜੰਗ 24 ਫਰਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਯੇਰਮਕ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮਾਈਖਾਈਲੋ ਪੋਡੋਲਯਾਕ ਨੇ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਕਰੂਜ਼ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਡਰੋਨ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਡੀਆਈਜੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ; ਟੀਮ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲਈ ਤਲਾਸ਼ੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਰੋਪੜ ਰੇਂਜ ਦੇ ਡੀਆਈ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਈਪੀਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਡੀਆਈਜੀ ਭੁੱਲਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਘਰ ਤੇ ਖੰਨਾ ਦੇ ਫਾਰਮਹਾਊਸ ਦੀ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੰਚਕੂਲਾ ਤੇ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇੱਕ ਸਕ੍ਰੈਪ ਡੀਲਰ (ਕਬਾੜੀਏ) ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀਬੀਆਈ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਏ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 27 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਰੋਪੜ ਰੇਂਜ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਰੇਂਜ ਡੀਆਈਜੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਭੁੱਲਰ ਰੋਪੜ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਚਰਨ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ । ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਕੋਲ 25 ਲੱਖ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ 5 ਲੱਖ ਹੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਹਰਚਰਨ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਮਹਿਲਾ ਕੈਡਿਟ ਬਣੀ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਨਾਮਣਾ ਖਟਿਆ ਹੈ। ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਮੁਕਾਮ ਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਥਾਂਦੇਵਾਲਾ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ 'ਰੋਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ' ਵਿਚ ਕੈਡਿਟ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਮਹਿਲਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਥਾਂਦੇਵਾਲਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਤਾ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਭਰਾ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਭਰਾ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਪੀਸੀਐੱਸ ਜਾਂ ਪੀਪੀਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਫ਼ਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ 2016 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪਿੰਡ ਥਾਂਦੇਵਾਲਾ ਦੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਾਲਮਾਰਟ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਸਸਕੈਚਵਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰੌਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਚਾਈਨੀਜ਼ ਲੜੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਫ਼ਿੱਕੀ ਪਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਚਮਕ

ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ

ਫਰੀਦਕੋਟ : ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੌਣਕਾਂ ਵੀ ਲੱਗਣੀਆਂ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੁਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੁਮਿਆਰ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਔਲਖ ਦੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰੀਚੰਦ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਕੰਮ ਹੈ, ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ,ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਜਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਂਸੀ ਸਮਾਨ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦੇਸੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਜਾਂ ਦੀਵੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਬਰਤਨ ਜਾਂ ਦੀਵੇ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਵਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਾਲਣ ਵੀ ਮੁੱਲ ਹੀ ਖਰੀਦਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੀਵੇ ਜਾਂ ਬਰਤਨ ਆਦਿ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਯੋਗ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜਦਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੋਨੂੰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਗ ?ਹਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਾਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਈ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਧਿਆਨ ਜ਼ੂਰਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਂਸੀ ਆਈਟਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਰੀਦਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਬਾਲ਼ੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ ਉਥੇ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵੀ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਵੇ ਬਾਲਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਚਰਨਜੀਤ ਭੁੱਲਰ) : ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ 'ਚ ਨਿੱਤਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਟਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 3 ਦੇ ਥਾਣੇ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਰੇ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਥਾਣੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਫ਼ਰਾਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰੋਪੜ, ਮੋਗਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਦੇ ਥਾਣਿਆਂ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜੀ ਸੀ ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਬਚਾਉਣ 'ਚ ਜੁਟੀ ਰਹੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਅੱਜ ਰੋਪੜ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਕਰਨ 'ਚ ਯੂ ਟੀ ਪੁਲੀਸ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੋਪੜ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਆਨਾਕਾਨੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਆਖ਼ਰ ਉਸ ਨੇ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਲਈ ਸੈਕਟਰ 3 ਦੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਅੱਠ ਵਜੇ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕ ਦਿਨੇਸ਼ ਚੱਢਾ ਨੇ ਰੋਪੜ 'ਚ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਖ਼ ?ਲਾ.ਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਾਇਆ ਸੀ। ਐੱਸ ਪੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਜਦੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨਾਲ ਝੜਪ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰੋਪੜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵਨੀਤ ਦੀ ਤ.ਫ਼ਤੀਸ਼ ਮਗਰੋਂ .ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪੇਚ ਖੁੱਲ੍ਹਣਗੇ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 10 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਗ਼ਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਮੌਕੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੀਲ ਗਰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਗੈਸਟ ਵਾਂਗ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੋਪੜ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੱਠ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-3 ਦੇ ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਨਰਿੰਦਰ ਪਟਿਆਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।'

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਾਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਢੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਖ਼ ?ਲਾ.ਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਏ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 318, 336(2), 336 (3), 336(4), 340(2) ਅਤੇ 61(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੋਪੜ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-3 ਦੇ ਥਾਣੇ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਖ਼ ?ਲਾ.ਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲੀ

ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ 'ਚੋਂ ਆਊਟ ਹੋਏ ਨਵਨੀਤ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਵਨੀਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖ਼ਲ ਵੱਖਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚੋਂ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਫ਼ੌਰੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਵਨੀਤ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿ ਰੋਪੜ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਵਕੀਲ ਨਿਖਿਲ ਘਈ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਚਤੁਰਵੇਦੀ 'ਤੇ ਦਰਜ ਸਾਰੀਆਂ ਐੱਫ ਆਈ ਆਰਜ਼ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਚ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਿ.ਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਣ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਨੇ ਡੈਨਮਾਰਕ ਦੇ ਲਾਰਸ ਅਗਾਰਡ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੀ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਡਰਬਨ : ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਨੇ ਜੀ20 ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡੈਨਮਾਰਕ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਰਸ ਅਗਾਰਡ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸਿੱਖ ਲੈਂਸ ਆਰਟ ਐਂਡ ਫ਼ਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਟਰਾਂਟੋ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਪੀਅਰਸਨ ਥੀਏਟਰ 'ਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਲੈਂਸ ਆਰਟ ਐਂਡ ਫ਼ਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਹੋਇਆ। ਨਿੱਕੀ ਗਿੱਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ, ਨਿਰਮਾਤਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਨਿੱਕੀ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੜਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਮੋਢੀ/ਬਾਨੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਬਣੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਰੈਂਪਟਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਲੈਂਸ ਫ਼ ?ਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਵੱਸੋਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿੱਕੀ ਗਿੱਲ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ, ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ, ਫ਼ਿਲਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ, ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਰ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (48) ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਆਈ. ਸੀ. ਈ.) ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਰਸੌਲੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸਰਜਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਲੋਇ ਐਂਜਲਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਰਸੌਲੀ ਤੇ ਦਿੱਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਵਤਨ ਵਾਪਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਈ.ਸੀ.ਈ. ਅਨੁਸਾਰ 1999 'ਚ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਪਬਲਿਕ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ 10 ਦਿਨ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਕੱਟੇ ਸਨ ਤੇ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਮਿਲੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 2008 'ਚ ਇਕ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਂਡ ਉਪਰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂਚਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ ਹੈ।

ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਵ੍ਰਿੰਦਾਵਨ : ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵ੍ਰਿੰਦਾਵਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਯਮੁਨਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਵ੍ਰਿੰਦਾਵਨ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗੋਪੀਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਸਨ। ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵ੍ਰਿੰਦਾਵਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਗਈਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਗਿਜ਼ ਗਣਰਾਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ

ਬਿਸ਼ਕੇਕ (ਕਿਰਗਿਜ਼ ਗਣਰਾਜ) : ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ (NSA) ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਗਿਜ਼ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਿਸ਼ਕੇਕ ਵਿਖੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਬਕਤੀਬੇਕ ਬੇਕਬੋਲੋਤੋਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ, ਕੱਟੜਪੰਥ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਭਾਰਤ-ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਡੋਵਾਲ ਬਿਸ਼ਕੇਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੁਵੱਲੇ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਬਿਸ਼ਕੇਕ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ, ਕੱਟੜਪੰਥ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਗਿਜ਼ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਡੋਵਾਲ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਣਨੀਤਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਵਧਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ

ਪਹਿਲੇ ਸਾਂਝੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਬੇੜਾ INS ਸਹਿਆਦਰੀ ਬੁਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਬੁਸਾਨ (ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ) : ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਚੀਨ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਜੰਗੀ ਬੇੜਾ ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਸਹਿਆਦਰੀ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਬੁਸਾਨ ਨੇਵਲ ਹਾਰਬਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੇਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ (IN) ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਜਲ ਸੈਨਾ (RoKN) ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਬੁਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕੋਰੀਆਈ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵੱਲੋਂ ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਸਹਿਆਦਰੀ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਭਿਆਸ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਇਕ-ਇਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰੇਗੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ : ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ

ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਲਈ 74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤੇ ਜਾਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਦਾ ਇਹ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਲਾਡੋਵਾਲ ਸਥਿਤ ਆਈਸੀਏਆਰ ਦੇ ਮੱਕੀ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ 36,703 ਘਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਘਰ 1.60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ 1.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਲਈ 74 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਲਈ 3.40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਹਿਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਗਾਂ 'ਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਢਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਚੌਧਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲ ਅਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ’ਚ ਜਾਣੀ ਪਹਿਚਾਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ - ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ: ਇੱਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਘੜੂੰਆਂ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਸੰਧੂ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਖੋਜਕਾਰ, ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੱਕਾਰੀ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਡਾ. ਸੰਧੂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਮ.ਫਿਲ ਅਤੇ ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪਕੇ ਅਸੀਮ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾ : ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੰਗ:

ਪੇਸ਼ ਹੈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦਾ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ, ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ’ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ ਆਦਿ) ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮੱਧਮ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਇਸ ‘ਬਹੁ-ਵਿਧਾਈ ਸਿਰਜਣਾ’ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਲੇਖਕ ਨੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਰਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਓ ਪੜ੍ਹੀਏ ਇਹ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ...

ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਬਹੁ-ਵਿਧਾਈ ਰਚਨਾ-ਵਿਉਂਤ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਅਰਥਪੂਰਨਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਬਾਜ਼ਾਰਵਾਦੀ ਬਰਬਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਅਗਲੇਰੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਉਪਭੋਗੀ, ਖ਼ਪਤਵਾਦੀ, ਪ੍ਰਤਿਗਾਮੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵ-ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਹਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਖੰਡਨ ਕਰੇ। ਬਹੁ-ਵਿਧਾਵੀ ਲੇਖਣ ਵੇਲੇ ਉਸਦਾ ਮਸਲਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕਰਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਪ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਲਈ ਪਰਵਾਸੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਾਹੀਂ ਵਕਤੀ ਹੁਲਾਸ ਤੇ ਉਪਭੋਗੀ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਰਚੀ-ਮਿਚੀ ਕਿਰਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਸੰਚਿਤ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਉਹ ਰਚਨਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਚ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਅਗਰਸਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਵੀ।

ਸਮਕਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਧਾਵੀ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਅਜਿਹਾ ਲੇਖਕ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ‘ਕਿੱਕਰ ਕੰਡੇ’ (1992) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ‘ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ’ (2023) ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਗ਼ਜ਼ਲ, ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਚਾਰ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੀਰਤ ਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਾਣਤਮਕਤਾ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਲਹਿਜਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਪਕਿਆਈ ਅਤੇ ਮਖ਼ਸੂਸ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਉਂਤ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਵਿਧਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਕਹਾਣੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾਵਲ ਗ਼ਜ਼ਲੀਅਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਗ਼ਜ਼ਲੀਅਤ ਦੀ ਭਾਵ-ਵਿਉਂਤ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਰਚਨਾ ਸੰਦਰਭ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

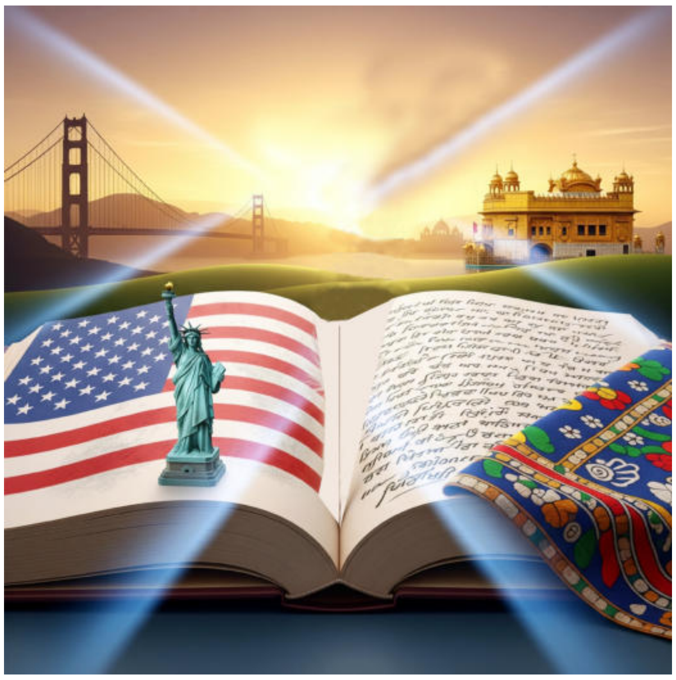

ਸੀਰਤ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ, ਉਸਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਇਨਕਲਾਬ ਤੇ ਲੋਕ-ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਸੁਪਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਭਾਵ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੁਸਤਜੂ ਇਕਹਰੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਜਨਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵੰਨ-ਸਵੰਨੇ ਮੰਜਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਰਚਨਾਕਾਰ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਤਿ ਚੇਤੰਨ ਵੀ ਹੈ, ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਬੇਬੱਸ ਤੇ ਨਿਹੱਥਾ ਵੀ। ਇੱਥੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਰੋਮਾਂਸ ਦੀ ਥਾਂ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਮਈ ਸੁਰ ਬਣਕੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਰਗੇ ਸੰਜਮੀ ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਯਥਾਰਥ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਰਾਹ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਗਰਦਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ, ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭਟਕਣਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਤੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰਜਾਣਾਤਮਕ ਯਤਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੇ ਇਹ ਦਾਇਰੇ ਸ਼ਬਦਾ ਦੇ ਇਕਹਿਰੇ ਅਰਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਇਮਪਾਇਰ ਅਤੇ ਦਮਨ ਤੇ ਨਾਬਰੀ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੁੰਝਲ ਤੱਕ ਵਿਉਂਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਦੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਮਪਾਇਰ, ਦਮਨ ਤੇ ਨਾਬਰੀ ਦੀ ਅੰਤਰਵਰਤੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਮੂਲਵਾਸ, ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੰਦਰਭਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਰਚਾ-ਮਿਚਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਦੇ ਸਿਅਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਅਹਿਸਾਸ ਤੇ ਅਸਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਸਤਗੀ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼-ਏ- ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਖ਼ਤਗੀ ਨਾਬਰੀ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਤਲਖ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਫ਼ਤ ਦੀ ਰੰਗਤ ਦਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਇਹ ਲੱਛਣ ਉਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮਾਇਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਸੀਹ ਕਰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਉਦਾਸ ਗਲੀਆਂ, ਉਜਾੜ ਮੰਜ਼ਰ, ਮਿਰੇ ਗਰਾਂ ਦਾ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ
ਹਵਾ ਹਵਾ ਦੀ ਬਣੀ ਹੈ ਵੈਰਨ, ਸਮਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਕੀਬ ਹੋਇਆ
(ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ, ਪੰਨਾ,38)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ;

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੜਨਾ ਮਰਦ-ਏ-ਕਾਮਿਲ ਦਾ ਤਸੱਵਰ ਹੈ
ਨਿਤਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ‘ਚੋਂ ਉਹ ਅੱਜ ਦਾ ਪੈਗੰਬਰ ਹੈ
(ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਅਰੂਪੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਅਕਸ, ਪੰਨਾ, 14)

(ਚਲਦਾ)

ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਇਨਸਾਨ - ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ’ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਮੌਤ

ਲੰਡਨ : ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ-ਏ-ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਐ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਰਨਾ ਤੈਅ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਯਮਦੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ... ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਫਾਂਸੀ ’ਤੇ ਲਟਕਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਆਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੌਣ ਸੀ ਇਹ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਤ?

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਡੇਵਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ... ਸਾਲ 1885 ਅਤੇ 23 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਸਵੇਰ... ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਆਪਣੀ ਘੜੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਜੱਲਾਦ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਲੀਵਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੇੜੇ ਹੀ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤੇ ’ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦੈ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਹਾਈਟ ਵਾਲਾ ਮੁਲਜ਼ਮ... ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਚਿਹਰੇ ’ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦਾ ਨਕਾਬ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਆਸਮਾਨ ਦੇ ਵੱਲ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਘੜੀ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਐ। ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਜੱਲਾਦ ਝੱਟ ਲੀਵਰ ਖਿੱਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਣ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਜੇਲ੍ਹਰ ਜੱਲਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਲਾਦ ਜੇਲ੍ਹਰ ਨੂੰ ... ਜੋ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ... ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਜ਼ਰਮ ਜ਼ਿੰਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੱਟਿਆਂ ’ਤੇ ਮੁਜ਼ਰਮ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਨੇ ਮੁਜ਼ਰਮ ਨੂੰ ਫੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸਤਰੀ ਬੁਲਾ ਕੇ ਫੱਟਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਹੁਣ ਗ਼ਲਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਫੱਟੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੈੱਕ ਕਰਵਾਏ, ਜੋ ਹੁਣ ਠੀਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਐ... ਨਕਾਬ, ਫੰਧਾ, ਲੀਵਰ...ਪਰ ਨਤੀਜਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹੀ ਰਿਹਾ। ਮੁਜ਼ਰਮ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਫੱਟੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ। ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਜੱਲਾਦ ਨੂੰ ਇਕ ਤੀਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ... ਪਰ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੁਜ਼ਰਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਗਿਆ... ਉਸ ਨੇ ਤਲਖ਼ੀ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਫਾਂਸੀ ਦੇਣੀ ਐ ਤਾਂ ਆਟੇ ਦੇ ਬੋਰੇ ਮੰਗਵਾ ਲਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਖੇਡਣ ਦੇਵਾਂਗਾ।” ਜੇਲ੍ਹਰ ਸਾਬ੍ਹ ਨੇ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਫਾਂਸੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਜ਼ਰਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸਾਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਅੱਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਸੀ... ਕੀ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਸੀ ਜੋ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੀ ਮੁਜ਼ਰਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਜ੍ਹਾ ਸੀ? ਵਜ੍ਹਾ ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮੁਜ਼ਰਮ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਕੇ ਹੀਰੋ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਜੌਨ ਲੀ... ਜੋ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ ਔਰਤ ਦੇ ਘਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਘਰ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਐ, ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿਚ ਉਹ ਔਰਤ ਜੌਨ ਲੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੰਦੀ ਐ। ਫਿਰ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ 15 ਨਵੰਬਰ 1884 ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਜੌਨ ਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਔਰਤ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ... ਪਰ ਜੌਨ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਐ, ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਸ਼ਾਰਾ ਜੌਨ ਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਵੱਲ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ ਜੌਨ ਦੇ ਹੱਥ ’ਤੇ ਕੱਟ ਦਾ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਨਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਜੌਨ ਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਾਤਲ ਮੰਨ ਕੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਆਂ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਚ ਗਿਆ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੌਨ ਲੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੌਨ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਐ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹੀ ਆਖ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਜੌਨ ਨੂੰ ਰੱਬ ’ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਐ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਜੌਨ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 19 ਫਰਵਰੀ 1945 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ 80 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੌਨ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਐ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ, ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਖਾਤਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਜਜ਼ਬੇ ਖ਼ਾਤਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਜਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ, ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਖੀਰਾ, ਸ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ, ਸ. ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

30 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ, ਐਸ.ਐਮ.ਓ. ਕਰਨ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਜਦੋਂ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੈ,ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅੱਜ ਟਾਂਡਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ 30 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਟਾਂਡਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹੈਲਥ ਸਬੰਧੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਲੋਕ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਸ਼ਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਐਸ.ਐਮ.ਓ. ਕਰਨ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ, ਸਰਪੰਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਜਲਾਲਪੁਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਈ. ਬਲਾਕ ਟਾਂਡਾ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਤੁੱਲੀ, ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਜਿੰਦਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵੱਲੋਂ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰਵਾਨਾ

ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰਵਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਜਗਜੀਵਨ ਜੱਗੀ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਵੈ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਮੰਚ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਜਗਜੀਵਨ ਜੱਗੀ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸੈਣੀ ਸੇਵਾ ਸਮਾਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2025 'ਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਪਏ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਡੈਮਾਂ ਤੋਂ ਛਡੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਲਗਭਗ 55 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 1.75 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ, ਕਪਾਹ ਤੇ ਗੰਨੇ ਵਰਗੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਕੇ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਖ਼ੁਰਾਕ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਟਾਂਡਾ ਮੰਡੀ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆੜਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮਿਲੇਗੀ ਅਦਾਇਗੀ

ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਾ ਚੌਧਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਟਾਂਡਾ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਬਨਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਅੱਜ ਟਾਂਡਾ ਦੀ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖ਼ਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ।ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਂਡਾ ਦੀ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਸੂਹਾ ਮੰਡੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖ਼ਰੀਦ, ਤੋਲ, ਲਿਫਟਿੰਗ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ।ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਖ਼ਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਖ਼ੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਸੁਚਾਰੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 15 ਲੱਖ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨਾ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ,ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 14 ਲੱਖ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੱਗਭਗ 2,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੂਲ ਲਈ 172 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 190 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨਾ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਾਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ 27,000 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ (ਸੀ ਸੀ ਐਲ) ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਬਾਰਦਾਨੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ ਉਚਿਤ ਭਾਅ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਟਾਂਡਾ ਚੌਧਰੀ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦਸੂਹਾ ਕੰਵਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਟਾਂਡਾ ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਦਸੂਹਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਖ਼ੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖ਼ਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸਦੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਹੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਗਈ।

ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ-ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਉਭਾਰ

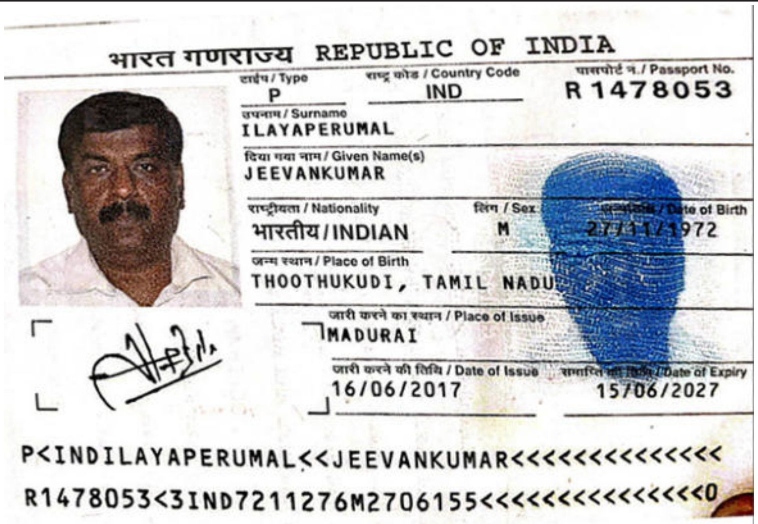

ਸਾਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤਿੰਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਥੰਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: ਸੰਸਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ (ਅਦਾਲਤਾਂ)। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੰਤੁਲਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਓਬੀਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਲਗਭਗ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਜਦੋਂ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਪਛੜੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਇਸਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ 'ਤੇ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ - ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਡੀਜੀਪੀ ਵਾਈ. ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਉਹ ਇੱਕ ਏਡੀਜੀਪੀ ਦੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਨਾਤਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ, ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੁਣ ਡਰਦੇ ਹਨ - ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਈ. ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਵਾਂਗ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਗੁਆਉਣੀਆਂ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰ ਇਹ ਡਰ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ

ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਪਾਰਟੀ,
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
+919442608416

ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ, ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਖੌਤੀ ਦਲਿਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੁੱਧ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਅਤੇ ਕਬੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਾਰਨ:

- ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਦੇਹ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੈ।
- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਅਣਡਿੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਅਤੇ 30% ਦਲਿਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੱਚਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ:

ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਦੋ ਥੰਮ੍ਹ - ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ - ਸਾਡਾ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ,

'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।'

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਦਰਸ਼ਕ ਹਾਂ - ਸਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਹੁਣ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਲੋਕਾਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ:

- ਜੱਜ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
- ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
- ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਸਾਡੇ ਬਹੁਜਨ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਏਗਾ।

ਯਾਦ ਰੱਖੋ:

ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਹਨ।

ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਈਏ, ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰੀਏ, ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਏਕਤਾ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਲਈਏ।

ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ,

ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ...

ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਸਿੱਖ ਮਤ ਬਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਜਾਂ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਿਰਕਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਲਹਿਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਪਣੇ ਇਲਹਾਮਾਂ ਅਤੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਰਮ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦੇ ਹਨ - ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੈਗੰਬਰੀ ਧਰਮ।

ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਗੰਬਰੀ ਧਰਮ ਇਕ ਪੈਗੰਬਰ ਜਿਸਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮਾਰਟਿਨ ਬੂਬਰ (1878-1965) ਨੇ ਇਕ ਮਾਹਰ ਵਜੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

÷ਰਹੱਸਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਗੰਬਰੀ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਗੰਬਰ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਹੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀ, ਮਸੀਹੀ ਤੇ ਇਸਲਾਮ ਮਤ ਪੈਗੰਬਰੀ ਧਰਮ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਿੰਦੂ, ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਜੈਨ ਮਤ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਧਰਮ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕੋ ਇਕ ਪੈਗੰਬਰੀ ਧਰਮ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੰਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਈ ਥਾਂਵਾ ਉਪਰ ਪ੍ਰੌੜ੍ਹਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਰਜਨ ਕਾਇਆ ਪਲਟਿਕੈ ਮੂਰਤਿ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ॥ (ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ,1:48)

ਰਾਮਦਾਸਿ ਗੁਰੂ ਜਗ ਤਾਰਨ ਕਉ ਗੁਰ ਜੋਤਿ ਅਰਜੁਨ ਮਾਹਿ ਧਰੀ॥ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 1408)

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ.- ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ: ਸਿਰਫ਼ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਚੋਖੀ ਚੜ੍ਹਾਈ

ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ 11.99 ਕਰੋੜ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਪਰ ਕਾਰ ਨਹੀਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਚਰਨਜੀਤ ਭੁੱਲਰ) : ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ 'ਚ ਨਿੱਤਰੇ ਅਰਬਪਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ। ਨਾ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਇਮਾਰਤ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਢੇਰ ਹਨ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਜਾਣਾ ਤੈਅ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਕੁੱਲ 5053.03 ਕਰੋੜ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਮਗਰੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਸਮੇਤ ਸਭ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ 5053.03 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਚੋਂ 4338.77 ਕਰੋੜ ਦੀ ਚੱਲ ਅਤੇ 615.74 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਦਨ 'ਚ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1975 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਡਲ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਧੂ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1982 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਗੁਪਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਧੂਰਾਜ

ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੀ ਹੈ। ਆਮ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ 'ਚ ਵੀ ਧਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗੁਪਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਪਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਨਾ ਕੋਈ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੈਰ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਇਮਾਰਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਪਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਝੰਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ 11.99 ਕਰੋੜ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਹਨ।

ਗੁਪਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਗੰਨਾ ਮਿੱਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਬਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਰਨਾਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਟਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਹੈ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾਗਪੁਰ 'ਚ ਹੈ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੁਲੀਸ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਿਟੀ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਚ 28 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 406, 420 ਅਤੇ 341 ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਤਹਿਤ ਐੱਫ਼ ਆਈ ਆਰ ਨੰਬਰ 691 ਦਰਜ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲੀਸ ਕੇਸ ਸਿਵਲ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗ਼ਲਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਪੈਂਠ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਵੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਰੈਂਕ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਟ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤਿ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ...

ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਮਿਟਾਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ਼ੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਉਹ ਜੋ ਏਕਤਾ ਦਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਈਟਾਂ ਜਗਾਉਣੀਆਂ, ਲੜੀਆਂ ਲਗਾਉਣੀਆਂ, ਬੰਬ-ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣੇ ਤੇ ਗਿਫ਼ਟ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਤਲਬ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਕੁਝ ਸੰਕੇਤਕ ਤੇ ਕੁਝ ਸੋਝੀ ਅਨੁਸਾਰ। ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚਾਵਾਂ ਤੇ ਮਲਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ। ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਰਾਮ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ, ਦੀਵਾਲੀ ਮਤਲਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਏ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ। ਇੰਝ ਹੀ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਇਸ ਦਿਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਮਿਲ ਕੇ ਵੰਡ ਛਕਣ ਦਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਣ ਦਾ ਤੇ ਸਾਂਝ ਗੂੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਦਾ। ਦਿਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਰੰਗ ਨਾਲ ਕਲੀ ਕੀਤੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉਪਰ ਨਵੇਂ ਕੰਲੈਂਡਰ ਟੰਗਣ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਦੀਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਉਣ ਤੇ ਰੁੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੀੜੇ ਪਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਕਾਸ਼ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਵਿਹੜੇ, ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਬਨੇਰੇ, ਕਿੰਨੇ ਘਰ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਦਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਦੀਵਾ ਨਹੀਂ ਬਲਦਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇਹਲੀ ਨਹੀਂ ਟੱਪਦੀਆਂ। ਨਵੇਂ ਤਾਂ ਕੀ ਪੁਰਾਣੇ ਲੀੜੇ ਵੀ ਕਈ ਤਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਆਓ ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਖਣੇ ਬਨ੍ਹੇਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਏ ਤੇ ਹਰ ਤਨ 'ਤੇ ਲੀੜਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਲਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੀਏ ਫਿਰ ਹੀ ਸਾਡੀ ਦੀਵਾਲੀ ਸਾਰਥਿਕ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਲ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਵਿਹੜਾ ਰੁਸ਼ਨਾਵੇ, ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਦੀਵਾਲੀ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ।

ਹਰ ਦਿਲ ਰੌਸ਼ਨ, ਹਰ ਵਿਹੜਾ ਰੁਸ਼ਨਾਵੇ,
ਦੀਵਾਲੀ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ
ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਲੋਂ
ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

- ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪੰਧ ਲੰਮੇਰਾ

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਮਾਦੀ ਪੰਨਾ)

ਗੁਰ- ਵਰੋਸਾਈ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ 9ਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ 3 ਸਾਥੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁਗਲ ਸਲਤਨਤ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸੀਸ ਅਤੇ ਧੜ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਪੁੱਤਰ ਨਗਾਹੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਧੜ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਕੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸੀਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਹਿੱਤ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੀਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੰਮੇ ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਪੜਾਅ (1) ਬਾਗਪਤ (2) ਤਰਾਵੜੀ (3) ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਅੰਬਾਲਾ (4) ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ (5) ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ ਤਾਂ ਤਰਾਵੜੀ ਨੇੜੇ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਧੋਬੀ (ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ ਧੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ- ÷ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਓ! ਕਿਤੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਪਾਵਨ ਚਰਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰਨੀ ਜੀ।÷ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਰਪੂਰ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ 4 ਬਚਨ ਕੀਤੇ -

'ਉਡੀਕ ਰੱਖੀਂ, ਆਪਣੀ ਉਡੀਕ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪੈਣ ਦੇਵੀਂ, ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵਾਂਗੇ, ਪਹਿਚਾਣ ਲਵੀਂ।'

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਨਾਂ ਉੱਪਰ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਦੀ ਫ਼ਰਿਆਦ ਸੁਣਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ
ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕ/ ਕਥਾਵਾਚਕ/
ਲੇਖਕ/ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ
98720-76876

ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਜਾਂਦੇ -ਜਾਂਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਜਾਵਣ। ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਉਮੰਗ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਨਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਡੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਣ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਰ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੇ ਅਗਲੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ 3 ਸਾਥੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸੂਰਬੀਰ ਬਚਨ ਕੇ ਬਲੀ' (392) ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਧੋਬੀ ਘਾਟ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦਾ।

ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖੀ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋਇਆ ਰਾਹਗੀਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ - 'ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ! ਬਾਹਰੀ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਲੱਗਦੇ ਹੋ, ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ ਕੁਝ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਛੱਡੋ, ਕਿਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਸਬੱਬੀਂ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਆਉ ਮੇਰੇ ਘਰ ਚੱਲੀਏ, ਆਪਾਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਏ' ਜਿਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਅੰਦਰ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ -

'ਹਰਿ ਕੀਆ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆ ਗੁਰਿ ਮੀਤਿ ਸੁਣਾਈਆ।। ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਆ॥੧॥ ਆਇ ਮਿਲੁ ਗੁਰਸਿਖ ਆਇ ਮਿਲੁ ਤੂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ।। ਰਹਾਉ।।' (725) (ਚਲਦਾ)

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ: ਡਾ. ਰਵਜੋਤ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਇਆ ਹੈ: ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ

ਟਾਂਡਾ/ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵੰਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਟਾਂਡਾ 'ਚ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 60 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 24,27,250 ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ। ਫੱਤਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 9,46,750 ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਵੰਡੇ ਗਏ, ਪਿੰਡ ਅਬਦੁੱਲਾਪੁਰ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 5,50,375 ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਗੰਧੋਵਾਲ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 9,30,125 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਪੁਨਰਵਾਸ ਤਹਿਤ ਅੱਜ 13 ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅਜਨਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ 631 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 5.70 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਇਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਬਦੁੱਲਾਪੁਰ, ਫੱਤਾ ਅਤੇ ਗੰਧੋਵਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਪਰਿਵਾਰ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ: ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਫਸਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਿੰਡ ਝਾਵਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝਾਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ਇਸ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੂਪਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਟਾਂਡਾ ਚੌਧਰੀ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਮਨਵੀਰ ਝਾਵਰ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਨਰਲ) ਅਮਰਬੀਰ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਦਸੂਹਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

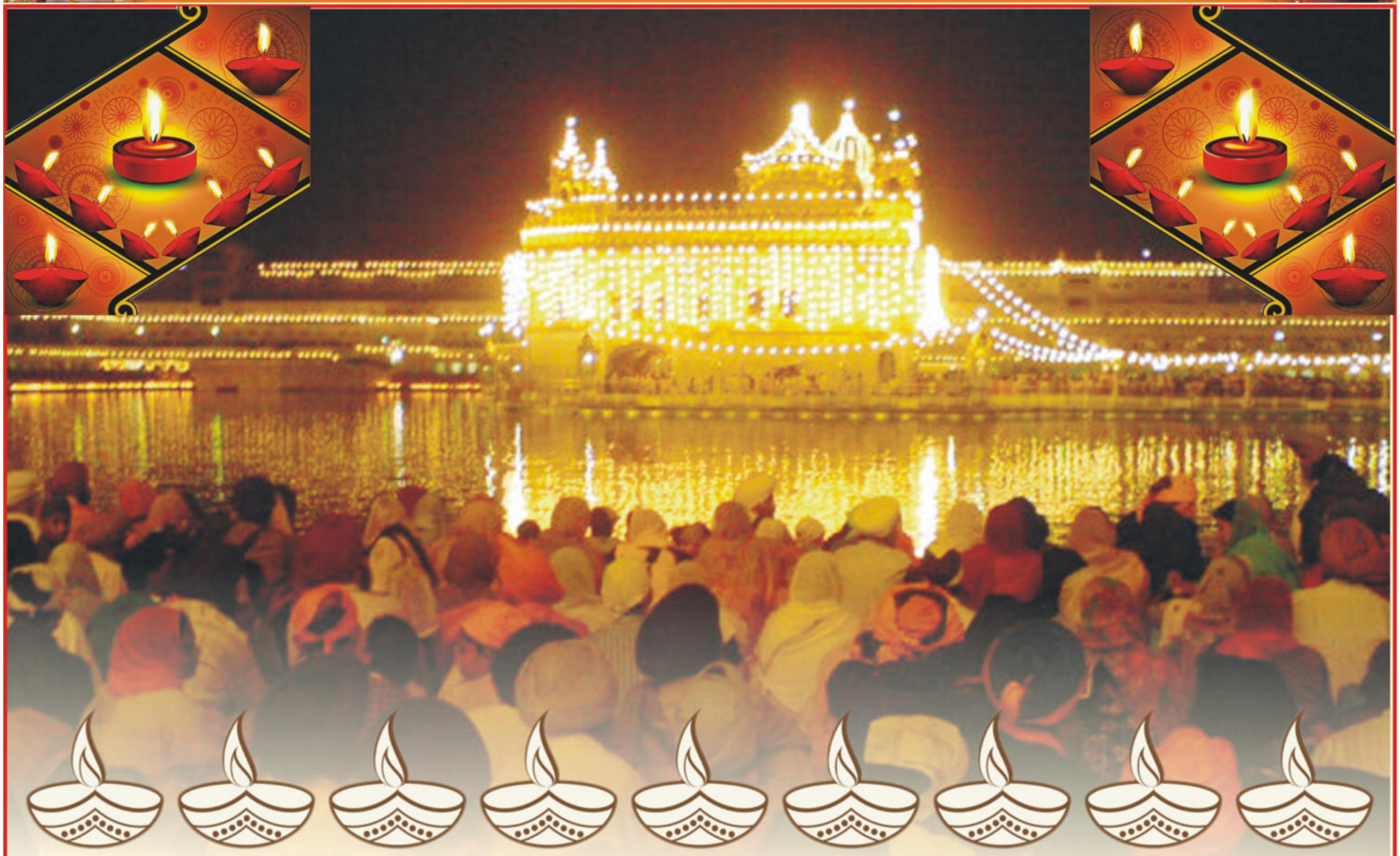

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ,
ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ
ਸਾਬਕਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ

ਸ:ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗੜਾ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਬਲਰਾਜ ਕੌਰ ਘੁੰਮਣ, ਰਾਜਕੋਂਵਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਨਿੱਤਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਵਰਜੀਨੀਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਘੁੰਮਣ ਪਰਿਵਾਰ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ
ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
Best Western
Holiday Inn Express & Suites
ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਗਾਲਟ ਦੇ ਮੇਅਰ ਅਤੇ
ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ
ਸ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ 167 ਨਵੇਂ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਦੀ ਪਾਸਿੰਗ ਆਊਟ ਪਰੇਡ, ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਪ੍ਰਣ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ : ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀਐਸਐਫ) ਦੇ ਹੁਮਹਾਮਾ ਸਥਿਤ ਸਹਾਇਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 167 ਨਵੇਂ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਸਿੰਗ ਆਊਟ ਪਰੇਡ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਰੰਗਰੂਟ 44 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਿਖਲਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬੀਐਸਐਫ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਹਾਰੀਆਂ' ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ।

ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਰੇਡ ਦੀ ਸਲਾਮੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਆਈਜੀ), ਐਸਟੀਸੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੀਐਸਐਫ, ਸੋਲੋਮਨ ਯਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੰਜ ਨੇ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰੇਡ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਆਈਜੀ ਮਿੰਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲੇ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਫੋਰਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ ਹੋ, ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਓਗੇ।'

44 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਉਣ, ਫਾਇਰਿੰਗ, ਕਾਨੂੰਨ, ਡ੍ਰਿਲ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਣ।

ਸਮਾਰੋ- ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਨੂੰ ਤਗਮੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਰੰਗਰੂਟਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਰੇਡ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਪਾਕਿ .ਫੌਜ ਦੇ ਹਮਲੇ 'ਚ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅ.ਫਗਾਨੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹਮਲਾਵਰ ਹਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਕਈ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਝੜਪਾਂ ਵਿਚ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਮਕਬੂਜ਼ਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਪਿਨ ਬੋਲਡਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 15-20 ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਵਧ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖ਼ੈਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਦੇ ਕੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪਾਕਿ-ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਝੜਪਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਪਾਕਿ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਫ਼ਿਤਨਾ ਅਲ-ਖਵਾਰੀਜ (ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਤਾਲਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨੇ ਕੁਰਮ 'ਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੜਕਾਹਟ ਦੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ 8 ਚੌਕੀਆਂ ਅਤੇ 6 ਟੈਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲੇ ਸਮੇਤ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ 25 ਤੋਂ 30 ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੌਲਵੀ ਜ਼ਬੀਉੱਲਾ ਮੁਜਾਹਿਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਕੰਧਾਰ ਦੇ ਸਪਿਨ ਬੋਲਡਕ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰਾਬਕ ਜ਼ਿਲਿ ?ਹਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਚ 12 ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਮੁਜਾਹਿਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਫ਼ਗਾਨ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਸਪਿਨ ਬੋਲਡਕ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਮੁਖੀ ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਹੱਕਮਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸਰਹੱਦ ਵੱਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਸਾਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੱਖ ਸਪਿਨ ਬੋਲਡਕ 'ਤੇ ਪਈਆਂ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲੜਾਈ 'ਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜੀ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ੍ਹ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਫ਼ਗਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 'ਚ 25 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੈਨਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਫ਼ਗਾਨ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਇਕ ਡਰੋਨ ਨੇ ਖ਼ੈਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਬੁਲਾਰੇ ਮੁਜਾਹਿਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲੜਾਈ ਕਾਬੂ 'ਚ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਦੋ ਟੀ. ਟੀ. ਪੀ. ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਪਾਕਿ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਤਾਲਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਟੀ. ਟੀ. ਪੀ.) ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਧੜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤੀ ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਖ਼ੈਬਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਤਿਰਾਹ ਘਾਟੀ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਸ਼ੇਰ ਖਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ

ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੇ ਟੀ. ਟੀ. ਪੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ੍ਹ ਅੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿੰਗ ਇੰਟਰ-ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ 4 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਆਈ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਆਰ. ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਫ਼ਿਤਨਾ ਅਲ-ਖਵਾਰਿਜ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਢਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਮਲਾਵਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਭੱਜ ਗਏ। ਫ਼ੌਜੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਫ਼ਗਾਨ ਪਾਸਿਓਂ ਪਾਕਿ-ਅਫ਼ਗਾਨ ਦੋਸਤੀ ਗੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੇਟ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਟੀ. ਟੀ. ਪੀ. ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ਗਾਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ 'ਚ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਧਮਾਲ, ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਰੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਜੀ.ਐਨ.ਡੀ.ਯੂ.) ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਜ ਕੇ, ਬੋਲੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗਿੱਧਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਝਲਕ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਢੋਲ ਦੀ ਤਾਲ 'ਤੇ ਥਿਰਕਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ।

ਇਹ ਯੁਵਕ ਮੇਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਿੱਧੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭੰਗੜਾ, ਨਾਟਕ, ਮਮਿਕਰੀ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਲਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨਾ ਹੈ।

ਗਿੱਧਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਲਾਹੇਵੰਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ : ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰੋ ਐਗਰੋਟੈਕਨੀਕੋ ਰੀਜਨਲ' (Centro Agrotechnico Regional) ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਹੇਵੰਦ ਧੰਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ 8 ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਪੀ.ਏ.ਯੂ.), ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਵੀ ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਜੁਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਵੱਲਾ ਸਹਿਯੋਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਨਿੱਘੇ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਨਿਵਾਜ਼ੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਤਜਰਬਾ ਦੱਸਿਆ।

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਪੀਆਰਟੀਸੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਚੌਕ ਜਾਮ

ਪਟਿਆਲਾ : ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੀਆਰਟੀਸੀ (ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੱਸ ਟਰਮੀਨਲ ਚੌਕ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਪਨਬੱਸ ਅਤੇ ਪੀਆਰਟੀਸੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਰੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਕੀਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸੂਬੇ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਫ਼ਰ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ।

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਨੇ ਕਾਰਨ ਪਟਿਆਲਾ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਘੰਟਿਆਂਬੱਧੀ ਆਵਾਜਾਈ ਠੱਪ ਰਹੀ, ਜਿਸ

ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰੋਏ ਅਤੇ ਸਰੋਏ ਪਰਿਵਾਰ
ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਗਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ

ਹੇਵਰਡ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸੈਫ਼ਾਇਰ ਬੈਂਕੁਇੱਟ ਹਾਲ ਹੇਵਰਡ (ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸੀ ਜੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਪਰ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ (ਵਿਪਸਾ) ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਰੂਹੇ-ਰਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਦੇ ਮੋਹ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ਼ ਹੋਈ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਅਕਾਦਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਵਿੱਛੜ ਚੁੱਕੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰੂਹ ਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸਾਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ, ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸਾਹਿਤ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣਗੇ।

ਵਿਪਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਗਿੱਲ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਆਂਸਲ ਨੇ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੋਈ ਸੰਗੀਤਮਈ ਦਿਲਕਸ਼ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਬ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਗੁਰੀ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾ ਟੀਨਾ ਮਾਨ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਪ੍ਰੀਤ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੇ ਕਲਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੀਲੇ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੰਗੀਤਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ। ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸਟੇਜ ਦੀ ਮਲਿਕਾ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਹਿਫ਼ਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਕਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਪਸਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਵਿਅੰਗ ਕਲਾਕਰ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਵਿਪਸਾ ਬਾਰੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀ ਵਿਖਾਈ ਗਈ। ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਫ਼ਲਾ ਪਿੱਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੰਡਾਬਰਦਾਰ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਵਿੱਛੜ ਚੁੱਕੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਿਪਸਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਡਾ ਗੁਰੂਮੇਲ, ਗੁੱਡੀ ਸਿੱਧੂ, ਰੇਸ਼ਮ, ਆਜ਼ਾਦ ਜਾਲੰਧਰੀ, ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮਨ, ਹਰਭਜਨ ਢਿਲੋਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ 'ਏਆਈ ਬਨਾਮ ਸਾਹਿਤ' ਬਾਰੇ ਹੋਏ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਾਇਰ ਚਰਨਜੀਤ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਪੰਜਾਬੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 7 ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼ ਏਆਈ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ, ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਏਆਈ ਕੋਲ ਹੋਣ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਏਆਈ ਤੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ, ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਅਤੇ ਰੋਮਨ ਆਦਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏਆਈ) ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਏਆਈ ਏਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲਿਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਪੜਿਆ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਏਆਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਆਲੋਚਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦੀ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਅਜੇ ਬੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਰਤੇਗਾ, ਮਾੜੇ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਕਪਲਨਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰੀਏਟਿਵਿਟੀ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗੀ, ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਸਵੀਰ ਗਿੱਲ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਗਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ

ਦੂਜਾ ਸੈਸ਼ਨ 'ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਫ਼ਰ' ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੇ ਫ਼ਿਕਰ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਭੀਤਾਬ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਸਵਲੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ। ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੂਬਾ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਕ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਓਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਵਿਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਕੂਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿੱਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਿਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਹਾਵਾਂ ਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਦੇਸ ਆ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖ ਸਕਣਾ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ, ਅੰਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਛੱਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋਹਾਂ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿਪਸਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਰੰਗ ਵਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਨਾਟਕ 'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ - ਕਲਮ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਉੱਪਰ ਜਿੱਤ' ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੀ। ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਟੁੰਬਿਆ। ਜੰਮੂ ਯੂਨੀਵਰਿਸਟੀ ਤੋਂ ਡਾ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ 15 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਈਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਟਕ ਏਨੀਂ ਕਲਾ ਕੌਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ ਇਸ ਕਠਨ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਮਨੀਤ ਕੌਰ, ਸੋਨੂੰ ਚੌਧਰੀ, ਸਵਲੀਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ 'ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ-

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ, ਸੰਗੀਤ ਮਹਿਫ਼ਲ ਅਤੇ ਨਾਟਕ 'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੀ

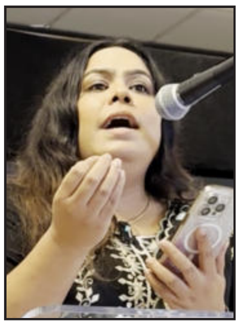

ਮੁਲਾਂਕਣ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਮੰਨ ਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ, ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਧਰਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਰੁਦਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਧੀਆ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸੱਚ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ਼ਜ਼ਲ ਮੁੱਖ ਵਿਧਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਕੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨੇ ਵਿਕਸਤ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਰੌਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਵੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਕੀਤਾ।

'ਅਮਰੀਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ - ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ' ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਨਾਮਵਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਉਮਰ ਅੱਧੀ ਕੁ ਸਦੀ ਹੈ। 9/11 ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਨਾਬਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਦੀ ਸੁਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਨਾਲ਼ ਚਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਲਾ ਪੱਖੋਂ ਅਜੇ ਕਈ ਊਣਤਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 22 ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਿਪਸਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਤਾਬ 'ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਲੇਖਿਕਾ ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਰਵੀ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਵੈਚ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ, ਗੁਰਮੀਤ ਪਨਾਗ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨੂ। ਡਾ. ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਘੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 'ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ' ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਵਿਪਸਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ। ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਹੈ "ਵੀ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ਼ ਦੀ ਕਿਤਾਬ "Chirag! The Happiest kid in the world", ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ, ਸੰਗੀਤ ਮਹਿਫ਼ਲ ਅਤੇ ਨਾਟਕ 'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੀ

ਲੱਕੀ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਧੜਕਣ ਲੱਗੀ ਹਾਂ ਮੈਂ', ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਵਸੀਅਤਨਾਮਾ' ਦਾ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮੈਗ਼ਜ਼ੀਨ 'ਮੰਤਵ', 'ਏਕਮ' ਅਤੇ ਆਨਲਈਨ ਮੈਗ਼ਜ਼ੀਨ 'ਨਕਸ਼' ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਲੇਖਕ, ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਤੀਸ਼ ਗੁਲਾਟੀ, ਦਲਜੀਤ ਸਰਾਂ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਮਨਜਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸੰਪਾਦਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਮਸਲਾ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗ਼ੈਰ-ਮਿਆਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ ਦਲਜੀਤ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ ਨੇ।

ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿਪਸਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ/ਲੇਖਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਲਈ ਸ਼ਮਾ ਰਾਕਿੰਦ ਕੌਰ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿਪਸਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ, ਤਾਹਿਰਾ ਸਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਜਸਵਿੰਦਰ। ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਤਾਹਿਰਾ ਸਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੌਤਮ, ਪ੍ਰੀਤ ਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਸਤੀਸ਼ ਗੁਲਾਟੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ, ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ, ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ, ਹਰਦਮ ਮਾਨ, ਜਸਵੀਰ ਗਿੱਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਦਿਲ ਨਿੱਝਰ, ਡਾ. ਅੰਬਰੀਸ਼, ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੱਕੀ, ਨਛੱਤਰ ਭੋਗਲ ਭਾਖੜੀਆਣਾ, ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸੋਹੀ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਢੇਸੀ, ਦਲਜੀਤ ਰਿਆੜ, ਜਸਵੰਤ ਸ਼ਾਦ, ਦਲਵੀਰ ਕੌਰ ਯੂ.ਕੇ. ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਸੰਘੇੜਾ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁੱਦੋਵਾਲ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਦੂਲੇ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਅਮਰ ਸੂਫ਼ੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸੱਗੂ, ਰਾਕਿੰਦ ਕੌਰ, ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਦਿਆਲ, ਅਰਤਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਅੰਜੂ ਮੀਰਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰੁਤੇਜ ਪਾਰਸਾ, ਡਾ. ਕੁਲਜੀਤ ਜੰਜੂਆ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ., ਅਮਰਜੀਤ ਜੌਹਲ, ਹਰਕੰਵਲਜੀਤ ਸਾਹਿਲ, ਕਾਕਾ ਕਲੇਰ, ਡਾ. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਹਮਸਫ਼ਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸੇਖੋਂ, ਸੁੱਖੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨੂ, ਐਸ਼ ਕੁਮ ਐਸ਼, ਗਗਨਦੀਪ ਮਾਹਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਲਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਵਿਪਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕਵੀ/ਅਦਾਕਾਰ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਗਿੰਮੀ ਸੰਧੂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਸਟੇਜ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮੁਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਆਸਿਫ ਰਜ਼ਾ ਨੇ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਬੈਠਿਆਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ ਨੇ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਸਟੇਜ ਸੂਤਰਧਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸ਼ਾਇਰ ਜਸਵਿੰਦਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ, ਤਾਹਿਰਾ ਸਰਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਡਾ. ਧੰਨਵਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਦਮੀ ਨੂੰ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਗਿੱਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ (ਲਾਲੀ) ਧਨੋਆ, ਐਸ਼ ਕੁਮ ਐਸ਼, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ, ਪੰਕਜ ਆਂਸਲ, ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਹੁੰਦਲ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਵੈਚ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਤੀਕ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਟੀਮ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਰਹੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਭਰਮਾਂ, ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸਾਹਿਤਕ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ'। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਪਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ),
510-676-1565
ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ

ਦੀਵਾਲੀ ਸਾਂਝ ਤੇ ਮਿਲਵਰਤਣ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ

ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਮੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ, ਸੋਚ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੇ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ, ਧਰਮਾਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵੱਖਰੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ, ਇੱਥੇ ਹਰ ਦਿਨ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤਿਉਹਾਰ ਜਾਂ ਮੇਲੇ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਜੋਂ ਦੀਵਾਲੀ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਨਾਂ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਹੁਲਾਸ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜਿਆਂ ਸੰਗ ਲੋਕ ਦੀਵੇ ਤੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਬਾਲ ਕੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਸੀ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਬਲਬਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਸਦਕਾ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਗਮਗਾ ਉਠਦੇ ਹਨ।

ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਜਿੱਤ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਉੱਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜਿੱਤ, ਬੁਰਾਈ ਉੱਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਲੋਂ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜਗਮਗ ਕਰਦੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਾਲੀਬੋਲੀ ਰਾਤ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਕਿਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇੰਜ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਾਹਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਹੁੰਦਾ । ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਜਗਮਗਾਹਟ ਵਧੀ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਹੀ ਮਨਾਂ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਹਨ੍ਹੇਰਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਚਕਾਚੌਂਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਾਲਖਾਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਮਨਾਂ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਤਾਂ ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖਦਾਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲਾਲਚ ਤੇ ਸਵਾਰਥ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੱਭਿਅਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਿਆਨਕ ਦਰਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਨਕਾਬ ਪਾਈ ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਏਨਾ ਲਾਲਚੀ, ਸਵਾਰਥੀ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਰੁਚੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਭ ਨੈਤਿਕ ਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਕੇ ਉਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਗੁਫ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਨ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਕਦਰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੜੱਪ ਜਾਣ ਲਈ, ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਵੀ ਪਲ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਦੌਲਤ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪੁੱਤਰ ਪਿਉ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਰਾ, ਭਰਾ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾ

ਪਿਆਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਹਰ ਹੀਲੇ ਧਨ ਦੌਲਤ ਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਿਕ ਵਸਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਜੌਰੀਆਂ ਭਰਨਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਘਾਰ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਜੀਵਨ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਲੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਔਰਤ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰਤ ਮਰਦ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖੋਖਲੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਰਵੀ ਹੈ। ਬਾਲੜੀਆਂ, ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਿੰਨੇ ਖੋਖਲੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਏਨੇ ਸੌੜੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਲਗਣਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮਨੁੱਖ ਅਖੌਤੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਲੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਰਮ-ਕਾਂਡੀ ਜੁਗਤਾਂ ਅਪਣਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਔਝੜੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ, ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹੇ ਉਲਾਰਪਨ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਵਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਉਦਾਰਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਵੇਦਨਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅੱਜ ਵੀ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਨਪ ?ਹੜ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੇਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥੇ ਰਗੜਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ, ਭੇਡ-ਚਾਲ ਵੱਸ ਏਨੀਆਂ ਭੀੜਾਂ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਖੰਡੀ ਬਾਬਿਆਂ ਕੋਲ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਗਲ-ਗਲ ਤੱਕ ਖੁੱਭੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਜੰਮਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਢੋਂਹਦੇ ਹੀ ਇਸ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਦੀਵਾ ਵੀ ਨਾ ਬਲਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਲੁੱਟ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਉੱਸਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਜਿਹੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਮਨ ਵਿਚ ਕਈ ਰੀਝਾਂ, ਉਮੰਗਾਂ ਤੇ ਸੁਪਨੇ-ਸੱਧਰਾਂ ਪਾਲਦਾ ਪਾਲਦਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਫਾਈ ਕਰਨੀ ਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ। ਪਰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੱਲ ਗਹੁ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਰਤ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗ੍ਰੱਸਿਆ ਸੜ੍ਹਾਂਦ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਤੇ ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਪਸਰੀ ਗੰਦਗੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸਵੱਛਤਾ ਮਹਿਜ਼ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪਸਰੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਚਕਚੌਂਧ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਤੜਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਜੀਣਾ ਦੁੱਭਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਿਉਹਾਰ ਕੇਵਲ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸੋਮੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਲਾਵਟਖੋਰ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲਾਲਸਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਜਿਹੜਾ ਹਨ੍ਹੇਰ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੀ ਭੈਣ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਮੋਹ-ਮੁਹੱਬਤ ਤੇ ਕਿਰਤ ਦੀ ਕਦਰ ਵਰਗੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਵਿਚੋਂ ਕਿਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਤਿਉਹਾਰ ਤਾਂ ਆਪਸੀ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਮਿਲਵਰਤਨ, ਸਾਂਝ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾੜਾ ਕੀਨਾ, ਨਫ਼ਰਤ, ਹਉਮੈ ਤੇ ਸਵਾਰਥ ਦਾ ਹਨ੍ਹੇਰ ਹੀ ਪਸਰਿਆ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਮਟੀਆਂ 'ਤੇ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਵੇ ਜਗਾਈ ਜਾਉ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸਾਰਥਿਕ ਸੋਚਾਂ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਮਾਨਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸਿਰਜਣਾ ਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਦਗੀ ਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ। ਪਟਾਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੰਨ-ਪਾੜਵੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਧੂੰਏਂ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

‘ਦੀਵਾ’ ਸਧਾਰਨ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਨੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਅਤੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਤੇ ਚੱਜ-ਅਚਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਾਨਿਆਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਦੀ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੱਥੇ ਦਾ ਦੀਵਾ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲਣ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਾਨਵੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਦੇ ਜਗਣ ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ ਤੇ ਬੁਝਣ ਦਾ ਵੀ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਹੈ।

ਦੀਵਾ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ’ਦੀਪ’ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ’ਚ ’ਦੀਵਾ’ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ-ਦੀਪਕ, ਚਰਾਗ਼, ਦੀਆ, ਦੀਯਾ, ਦੀਵੜਾ ਤੇ ਦੀਵਰਾ ਆਦਿ ਵੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਚੂੰਗੜਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਚੀਏ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਦੀਵਾ ਲੈ ਕੇ ਟੋਲਣਾ (ਬਹੁਤ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ), ਦੀਵਾ ਵੱਟੀ ਕਰਨੀ (ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਣਾ), ਦੀਵੇ ਜਗ ਪੈਣਾ (ਰਾਤ ਪੈ ਜਾਣੀ), ਦੀਵਾ ਵੱਡਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦੀਵਾ ਵਧਾਉਣਾ (ਦੀਵਾ ਬੁਝਾਉਣਾ), ਦੀਵੇ ਬਲਣੇ (ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ) ਦੀਵੇ ਵੱਟੀ ਦਾ ਵੇਲਾ (ਰਾਤ ਪੈਣਾ), ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਜਗਣਾ (ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੱਲਣਾ), ਦੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਣਾ (ਵਾਰਸ ਦੀ ਮੌਤ), ਦੀਵਾ ਗੁੱਲ ਕਰਨਾ (ਤਬਾਹੀ ਕਰਨਾ), ਦਿਨੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣਾ (ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚਾ ਜਾਂ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢਣਾ), ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ (ਅੱਤ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ)।

ਦੀਵੇ ਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਓਹ ਚਾਨਣ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤੀਂ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਨ। ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਜਗਤ ਵਿਚ ਤਨ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਤੇ ਤੇਲ ਵੱਟੀ ਨੂੰ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਲਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਤੱਤਸਾਰ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਦੀਵਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਤੇਲ ਜਾਂ ਘਿਉ ਪਾਇਆਂ ਫਿਰ ਜਗ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਤਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਜਦੋਂ ਇਕ

ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ

ਵਾਰ ਬੁਝ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੌਕਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰੋ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨਮਈ ਬਣਾਉ।

ਦੀਵੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਅੱਤ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਜਦ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਜਾਂ ਪਾਲ ਜਗਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀਪਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਬਣ ਗਈ। ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਬੇਅੰਤ ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਤੇ ਚਾਉ ਸੀ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਵਿਆਂ ਤੋਂ ’ਦੀਵਾਲੀ’ ਸ਼ਬਦ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ/ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਪਰ ਦੀਵਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੱਤ ਗਿਆਨ ਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਗਿਆਨ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹਨੇਰੇ ਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਦੀਵਾ-ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਜਗਾਈਏ ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤਾਂ ਕਰਕੇ ਦੀਵੇ ਬੁਝਾਈਏ ਤਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾ-ਬਾਹਰੀ ਤਲ ’ਤੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਟੱਕਰਾਂ ਖਾਂਦੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਹੈ। ਦੀਵੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਖੋਜੀ ਨੇ ਵੱਡੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ’ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਣ’ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ’ਦੀਵੇ ਤਲੇ ਹਨੇਰਾ’ ਅਖਾਣ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦ ਮਹਾਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ’ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ’ ਕਹਿ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੰਗਵੀਂ ਵਸਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਨੂੰ ’ਦੀਵਾਲੀ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਵੇ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ’ ਕਹਿ ਕੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ।

ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਤੇ ਗ਼ਮੀ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਰਸਮਾਂ-ਰੀਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ’ਦੀਵਟ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਇਉਂ ਵਲਵਲੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ, ’ਦੀਵਟ ਦੀਵੜਾ ਬਲੇ, ਸੱਤਰ ਸੌ ਬਲਾ ਟਲੇ ਜਾਂ ਦੀਵਟ ਘਿਉ ਦੀ ਬੱਤੀ, ਘਰ ਆਵੇ ਬਹੁਤੀ ਖੱਟੀ।’ ਕਿਸੇ ਘਰ ਵਿਚ ਦੀਵਾ ਜਗਣਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਧੜਕਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਘਰ ਦੇ ਆਲਿਆਂ, ਕੰਧਾਂ, ਰੂੜੀਆਂ, ਖੂਹਾਂ, ਛੱਪੜਾਂ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਜਿਊਂਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਚਾਉ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਘਿਉ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਣੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਵਾਰਸਤਾਈ ਤੇ ਸਦੀਵ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਬੇਅੰਤ ਸਾਧਨ ਹਨ ਪਰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰੇ ਦੀਵੇ ਜਾਂ ਦੀਪਕ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਬਹਿਰੂਨੀ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਲ ’ਤੇ ਚਾਨਣਮਈ ਤੇ ਗਿਆਨਮਈ ਹੋਣ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਓ, ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੋਚ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਏ

ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ, ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ’ਚ ਵੀ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ, ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੀਵੇ, ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਬਾਲ ਕੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦਾਂ ਅਤੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਰੌਣਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖ਼ੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਾਹੌਲ ’ਚ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਗਮਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਅਨੇਕਾਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਡੁੱਬਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਹਕੀਕੀ ਰੂਪ ’ਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਜੋਕੀ ਸਵਾਲੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਦੂਰੀਆਂ ਦਾ ਹਨੇਰਾ, ਦਿਲਾਂ ’ਚ ਈਰਖਾ ਦਾ ਵਾਸ ਅਤੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ’ਤੇ ਰੋਸਿਆਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ’ਚ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜੱਖੂ

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਸ ’ਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਝ ਕੇ ਹਨੇਰੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ’ਚ ਜਿਥੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ’ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਛਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਸੀ ਆਕਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੀ ਉਲਾਂਭੇ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਗ਼ਲਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਰਿਆਦੀ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਹਨੇਰੇ ’ਚ ਗੁਆਚ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਕੀ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਾਕਾਰਾਤਮਿਕ ਸਾਂਝ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਹਨੇਰ-ਗ਼ਰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਅਣਗਿਣਤ ਘਰਾਂ ’ਤੇ ਭਾਰੂ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਮਾਜ ਜੋ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਦੈਂਤ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ’ਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਚਾਨਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਲੋੜ ਹੈ ਸੋਚ ’ਚ ਅਪਣੱਤ ਦਾ ਚਾਨਣ ਭਰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਸੁਣਨ ਦੀ, ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਹਾਣੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਵਰਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਅਸਲ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੋਚ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਮੁੱਢ ਬੱਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ’ਚ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੋ, ਆਓ, ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਅਤੇ ਹਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਠ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡੀਏ।

ਪਲੈਜ਼ਨਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਗ੍ਰਾਊਂਡਜ਼ 'ਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਹੜ੍ਹ, 30 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇੜੇ, ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦੀ 'ਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੁਸਹਿਰਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪਲੈਜ਼ਨਟਨ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪਲੈਜ਼ਨਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਫੇਅਰਗ੍ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੁਸਹਿਰਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਬੜੀ ਹੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਦੀਵਾਲੀ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੌਣਕਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਭਨੋਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਨੀਰੀ (ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬੇਅ ਏਰੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਲੈਜ਼ਨਟਨ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਅਲਮੇਡਾ ਕਾਊਂਟੀ ਫੇਅਰਗ੍ਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ, 11 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 'ਦੁਸਹਿਰਾ ਦੀਵਾਲੀ ਧਮਾਕਾ 2025' ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਾਰਤੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਬੁਰਾਈ ਉੱਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੁਸਹਿਰੇ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁਮੇਲ ਸੀ।

ਦਿਨ ਭਰ ਚੱਲੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ 40 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਰਾਵਣ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਦਾ ਦਹਿਨ ਸੀ। ਜੈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪੁਤਲੇ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮਾਹੌਲ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਤਰੰਗੀ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜਗਮਗਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਨਾਚਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ 'ਰਾਮ ਲੀਲਾ' ਦੀ ਨਾਟਕੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਦੇਵੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੀ "ਮਹਾ ਮੰਗਲ ਆਰਤੀ" ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਈ ਰੰਗ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਇੱਥੇ 135 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਦਾ ਸਾਮਾਨ, ਰਵਾਇਤੀ ਕੱਪੜੇ, ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੂਡ ਸਟਾਲ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦਿਸ਼ਟ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪਲੈਜ਼ਨਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਗ੍ਰਾਊਂਡਜ਼ 'ਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਹੜ੍ਹ, 30 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇੜੇ, ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦੀ 'ਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੁਸਹਿਰਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਲੇ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਵੀ ਰਹੀ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗਰਬਾ ਅਤੇ ਡਾਂਡੀਆ ਖੇਡਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਮਾਹੌਲ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਫ਼ਲ ਉਪਰਾਲਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

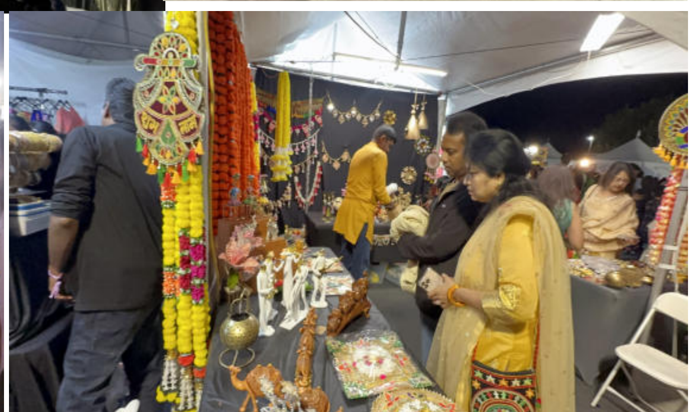
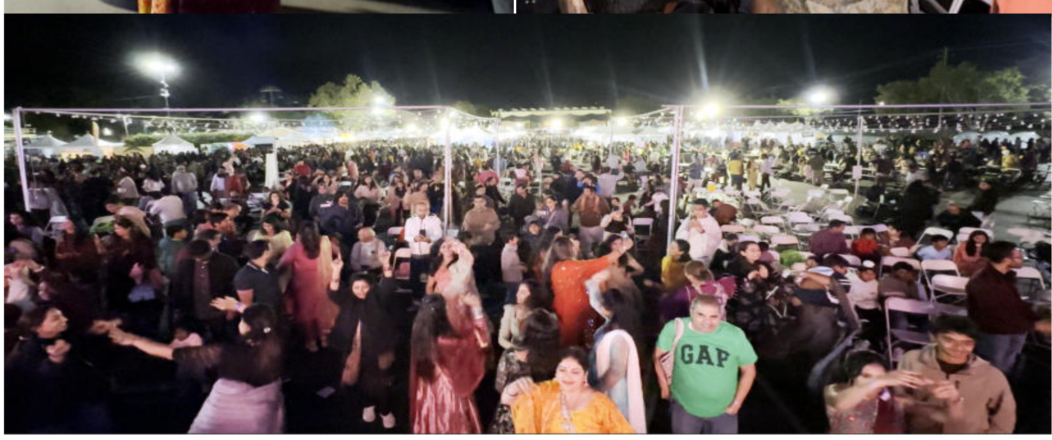
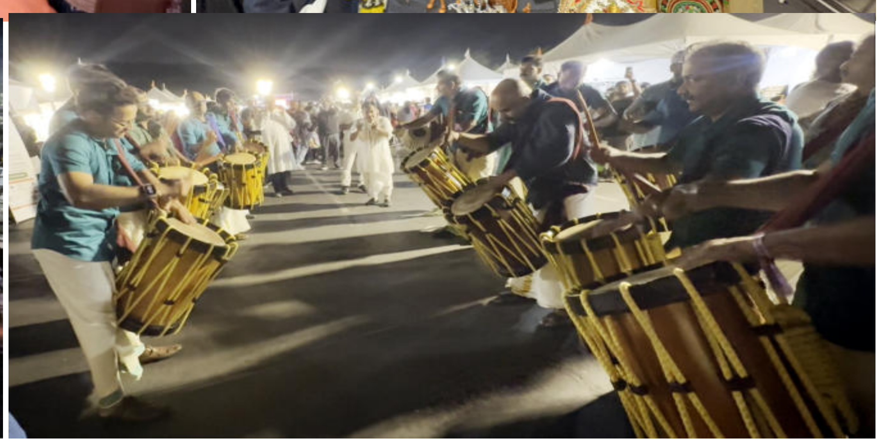

ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਉਪਰੰਤ ਵਾਈ. ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ

ਦੋ ਧੀਆਂ ਤੇ ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਅਗਨੀ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਉਪਰੰਤ ਮੰਨਿਆ ਪਰਿਵਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 25 ਸਥਿਤ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਏ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧੀਆਂ ਆਦਿਤੀ ਅਤੇ ਅਮੁੱਲਿਆ ਨੇ ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਪੰਵਾਰ, ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸੁਮਿਤਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਣੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਗੂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਕੰਵਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਤੜਕੇ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪਤਨੀ ਅਮਨੀਤ ਪੀ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਹ ਨੂੰ ਸੈਕਟਰ 24 ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ 3.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੈਕਟਰ 25 ਸਥਿਤ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 11 ਸਥਿਤ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ 9 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸ਼ਤਰੂਜੀਤ ਕਪੂਰ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਐੱਸ ਪੀ ਨਰੇਂਦਰ ਬਿਜਾਰਨੀਆ ਸਣੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਅਤੇ ਐੱਸ ਪੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਅੜਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਸ਼ਤਰੂਜੀਤ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੀ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰੋਹਤਕ ਵਿੱਚ ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
VANCO
TRUCK & AUTO PLAZA
TEL : 208-466-0833, FAX : 209-466-2740
ਬੋਪਾਰਾਏ ਬ੍ਰਦਰਜ਼
ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ
ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਰਾਏ
1033. W Charter Way Stockton CA 95206 (1-5 Hwy4)

ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਵਲੋਂ ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦਾ 'ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ 30ਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ) : ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ' ਵੱਲੋਂ ਸਰੀ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਆਰਟਸ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਖੇ, ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟੇਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਔਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਹਮ-ਰੁਤਬਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ 77 ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨੀਂ ਦਿਨੀ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਐਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸੰਸਥਾ ਆਰਐਸਐਸ ਅਤੇ ਬੀਜੇਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚਹੇਤੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਕੈਨੇਡਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਕਾਰਕੁੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਅਨੰਦ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਮੌਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇਣਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਦਾਰਾ ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਤੋਂ ਬੀਤੇ ਵਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ; ਐਨੀ ਓਹਾਨਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਐਨੀ ਓਹਾਨਾ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਕਾਰਕੁੰਨ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਨੇ ਸ. ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ, ਮੋਦੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਬਾਕੀ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ, 'ਸਾਲ 2025 ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵਿਅਕਤੀ' ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਸੈਨੇਟਰ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ, ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਟੁੱਟ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਨੂੰ 18 ਜੂਨ 2023 ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਤਵਾਰ ਦਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਹਫਤੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ.ਐਨ. ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲ ਦਾ ਮੌਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ.ਐਨ ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਲੱਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਅਪਾਹਜ ਸਨ ਅਤੇ ਵ ?ਹੀਲ ਚੇਅਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਬਦਲੇ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਈ ਨਿੱਝਰ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈ ਬਾਬਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਓ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ 30ਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ 1995 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਪਤਾ ਕੀਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਬਦਲੇ, ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ 1995 ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2026 ਲਈ ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਸਵਰਗੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਰਟਿਸਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਧੀ ਨੀਤੀ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਲੰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਚਿਤਰਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੂਡੀਓ ਜਰਨੈਲ ਆਰਟਸ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਚਨਾ ਸਿੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇਤਾ ਸੈਫ਼ ਪੰਨੂ, ਮਹਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਵੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਰੈਡੀਕਲ ਦੇਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦੁਸਾਂਝ, ਗੁਰਦੀਪ ਆਰਟਸ ਦੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਉੱਘੇ ਕਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਵਾਨਾ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਐਕਟਵਿਸਟ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸਮੇਤ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
CHARKHA's
ਦੀ ਚੇਨ ਦੇ ਮਾਲਕ
Pabla Beverages inc &
Pauls Liquors & Markets
Www.bevstore.com 408-515-5330,
San Jose Morgan Hill Gilroy California
Surinder Singh Pabla
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ
ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ
ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ, ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਸ. ਐਮ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
LTA BROS.
LIVINGSTON CALIFORNIA
ਸ. ਹੈਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ
L T A Bros
11145 E Clausen Road
Turlock, CA 95380
ਸ. ਰਾਜਾ ਧਾਮੀ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
Late : S. Kashmir Singh Sahota
ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਲਾਨਾ ਕਬੱਡੀ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
Jugraj Singh Sahota
President United Sports Club USA
Narinder Singh Sahota
Joint Finance Secretary
United Sports Club USA
J & N Petroleum inc. Sahota Petroleum inc
ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬੀ ਕੱਲਚਰ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪ੍ਰੋਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ. ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਤੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ
ਸਮੂਹ ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੀਵਾਲੀ ਕੀ ਰਾਤਿ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਹੁਲਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ, ਗੁਰਪੁਰਬ, ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾ ਆਦਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਦੀਵੇ ਤੇ ਲਾਈਟਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੀਵਿਆਂ, ਮੋਬਬੱਤੀਆਂ, ਲੈਂਪ, ਲਾਲਟੈਣ ਆਦਿ ਦੀ ਥਾਂ ਬਿਜਲਈ ਲਾਟੂਆਂ ਨੇ ਮੱਲ ਲਈ ਹੈ। ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਜਾਂ ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵੇ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋਤ ਜਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਜਾਗੋ ਤੇ ਵੀ ਹਣ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਬਿਜਲਈ ਲਾਟੂ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਡੀਜੇ ਦੇ ਰੰਗ ਵੀ ਬਿਜਲਈ ਲਾਟੂਆਂ ਬਿਨਾ ਫਿੱਕੇ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਬੜੇ ਹੁਲਾਸ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਪੂਜਾ, ਪਟਾਕੇ ਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਦੀਵਾਲੀ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਪਰ ਦੀਵਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਮੰਦਰ ਤੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਆਦਿ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਲੋਅ ਨਾਲ ਜਗਮਗਜਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਇਕ ਸਤਰ ਤੇ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੈ -----

ਦੀਵਾਲੀ ਕੀ ਰਾਤਿ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ ॥

ਇਹ ਪੰਗਤੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਬੜਾ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਸਲੀ ਥੀਮ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਈ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸੰਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਸ ਇਸ ਪੰਗਤੀ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਆ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀਵੇ ਬਾਲੋ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਓ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਉਨੀਂਵੀ ਦੀ ਪਉੜੀ ਛੇਵੀਂ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਜੀਵਨ - ਜੁਗਤਿ ਵੀਚਾਰੀਏ...

ਦੀਵਾਲੀ ਕੀ ਰਾਤਿ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ।
ਤਾਰੇ ਜਾਤਿ ਸਨਾਤਿ ਅੰਬਰ ਭਾਲੀਅਨਿ।
ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਬਾਗਾਤਿ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਚਾਲਿਅਨਿ।
ਤੀਰਥ ਜਾਤੀ ਜਾਤਿ ਨੈਣਿ ਨਿਹਾਲੀਅਨਿ।
ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਝਾਤਿ ਵਸਾਇ ਉਚਾਲੀਅਨਿ।
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਦਾਤਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ॥

(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਵਾਰ ੧੯, ਪਉੜੀ ੬)

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਉੜੀ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਚੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੋ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਹੀ ਤੇਲ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਰੌਸ਼ਨੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਜੋ ਤਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਸਵੇਰੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਫੁੱਲ ਦੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਲੀ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸੋਹਣੇ ਫੁੱਲ ਤੋੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮੁਰਝਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਲਗਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੌਣਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਇਕੱਠ ਵੀ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ। ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੂ ਘਰ ਮੁੜ ਆਉਂਦੇ ਤੀਰਥਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਸੱਖਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਚੇ ਅੰਬਰ ਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਜਾਂ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਮੁੱਖ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਸਤੋ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਮੁੱਖ ਪਿਆਰੇ ਅਮੋਲਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸਲ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੀਵਾ ਵੱਟੀ, ਤੇਲ ਜਾਂ ਘਿਓ ਤੇ ਅਗਨ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਗ ਸਕਦਾ, ਬਿਜਲਈ ਲਾਟੂ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਬੈਟਰੀ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਗ ਸਕਦੇ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਜੋ ਇਕ ਦੀਵਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਤੇਲ ਭਾਵ ਸਵਾਸ ਦੇ ਜਗਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ, ਧਰਮ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੜੈਣ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਮਰਸ

ਦੇ ਸੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਮਾ ਕੇ ਭਾਵ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲ ਕੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭਉ ਦੀ ਵੱਟੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੱਚੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਤੇਲ (ਸਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਕੇ) ਨੂੰ ਜਲਾਈਏ। ਅਸਲ ਦੀਵਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਦਇਆ ਮਿਹਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਧਾਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਮਰਨ ਸੇਵਾ ਬੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਬੰਦਗੀ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਜਲੇਗਾ ਤਾਂ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਸੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ...

ਬਿਨੁ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਕਿਉ ਜਲੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ ॥
ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ ॥
ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਣਿ ਜਲਾਈਐ
ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ ॥
ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ ॥

(ਮ ੧ , ਅੰਗ ੨੫)

ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦੀ ਦਇਆ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨ ਤਨ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਆਨੰਦ ਆਉਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ , ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਸਹਾਰੇ ਮਾਲਕ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਦਰਗਾਹ ਦਾ ਸੁੱਖ ਬਖਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਖੁਸ਼ੀ ਖੇੜੇ ਆਨੰਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵ ਬਾਂਹ ਉਲਾਰਦਾ ਹੈ...

ਇਤੁ ਤਨਿ ਲਾਗੈ ਬਾਣੀਆ ॥
ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਆ ॥
ਸਭ ਦੁਨੀਆ ਆਵਣ ਜਾਣੀਆ ॥
ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ ॥
ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ ॥

(ਮ ੧, ਅੰਗ ੨੫-੨੬)

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੱਚਾ ਦੀਵਾ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚੀ ਆਤਮਿਕ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਬੰਦਗੀ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਖ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਮੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਮ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗ ਕੇ ਜਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਦਾ ਡਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚਾ ਸੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ...

ਦੀਵਾ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਦੁਖੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ਤੇਲੁ ॥
ਉਨਿ ਚਾਨਣਿ ਓਹੁ ਸੋਖਿਆ ਚੂਕਾ ਜਮ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥

(ਮ ੧ , ਅੰਗ ੩੫੮)

ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਬੱਤੀ ਜਗੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਭਾਵ ਸਵਾਸ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਤੇਲ ਭਾਵ ਸਵਾਸ ਮੁੱਕ ਗਏ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਵਾਸ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਸੁੰਨਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ , ਸਾਰੇ ਇਸ ਤੋਂ ਡਰਨਗੇ ਤੇ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਫੂਕਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਦਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਦੀਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਨੰਦ ਖੇੜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ....

ਜਬ ਲਗੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵੇ ਮੁਖਿ
ਬਾਤੀ ਤਬ ਸੂਝੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਤੇਲ ਜਲੇ ਬਾਤੀ ਠਹਰਾਨੀ ਸੂੰਨਾ ਮੰਦਰੁ ਹੋਈ ॥
ਰੇ ਬਉਰੇ ਤੁਹਿ ਘਰੀ ਨ ਰਾਖੈ ਕੋਈ ॥
ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸੋਈ ॥

(ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਅੰਗ ੪੭੭ --੭੮)

ਸੋ ਜਦੋਂ ਹੀ ਸਵਾਸ ਨਿੱਕਲੇ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਿਸਤੇ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ, ਹਰ ਕੋਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਂ, ਘਰਵਾਲੀ ਆਦਿ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਜਾਣਾ ਇਕੱਲੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਆਪ ਹੀ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਵਾਸ ਰਹਿੰਦਿਆ ਸਿਮਰਨ ਬੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਮਾਇਆ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਕਾਲ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਦਾ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ...

ਕਾ ਕੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਹੁ ਕਾ ਕੋ ਕਵਨ ਪੁਰਖ ਕੀ ਜੋਈ ॥
ਘਟ ਫੂਟੇ ਕੋਊ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛੈ ਕਾਢਹੁ ਕਾਢਹੁ ਹੋਈ ॥
ਦੇਹੁਰੀ ਬੈਠੀ ਮਾਤਾ ਰੋਵੈ ਖਟੀਆ ਲੇ ਗਏ ਭਾਈ ॥
ਲਟ ਛਿਟਕਾਏ ਤਿਰੀਆ ਰੋਵੈ ਹੰਸੁ ਇਕੇਲਾ ਜਾਈ ॥
ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਭੈ ਸਾਗਰ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਇਸੁ ਬੰਦੇ ਸਿਰਿ ਜੁਲਮੁ ਹੋਤ ਹੈ ਜਮੁ ਨਹੀ ਹਟੈ ਗੁਸਾਈ।

(ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ , ਅੰਗ ੪੭੮)

ਆਓ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਈਏ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ਣ , ਸਾਡੇ ਔਗੁਣ ਨਾ ਚਿਤਾਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ।

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ

ਦੀਵੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਜਾਪਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਧੁੰਦਲਾ

ਭਾਰਤ 'ਚ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਹੁਣ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਆਂ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਕਿੱਤੇਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ 'ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਲੀ' ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ 'ਚ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਬਾਲਦੇ ਸਨ ਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਜਗਦੇ ਦੀਵੇ ਚਾਰ-ਚੁਫ਼ੇਰੇ ਜਗਮਗ-ਜਮਮਗ ਕਰਦੇ ਕਿਸੇ ਅਗੰਮੀ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਲੋਕ ਇਹ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਇਲੈਕਟ ?ਰੌਨਿਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਇਲੈਕਟ੍ਰੌਨਿਕ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਚਾਂਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਜਾਪਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਠੱਪ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀਵੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਭਰੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਉਦਾਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦੀਵੇ, ਕੁੱਜੇ, ਚੁਮੁਖੀਏ ਦੀਵੇ ਤੇ ਹੋਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋੜ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ 'ਚ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪੇਸ਼ਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਠੁੱਸ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਦਿਨ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਜਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ 'ਚ ਵਿਚਾਰੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਜੱਦੀ ਪੇਸ਼ਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਜਾਪਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪੇਸ਼ਾ ਕਿੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਿੱਤਿਆਂ 'ਚ ਦਖ਼ਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਵਰਣ ਵੰਡ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਛੀਂਬਿਆਂ ਵਾਲਾ ਦਰਜੀ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਕਿੱਤਾ ਵੀ ਹੋਰ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੁਲਾਹੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੌਜਵਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਕਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਪਰ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਤੇ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਕਿਤੋਂ-ਕਿਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਘਰੇ ਲਿਆ ਕੇ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਕੱਪੜ-ਛਾਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਟੇ ਵਾਂਗ ਗੁੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੱਕ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਾਂ ਭਾਂਡੇ ਆਦਿ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਮੀਂਹ-ਕਣੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੇ ਧੁੱਪੇ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੇ ਟੋਏ 'ਚ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਭੱਠਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅੱਗ ਨਾਲ ਪਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਟਾਂ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਭੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਕਰ ਕੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਦੀਵੇ ਵੇਚ ਕੇ ਸਾਡਾ ਘਰ ਦਾਣਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਲੋਕ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵੱਟੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਣੇ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਰ ਕਰਵਾ ਚੌਥ ਲਈ ਵਧੀਆ ਰੰਗ ਕਰ ਕੇ ਕੁੱਜੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵੀ ਆਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਲੋਕ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣ ਦੀ ਵੀ ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਸ਼ਗਨ ਵਜੋਂ ਪੰਜ, ਸੱਤ ਜਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਦੀਵੇ ਤੇਲ ਦੇ ਬਾਲ ਕੇ ਬਾਕੀ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਰ ਕਿੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਦੌੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਦੌੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਬੀਜ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਹ ਕਿੱਤਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ 'ਚ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਖ਼ੁਦ ਉਦਾਸ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਰੈਡੀਮੇਡ ਵਸਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੀਵੇ, ਕੁੱਜੇ, ਝੱਕਰੀਆਂ, ਤਵੇ, ਤਾਉੜੀਆਂ, ਗੱਲ੍ਹੇ, ਛਾਬੇ, ਕੌਲੀਆਂ, ਗਲਾਸ, ਬੋਤਲਾਂ, ਧਨ ਕੁਬੇਰ, ਅੰਗੀਠੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੋਗਾ, ਬਨੂੜ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬੌਬੀ ਤੇ ਪੋਤਾ ਰਾਹੁਲ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ 'ਚ ਬਣੀਆਂ ਦਾਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੂਸਰੇ ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤਵੇ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵੀ ਸਰੀਰ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ 'ਚ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਜਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕੀੜੇ, ਮਕੌੜੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵੀ ਸ਼ੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਪਾਣੀ ਠੰਢਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ 'ਚ ਖਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਸਰੀਰ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਮਾਡਰਨ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਖ਼ੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ।

(ਫੋਟੋ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ)

ਰੱਬ ਕਰੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਹਰੇਕ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ,
ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ....
ਸਭ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਚਮਕੇ
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਹਰ ਕੌਮੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਪਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮਿੱਠੇ ਅਤੇ ਨਿੱਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ
ਸ. ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਰ ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਆਓ, ਹਨੇਰਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਈਏ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੁੱਤ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਰਾਤਾਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕੱਕਰ ਭਰੀਆਂ, ਵਧੇਰੇ ਸੰਘਣੇ ਹਨੇਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਲਦਾ ਰਹੇ। ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਹਨੇਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਪਸਰੇ ਅੰਧਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਚਿਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਧਕਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਬੜੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਜਿੱਥੋਂ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਪੈਗ਼ਾਮ ਮਿਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾ ਕੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਧਕਾਰ ਪਸਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਅਜੋਕਾ ਸਮਾਜ ਭਾਵੇਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਪਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿਚ ਭਟਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਮਾਰਾਮਾਰੀ, ਗ਼ਰੀਬੀ, ਮੰਦਹਾਲੀ ਦਾ ਗਲਬਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਕੁਟਿਲ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਹੈ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ, ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਗਰ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਵਿਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਗਏ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰਲਾ ਅੰਧਕਾਰ ਹੋਰ ਸੰਘਣਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਗਲਬਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ, ਹਨੇਰਗਰਦੀ, ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਮਸਜਿਦਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾਅ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਖਰੇਵੇਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗਤ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਦੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸੱਭਿਅਕ ਅਖਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਿਖ਼ਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ, ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਨੁੱਕਰੇ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਧਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼, ਰੌਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦੀਪ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਟੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਦੀਵਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਲੜੀਆਂ ਤੱਕ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬੌਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਚੋਂ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਗਵਾਚ ਰਹੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਵਰਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਅ ਕੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਿਨ ਕਰੋੜਾਂ-ਅਰਬਾਂ ਦੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾ ਕੇ ਟਨਾਂ ਦੇ ਟਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਘੋਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧੂੰਏਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾ ਕੇ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ। ਸਾਡਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਪਲੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਛੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਜਾਨਵਰ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਤ੍ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਅਤੇ ਖੌਫ਼ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੁੱਖ ਪੌਦੇ ਬਨਸਪਤੀ ਅਦਿ ਵੀ ਧੂੰਏਂ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਤਾਪਮਾਨ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧੂੰਏਂ ਅਤੇ ਗਰਦ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿਚ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਹ ਦਮੇਂ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਤਰਾਹ-ਤਰਾਹ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਗੁਬਾਰ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਸਭ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਫ਼ਜ਼ੂਲ-ਖਰਚੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਈਏ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਦਿਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਲਾਈਏ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਮਲੇ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖ਼ਰੀਦੀਏ। ਘਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਗਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਕਰੀਏ। ਨਵੇਂ ਬੂਟੇ ਲਾਈਏ। ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ ਚਾਰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਟਾਕੇ ਖਰੀਦਣ ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੱਥ ਵਧਾਈਏ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜਾਏ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਖਿਲਾਫ ਜੂਝਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਲੋਕ ਵੀ ਅੰਧਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਵਰਗੇ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਕੱਟੜ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਜਾਗਰਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨੇਰੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੱਚ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ।

ਅੱਜ ਵੀ ਹਨੇਰਗਰਦੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਲਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਆਰਿਫ਼ਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਅੰਧਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਓ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਨੇਰਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰੀਏ।

ਕਿਰਤ ਦੇ ਦੇਵਤਾ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

ਅੱਜ ਸਵਾਲ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੋਜੀ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਲਿਖ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਉਤਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਤਾਣੀ ਸੁਲਝਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਹੋਰ ਉਲਝਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 21ਵੀਂ ਪਉੜੀ ਵਿਚ ਬੜਾ ਸਪਸ਼ਟ ਉਤਰ ਦਿੰਦੇ : ‘ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ॥ ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੈ ਜਾਣੈ ਸੋਈ॥’ ਜਿਵੇਂ ਮਿਥਿਆਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਇੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਨ ਦੀ ਦੇਵੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਹੈ, ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਦੇਵੀ ਸਰਸਵਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਨ ਕਲਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਮੋਢੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਜੌਹਨ ਰੌਬਰਟਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਐਂਡ ਹਿਜ ਜਨਰੇਸ਼ਨ’ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਮਨੁੱਖ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਗਵੇਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰਵਦਰਸੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਰਮਨ ਲੇਖਕ ਮਿਸਟਰ ਮੈਨਰੇਗਰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ਼ ਦੀ ਵਰਲਡ’ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਚੱਕਰ, ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੀ ਮੂਰਤੀ, ਸ਼ਿਵਜੀ ਦਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ, ਕੁਬੇਰ ਦੇ ਹਥਿਆਰ, ਦੇਵੀਆਂ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਰਚਨਹਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਿਆ, ਉਹ ਪਰਮ ਆਤਮਾ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਹ ਕਣ-ਕਣ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਿਰ ਟਿੱਕਾ ਭਾਈ ਦੂਜ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੂਫ-ਬੱਤੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਜੋਦੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਿਨ ਮਹਾਂਰਿਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਰੱਖ ਕੇ ਹਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਗੁਣ-ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਇਕ ਨੂਰੀ ਜੋਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ’ਤੇ ਆਏ ਅਤੇ ਹੁਨਰ, ਕਲਾ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਪੁਰਾਣ ਦੇ (537) ਸਫਾ ਉਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਿਸੀ-ਮੁਨੀ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਰਚਨਹਾਰ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦਾ ਅਸਵਮੇਧ ਯੱਗ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਸੀ ਮੁਨੀ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਉਚਾਰ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਿਸੀ-ਮੁਨੀ ਉਸ ਰਚਨਹਾਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋ ਕੇ ਚਤੁਰਭੁਜੀ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ-ਭਾਵ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਤੋਂ ਖੁਸ ਹੋ ਕੇ ਆਕਾਸ ਵਿਚੋਂ ਗੈਬੀ ਆਵਾਜ ਆਈ ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਸ਼ੀ ਲੋਕ ਆਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੇ ਰਿਸੀਓ! ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਰ ਮੰਗੋ ਕੀ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਅੱਗੋਂ ਰਿਸੀਆਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੇ ’ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚਨ ਵਾਲਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਉ, ਜਿਸ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਾਰੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ’ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਡੀ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰੋ। ਰਿਸੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਫਿਰ ਆਕਾਸਬਾਣੀ ਹੋਈ। ਉਹ ਗੈਬੀ ਆਵਾਜ ਆਈ, ਹੇ ਰਿਸੀਓ! ਤੁਸੀਂ ਟਿੱਕਾ ਭਾਈ ਦੂਜ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰੋ। ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚਨ ਵਾਲੇ ਸਰੂਪ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਰਸਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਗੈਬੀ ਆਵਾਜ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਿਸੀ-ਮੁਨੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ ਹੋਏ ਅਤੇ ਟਿੱਕਾ ਭਾਈ ਦੂਜ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਕ-ਇਕ ਮਿੰਟ ਸਕਿੰਟ ਵੀ ਸਾਲ ਵਾਂਗੂੰ ਬੀਤਦਾ ਸੀ। ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਟਿੱਕਾ ਭਾਈ ਦੂਜ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਇਕ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਬੋਹੜ ਦਾ ਬ੍ਰਿਛ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰਚਨਹਾਰ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਆਸਣ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਰਿਸੀਆਂ-ਮੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਸਾਮ ਰੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਸੀ ਅਤੇ 10 ਭੁਜਾਂ ਸੀ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਰਿਸੀ ਮੁਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸੀ।

1. ਮਨੂ ਜੀ 2. ਮਯ ਜੀ 3. ਤਵਸਟਾ ਜੀ 4. ਸ਼ਿਲਪੀ ਜੀ 5. ਦੇਵੰਗ 6. ਲਕਸਮੀ ਜੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਥਾਲ ਪਕੜੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋਤ ਜਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। 7. ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈ ਖੜੇ ਹਨ 8. ਵਿਸਨੂੰ ਜੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲੋਂ ਸਦਾ ਹੀ ਦੀਦ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। 9. ਸਰਸਵਤੀ ਜੀ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਿਤਾਰ ਫੜ ਕੇ, ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦੋਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਫੈਦ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰੇ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਫੁੱਲ ਸੀ, ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸ਼ਿਵ ਸੰਕਰ ਭੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਡੱਮਰੂ ਲੈ ਕੇ ਚਤੁਰਭੁਜੀ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੰਗਾ ਵਗ ਰਹੀ ਸੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੀ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਵੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜੋਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਵਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਚਰਨ ਚੰਦਨ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਉਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਚਰਨ ਦੀ ਚੌਂਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਹੰਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਨਦਰੋ-ਨਦਰੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਪਹਿਲੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਕਸ਼ਮੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਅਤੁੱਟ ਭੰਡਾਰ ਬਖਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਥੌੜੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤੀਸਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀਅਲ ਦੀ ਠੂਠੀ, ਚੌਥੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੁਦਰਸਨ ਚੱਕਰ, ਪੰਜਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਕੁੰਭ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਛੇਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਅਗਨੀ ਪਰਚੰਡ ਹੋਈ ਨਜਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਸੱਤਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੀਰ ਨਜਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅੱਠਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਨਜਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੌਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਲੀਲ੍ਹਾ

ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਢਾਲ ਪਕੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਹੀ ਮੁੱਖਾਂ ਉਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਾਜ ਸੋਭਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨੂਰਾਨੀ ਜੋਤ ਜਗਮਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਖੋਜ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਪੁਰਸਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸੀਆਂ ਨੇ ਰਚਨਹਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤਾਂ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਮੁੱਖ, 10 ਭੁਜਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਚਾਰ ਮੁੱਖ, ਅੱਠ ਭੁਜਾ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਰਚਨਹਾਰ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਜਾਹਿਰੀ ਜੋਤ ਨੂੰ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ : ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਜੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੁਖ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਹੱਪਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ, ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਮਹਾਪੁਰਸਾਂ ਤੇ ਰਿਸੀਆਂ-ਮੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਵੀ ਸ਼ਿਲਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਸੀ-ਮੁਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਆਪ ਵੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨੂਰੀ ਜੋਤ : ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਬਗੀਚੇ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਸਮਾਨ ਉਤੇ ਚੰਨ, ਸੂਰਜ, ਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸਦੀ ਜੋਤ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਫੇਰ ਵੀ ਇਸ ਬਗੀਚੇ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਿਲਪ-ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਸੁੱਝਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਇਜਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਗੈਬੀ ਜੋਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਕਾਦਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਹੱਪਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੋਹਣਾ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੋਤ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਰਾਮ ਰਹੀਮ, ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇ ਰਚਨ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪਉੜੀ ਨੰਬਰ 30 ਵਿਚ ਇਉ ਫੁਰਮਾਸਉਂਦੇ ਹਨ:

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ
ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ
ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ
ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥
ਓਹ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ
ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥
ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ
ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥30 ॥

ਵਿਸਵਕਰਮਾ ਦਿਵਸ, ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਦੇ ਸੁੱਭ ਅਵਸਰ ਉੱਤੇ ਹਰ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ, ਤਰਖਾਣ, ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਕਸਾਪ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ . ਆਓ, ਇਸ ਸੁੱਭ ਦਿਹਾੜੇ ਉੱਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਦੱਸੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਦਾਰਸਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆ ਕਰੀਏ।

ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

6 ਕੱਤਕ ਬਨਾਮ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9

ਸੰਮਤ ਨ:ਸ:	ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ	ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ
548	9 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
549	28 ਅੱਸੂ	6 ਕੱਤਕ
550	17 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
551	6 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
552	24 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
553	14 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
554	3 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
555	21 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
556	9 ਕੱਤਕ	6 ਕੱਤਕ
557	30 ਅੱਸੂ	6 ਕੱਤਕ

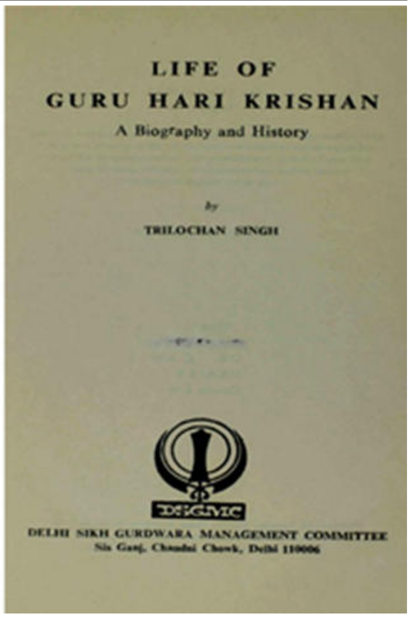
LIFE OF
GURU HARI KRISHAN
A Biography and History
by
TRILOCHAN SINGH
DELHI SIKH GURDWARA MANAGEMENT COMMITTEE
Sis Ganj, Chandni Chowk, Delhi 110006

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ, ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਧੁਮੱਕੜਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਾ 30 ਅੱਸੂ (15 ਅਕਤੂਬਰ) ਦਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਾਰੇ ਤਕਰੀਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ (ਇਕ-ਦੋ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੈਲੰਡਰ (ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ, ਸੂਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਚੇਤ੍ਰਾਦੀ, ਪੂਰਨਮੰਤਾ) ਮੁਤਾਬਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ (ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ) ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ (ਸਾਲ ਭਾਵ 365 ਦਿਨ) ਉਸੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਨੂੰ ਆਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਦੋ- ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਾਂ 354 ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ, ਤੀਜੇ-ਚੌਥੇ ਸਾਲ 384 ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਆਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ 11 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਜਾਂ 18-19 ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੋਵਾਂ ਕੈਲੰਡਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ (354 ਦਿਨਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਲ ਅਤੇ 365 ਦਿਨਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਲ) ਕੈਲੰਡਰ ਛਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦਿਹਾੜੇ ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ (365 ਦਿਨ) ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਸਕਦੇ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਨ/ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸੀਲੇ ਇਕ ਮੱਤ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ 6 ਕੱਤਕ, ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਸ਼ਨ ਜੀ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਲਿਖੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ, 'ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ' (ਦਰਜਾ ਦੂਜਾ) ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਇਟ ਉੱਪਰ, "Knowing that the end was near, Sri Guru Har Rai Ji installed his younger son Har Krishna as the Eighth Nanak and passed away on Kartik Vadi 9 (5 Kartik), Bikrami Samvat 1718, (6th October, 1661) at Kiratpur Sahib.(sgpc.net) ਇਥੇ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਅਤੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਤਾਂ ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ 5 ਕੱਤਕ ਠੀਕ ਨਹੀਂ । ਇਥੇ 6 ਕੱਤਕ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਡਾਇਰੀ 1965-66 (ਸਿੱਖ ਕੈਲੰਡਰ) ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਾ 7 ਕੱਤਕ/6 ਅਕਤੂਬਰ ਦਰਜ ਹੈ। ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ, 6 ਕੱਤਕ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਡਾਇਰੀ 1969 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਿਹਾੜੇ 3 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਦਰਜ ਹਨ। 1969 ਈ: ਵਿੱਚ 3 ਨਵੰਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਸੀ।

ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9, ਕੱਤਕ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ 5 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿ:, 6 ਅਕਤੂਬਰ ਸੰਨ 1661 ਈ: (ਖਾਲਸਾ ਡਾਇਰੀ 1975-76)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਡਾਇਰੀ 1991 ਈ: ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9, 6 ਅਕਤੂਬਰ ਹੀ ਦਰਜ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 10, 7 ਅਕਤੂਬਰ ਦਰਜ ਹੈ।

ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
Isarbjits@gmail.com

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਡਾਇਰੀ 1992 ਈ: ਵਿੱਚ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9, 6 ਅਕਤੂਬਰ ਹੀ ਦਰਜ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9, 7 ਅਕਤੂਬਰ ਦਰਜ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਸਿਰਫ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਲੈ: ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ (6 ਕੱਤਕ, ਕੱਤਕ ਵਦੀ ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ, 6 ਅਕਤੂਬਰ 1666 ਈ:) ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਡਾ. ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਪਰ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਹਰਿ ਕਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਥਾਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਜੀ 31 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਭਰ ਜੁਆਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ"। (ਪੰਨਾ 187)

ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਵੀ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ ਪੁਸਤਕ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਦਰਪਣ' ਵਿੱਚ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ, ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਾਂਗੂੰ, ਅੰਗਰੇਜੀ ਤਾਰੀਖ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਇਥੇ ਵੀ ਉਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ, 8 ਨਵੰਬਰ 1661 ਈ: ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ 8 ਨਵੰਬਰ 1661 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ 9 ਮੱਘਰ, ਮੱਘਰ ਵਦੀ 12, ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ, ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਜੇਹੀ ਗਲਤੀ ਟਕਸਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਦੀ ਜੰਤਰੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦੀ ਜੰਤਰੀ ਵੇਖਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਅੰਦਾਜਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਲਖਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਜੰਤਰੀ ਵੇਖ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਵਾਲੇ ਦਿਨ 8 ਨਵੰਬਰ,1955 ਈ: ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਟਕਸਾਲ ਨੇ ਗੁਰਪ੍ਰਨਾਲੀ 1955 ਈ: ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਪੁਰਬ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਮਤ ੫੪੮ ਤੋਂ ੫੫੭ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਟੇਬਲ ਅਨੁਸਾਰ ਆਇਆ:

ਡਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, "A day before the Dussehra festival Guru Hari Rai announced that Hari Krishan would be installed his successor and the Eighth Guru of the Sikh Community, the next day.

Early the next morning, Asu Vadi 10, Samvat 1718, 23rd September 1661 A.D. prayers were performed and a large congregation sang Psalms and Hymns for the joyful occasion. A special durbar was held in the place known as Takhat Asthan in Kiratpur...Thus Sri Hari Krishan was installed the Guru on 23rd September 1661" (Life of Guru Hari Krishan, Page 86)

ਹੁਣ ਇਥੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀ ਤਾਰੀਖ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 10, ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ 23 ਸਤੰਬਰ 1661 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਆ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਦੁਸਹਿਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਭਾਵ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 9, 22 ਸਤੰਬਰ 1661 ਈ: ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਜੇ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 10 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਜੂਲੀਅਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ 8 ਸਤੰਬਰ ਬਣਦੀ 1661 ਈ: ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜੇ 23 ਸਤੰਬਰ 1661 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਨੂੰ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰਿਏ ਤਾਂ ਇਹ ਅੱਸੂ ਸੁਦੀ 10 ਸੰਮਤ 1718 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਡਾ. ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੈਲੰਡਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 10 ਅਤੇ ਅੱਸੂ ਸੁਦੀ 10 ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਦੁਸਹਿਰਾ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 10 ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅੱਸੂ ਸੁਦੀ 10 ਨੂੰ? ਹੁਣ ਇਥੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਆਹਣਮੇ ਆ ਕੜਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਸੂ ਵਦੀ 10 ਤੋਂ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9 ਤੀਕ, ਕਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ?

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਮੰਨੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਤੁੱਕਾਕਾਰ ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਨਦਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲ੍ਹੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਅਖੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਗਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੂਝਵਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਲਈ ਸੋਚਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਦੀਆਂ ਤਿੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਮੂਲ ਸਿੱਖ ਕੈਲੰਡਰ' ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਤੁੱਕਾਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਗੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ, ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਕਾਰਨ?

ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ (ਡਾ. ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਿਨਾ) ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੱਤਕ ਵਦੀ 9, 6 ਅਕਤੂਬਰ 1661 ਈ: ਤਾਰੀਖ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੀ 6 ਕੱਤਕ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਕਿਵੇਂ ਵਿਗੜ ਗਿਆ?

ਖਾਨਦਾਨੀ ਤੁਕਾਕਾਰਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਸ਼ੁਧ ਤਾਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰੂਪ ਕਰਕੇ 15-18 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ" (ਮੂਲ ਸਿੱਖ ਕੈਲੰਡਰ - ਪੰਨਾ 9)

ਅੱਜ ਦਾ ਸਵਾਲ; ਜੇ ਹਰ ਸਾਲ ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ ਦਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਾ, 6 ਕੱਤਕ ਨੂੰ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਗੁਰਮਿਤ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਿਹਾੜੇ ਸੰਮਤ 551 ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਵਿੱਚ 6 ਕੱਤਕ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨਾਲ ਜੇ ਭੁਚਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ 6 ਕੱਤਕ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀ ਸੁਨਾਮੀ ਆ ਜਾਵੇਗੀ?

ਰੱਬ ਕਰੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਹਰੇਕ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ,
ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ....
ਸਭ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਚਮਕੇ

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸ: ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਆਵਾਜ਼
(209) 481-7750

ਜਥੇਦਾਰ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ

Manhamir Singh Nijjar

ਜਥੇਦਾਰ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ

ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ

Varinder Singh Nijjar Jagbir Singh Nijjar

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ

ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ, ਪਿੰਡ ਭਾਗ ਸਿੰਘਪੁਰਾ, ਫਿਲੌਰ, (ਜਲੰਧਰ)

ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੈਤੋਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ। ਪਿੰਡ ਭਾਗਸਿੰਘ ਪੁਰਾ, ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਜਥੇਦਾਰ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਵਾਰਸ

ਨਿੱਝਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਮਡੇਰਾ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਫੋਨ : 559-479-1804, 1-800-317-2577

ਸ. ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ , ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੈਸਟ

ਸ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯੂ ਐਸ ਏ (ਵੈਸਟ)

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੰਨੂ ਚੀਮਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰ

ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੈਲੇਫੋਨੀਆਂ ਵੈਸਟ

ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਸਏਂਜਲਸ ਵਾਈਸ ਕੈਲੇਫੋਰੀਨੀਆ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਫ ਐਗਜੈਕਟਿਵ ਮੈਬਰ

ਲਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਕ ਖਜਾਨਚੀ

ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਫ ਐਗਜੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਯੂਥਾਸਿਟੀ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਗਜੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੈਸਟ ਯੂ ਐਸ ਏ

661-209-0118

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
A&I Trucking Co.
123 E. Lee Road Watsonville, CA
Ph: 931-247-4637
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
Gurvinder Singh Gakhal
Paramvir Singh Gakhal
Jaskaran Singh Gakhal
Karamvir Singh Gakhal
Amarvir Singh Gakhal
ਆਓ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣੀਏ ਸਰਬਸਾਂਝੀ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੀਏ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਪਕ ਲਹਿਰ ਛੇੜਨ ਵਾਲੇ ਗੋਲਡਨ ਜਿਮ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਮਾਲਕ
ਗਾਖਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ : ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਗਤਾਂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ

ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ

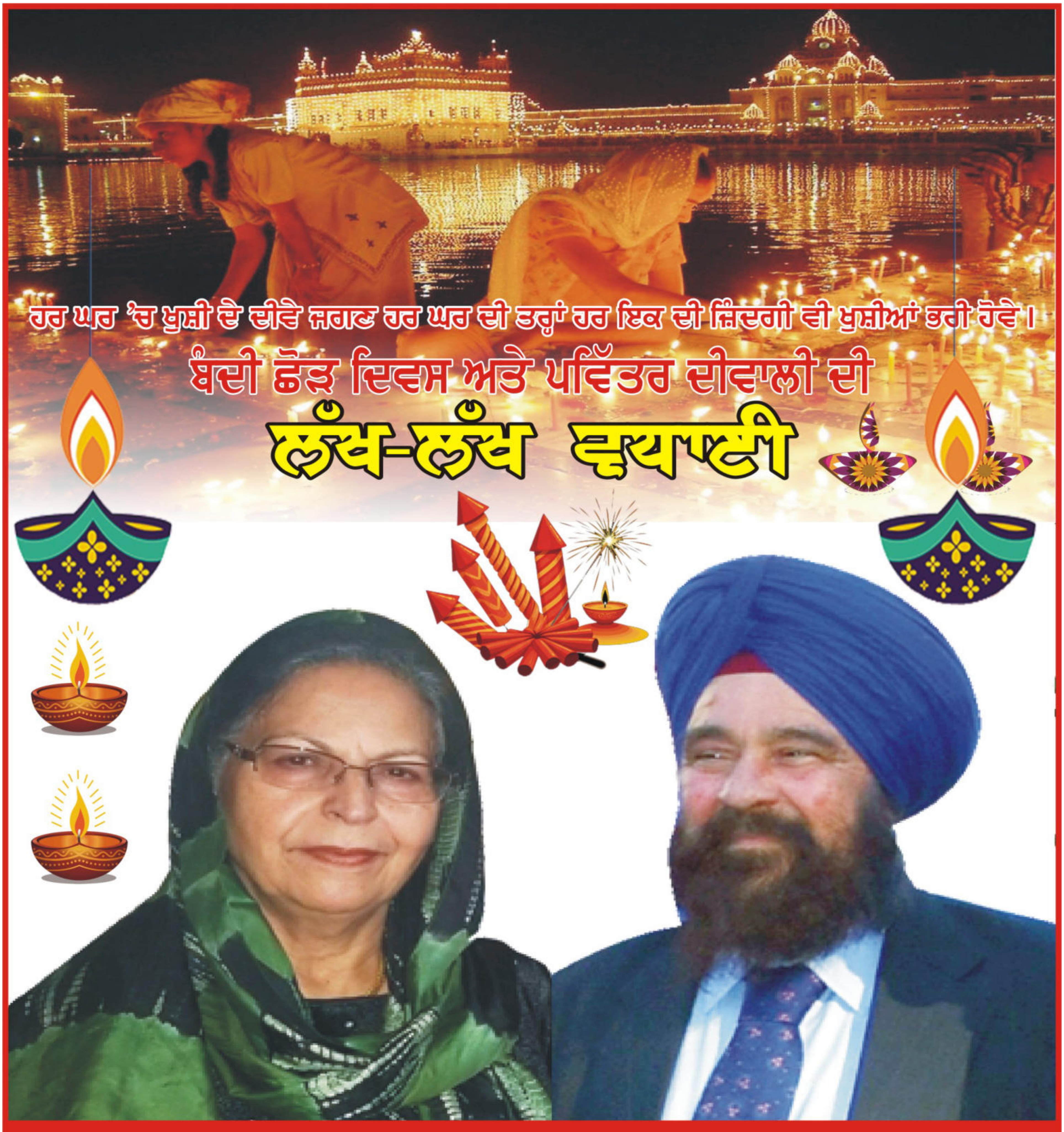

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ
ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁਦਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮਾਨ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੀਵਾਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ...

ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਵਰੋਸਾਇਆ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਸ਼ੀਆ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ, ਸਿੱਖ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਧੁਰਾ, ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ-ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੋਮਾ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੌਰਵ ਦੀ ਜਿਊਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪਾਵਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਰੋਵਰ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰ, ਵਿਚਕਾਰ 'ਹਰਿਮੰਦਰ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸਰੋਵਰ ਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੇ ਇਮਾਰਤ-ਕਲਾ ਅਲੌਕਿਕ, ਅਨੂਠੀ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ।

1604 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬੀੜ ਤਿਆਰ ਕਰ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ।

'ਦੀਪਾਵਲੀ' ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੂਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ, ਚਾਨਣ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਚਾਨਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਪ-ਪੂਜਾ ਤੇ ਲੱਛਮੀ-ਪੂਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦੀਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਮਨਾਉਂਦੇ, ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਬੰਦੀਛੋੜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਰ ਕੇ, ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਚਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬੰਦੀਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਲੋਕ-ਉਕਤੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋ ਗਈ:

ਦਾਲ ਰੋਟੀ ਘਰ ਦੀ,
ਦੀਵਾਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ।

ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗ਼ਲ ਸਰਕਾਰ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਹੀ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਖਾਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਬਾਣੀ ਦੇ ਬੋਹਿਥ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਪੁੰਜ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਦੱਬ ਜਾਏਗੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ 'ਦਲਿ ਭੰਜਨ ਗੁਰੁ ਸੂਰਮਾ' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ, ਚੰਗੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਭੇਟਾ ਹਿੱਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੱਚ ਦਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਚਮਕੇਗਾ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਕੋਲ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਪਹੁੰਚਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਕੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਖਵਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਵੰਗਾਰ ਬਣ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖ਼ਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜੇ ਬੰਦੀ (ਕੈਦੀ) ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਤੌਖਲਾ ਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧ ਗਈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਂਗ ਕਿਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਜਗਾ ਕੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਪਹੁੰਚ ਸੰਗਤਾਂ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਸਾਂਈ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਵਰਗੇ ਇਨਸਾਫ-ਪਸੰਦ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸੰਭਵ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੰਦੀ 52 ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ 'ਬੰਦੀ-ਛੋੜ' ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ, ਆਓ-ਭਗਤ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ 'ਬੰਦੀ-ਛੋੜ' ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ,ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਸਿੰਘ ਜੰਗਲਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ ਅਤੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾਖ਼ਲੇ 'ਤੇ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੱਤਾ-ਪੱਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਸੀ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਘਰ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਠੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਖੜੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜਾਨ 'ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ-ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ 'ਜੋਤਿ' ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ 'ਸ਼ਹੀਦੀ' ਤਕ ਵੀ ਪਾ ਜਾਂਦੇ। ਮੱਸੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੀਰ ਮੰਨੂ, ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ, ਅਬਦਾਲੀ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੋਮੇ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੋਮਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਸੋਮੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿਓ!

ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਘੋਰ ਯੁੱਧਾਂ, ਭਾਜੜਾਂ ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਸਲੇ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਪੰਥਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ। ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਵੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਸੱਦਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਪਰ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ-ਮੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਕੱਠ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ

ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਣਾ ਪਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਜਿੱਥੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੰਦੀਛੋੜ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰ ਆਪਣਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੀਪਮਾਲਾ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾਉਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਨ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਤੇ ਹੋਏ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ’ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜਗਾਏ ਹੋਏ ਦੀਵੇ ਤੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਇਕ ਦਿਲਕਸ਼ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਦੇਖਣ ’ਤੇ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਵਿਆਂ ਵਿਚ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਬਲ ਰਿਹਾ, ਬਲਕਿ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ’ ਬਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਨਾਦ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ:

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ ॥
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ ॥
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ ॥
ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥ (ਅੰਗ : 1412)

ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ’ਰਹਰਾਸਿ’ ਦੇ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਓੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸੰਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁੜ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ। ‘ਰਹਰਾਸਿ’ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੌਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ’ਚੋਂ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਜਗ ਰਹੇ ਦੀਵੇ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖ ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੇ ਇਹ ਦੀਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ‘ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਰਾਤ’ ਬਣ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਾਨੂੰ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ। ਗੁਰਦੇਵ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਗੁਦਰੀ ਅੰਧਿਆਰੀ
ਸੇਵਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ (ਅੰਗ : 78)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਵੱਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇਵਣਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੱਸਿਆ ਰੂਪੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰਾਤ

ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਬਾਲਣ ਦੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ:

ਦੂਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਘਰ ਤੇ ਮਿਟਿਓ ॥
ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਦੀਪ ਬਲਿਓ ॥

ਆਓ! ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਸਰੇ ਕੂੜ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਤੋਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਾ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਨਿਰਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਕੌਮ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਅਕਸਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ ਜਬਰ ਸਿਖ਼ਰ ’ਤੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵੀ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਉਪਰੰਤ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰਧਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦਿਆਂ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਤੇ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਰੜਕਣ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰੇ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਕਪਟੀ ਚਾਲਾਂ ਚਲਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਜੇ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜਾਗ ਉੱਠੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੰਦੀ ਰਾਜਿਆਂ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਹਕੂਮਤ ਅੱਗੇ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਇੰਝ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੋਅ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਹਾੜੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਨਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ’ਤੇ ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਜਦ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਬਣਾਏ। ਸਿੱਖ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਪਾਸੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ। ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਦਲੇ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ’ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਣੋ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਧਰੇ-ਧਰਾਏ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਸ ’ਤੇ ਲੋਹੀ ਲਾਖੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਨਾ ਤਾਰਨ ਬਦਲੇ ਇਸਲਾਮ ਜਾਂ ਮੌਤ ਕਬੂਲਣ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ’ਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ’ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕੱਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਹ ਖਾਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਬਰ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੌਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਨ, ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਰਗਰਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥਕ ਇੱਕਜੁਟਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਆਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 30-30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਤਕਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਝੇ ਯਤਨਾਂ ਤਹਿਤ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਸਿਰਜੋੜ ਬੈਠੇ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸੇਧ ਲਵੇ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਹਾੜੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਚੋਂ ਉਭਰਨ ਲਈ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਤਪਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ
ਦੀਆਂ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
Dr. Paramjit Singh DDS
ਅਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ, ਮੰਗਲਵਾਰ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ
ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਨਹੀਂ,
ਕੈਸ਼ਪੇਮੈਂਟ ਵਾਲਿਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਹੈ
4598 S. Tracy Blvd, Suite 150, Tracy, CA 95377
Phone : 209-221-6666,Fax : 209-221-7002

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Singh Signs

ELECTRICAL· GRAPHIC· ENGRAVING

Sales - Installation - Repair

WE FABRICATE & SERVICE ALL ELECTRICAL SIGNS
44279 FREMONT BLVD. UNIT P FREMONT, CA 94538

510-573-3162

COMMERCIAL SIGNS BANNERS REAL STATE
INDUSTRIAL SIGNS VEHICLE GRAPHICE LASER DESIGNS
3-D GRAPHICS ENGRAVING VINYL LETTERING

DESIGNED FOR QUALITY SIGH, ENGINEERED TO LAST !

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਨਰ-ਸ਼ੀਲਡਾਂ-ਪਲੈਕਾਂ-ਸਾਈਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ • ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ •ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਪੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ •ਕੁਆਲਟੀ ਅਤੇ ਪਰਾਈਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ• ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਸੀਨ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ

www.singhsigns.com, e-mail : singhsigns@hotmail.com

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਹਰ ਕੌਮੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਪਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮਿਠੇ ਅਤੇ ਨਿਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਚੂ, ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੱਚੂ

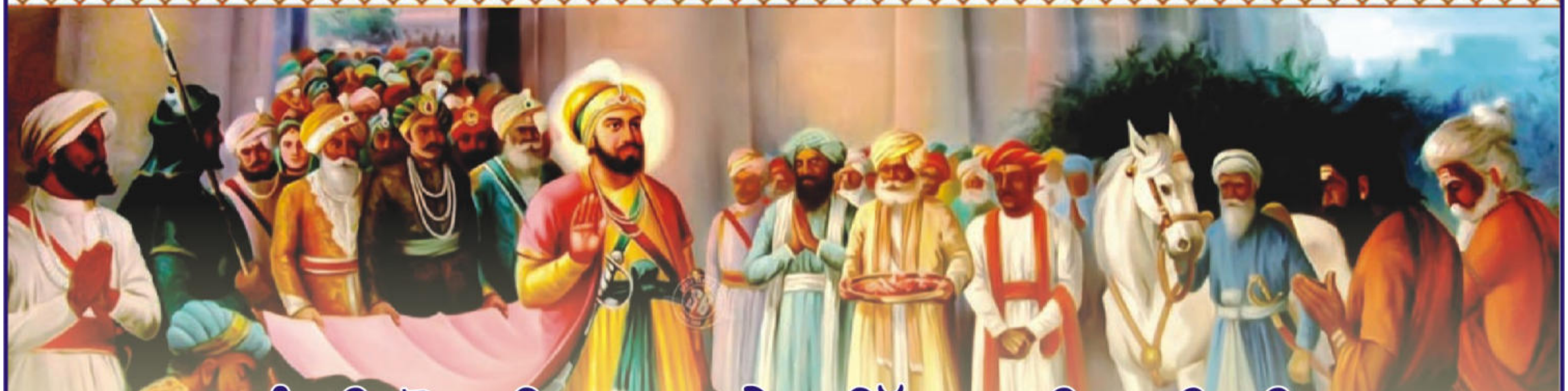

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ
ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ

ਸ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ
ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ

ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵੈਸਟ ਕੋਸਟ ਅਮਰੀਕਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਪੰਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਸ. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

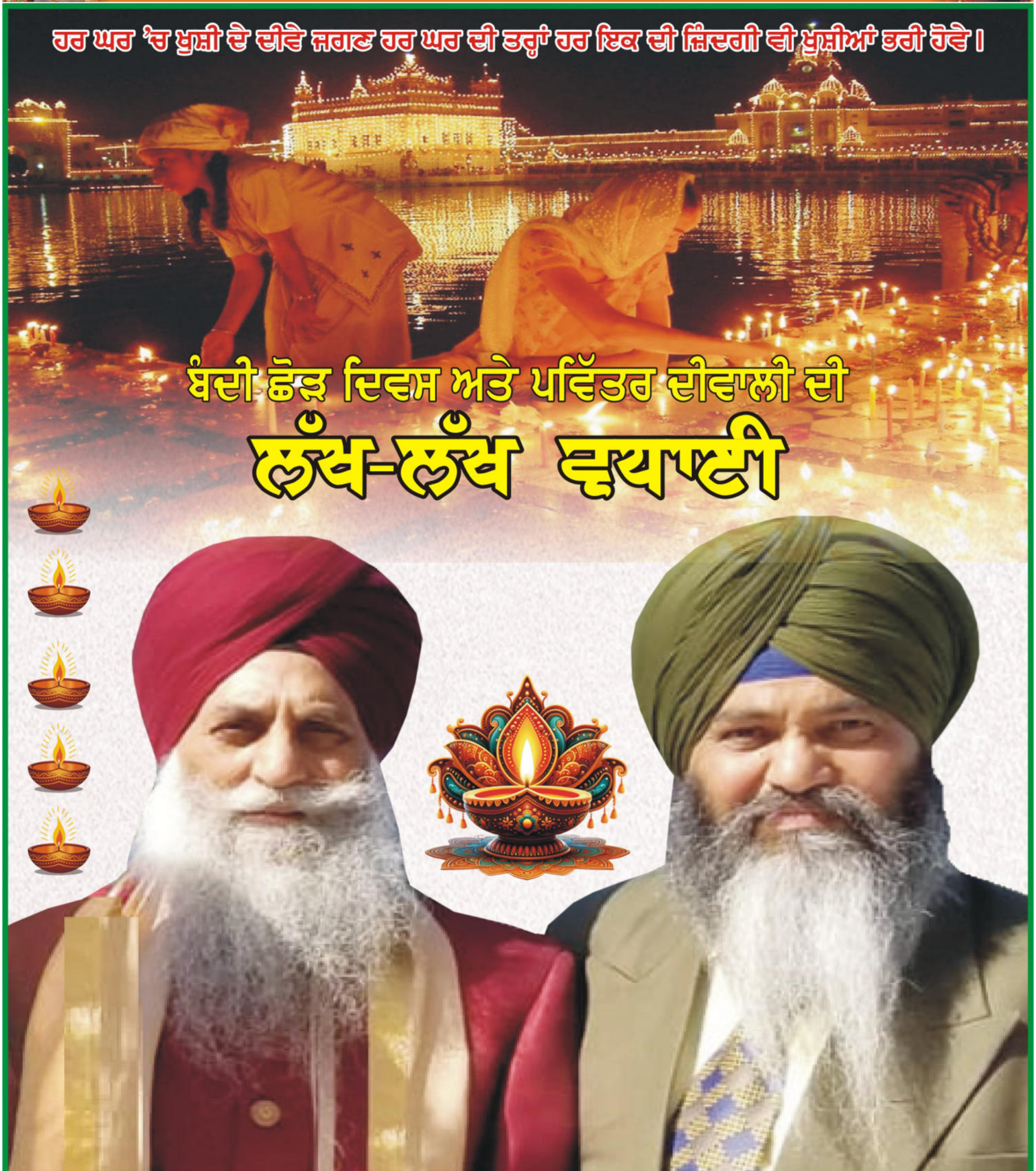

ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਉਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ,
ਹਰ ਕੌਮੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ

925-719-4359

ਸ. ਜੀਤ ਸਿੰਘ

510-750-2810

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Sakoon

CELEBRATING INDIAN FLAVORS

RESTAURANT | BAR
LOUNGE | BANQUET

our 3rd location now open in

santa clara

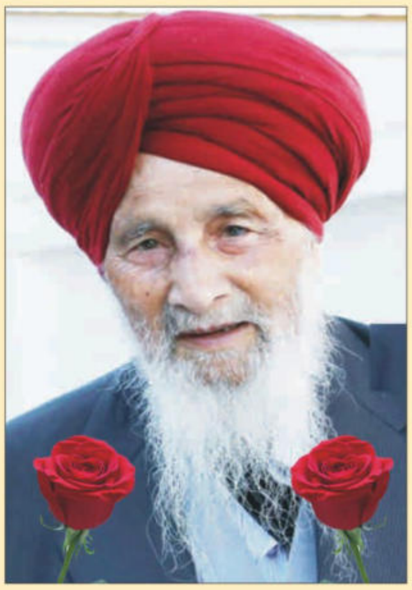

Late : Baba Lashkar Singh

Didar Singh

Balkar Singh

BOMBAY GARDEN

ਅਸੀਂ 500 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10000 ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਕੈਟਰਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਬੰਬੇ ਗਾਰਡਨ, ਬੰਬੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ
ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ (510) 676-5641

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਸਵਰਗੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਵਿਚ
ਜਥੇਦਾਰ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ
HAPPY DIWALI
ਸ੍ਰ. ਹਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਸੰਘੇੜਾ ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਰ ਸ੍ਰ. ਜੇ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ
ਵਧਾਈ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ
913 256 9498
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਓਲੇਥਾ ਕੈਨਸਾਸ
Gurdwara Nanak Darbar Sahib
126 S Cherry Street Olathe KS 66061

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਬਿਜਨਸਮੈਨ
ਸ: ਗੁਲਬੱਰਗ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਸ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਸ: ਜੇ ਸਿੰਘ (JOE) ਭੰਗੂ
St. Louis State Missouri USA

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

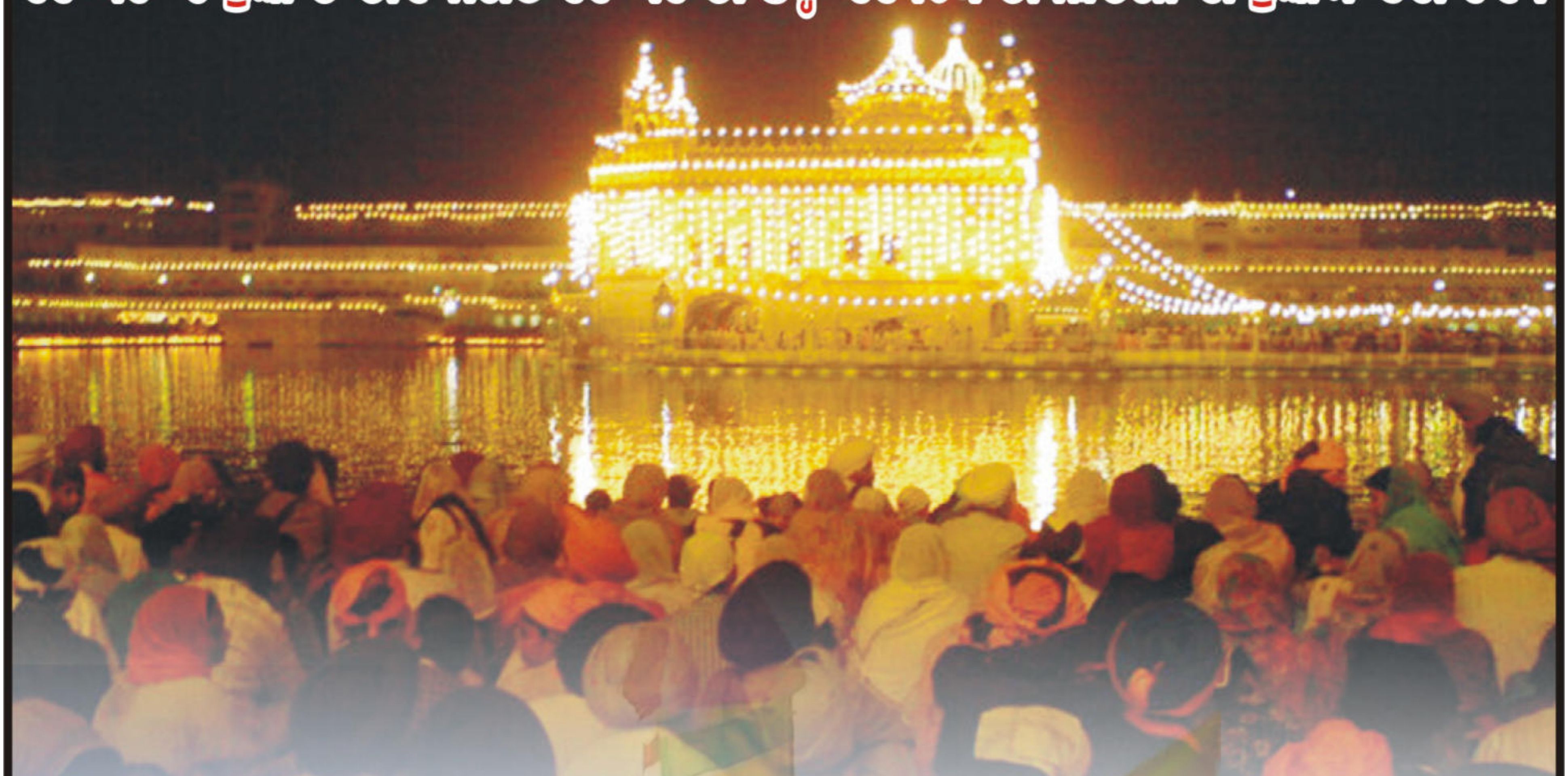

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ,

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ੍ਰ. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸ਼ਾਨ ਗਿੱਲ)

ਗਿੱਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਸ੍ਰ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਬੇਗੋਵਾਲ,
ਸ੍ਰ. ਕੈਮੀ ਸਿੰਘ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਬੇਗੋਵਾਲ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਪਰਿਵਾਰ
St. Louis State
Missouri USA

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਬੰਦੀਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸੰਤਾਂ ਮਾਹਾਪੁਰਸ਼ਾ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਕੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ

ਸ੍ਰ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ, ਸ੍ਰ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ ਅਤੇ ਸ. ਰਘਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ

Binghamton New York

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਬੰਦੀਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

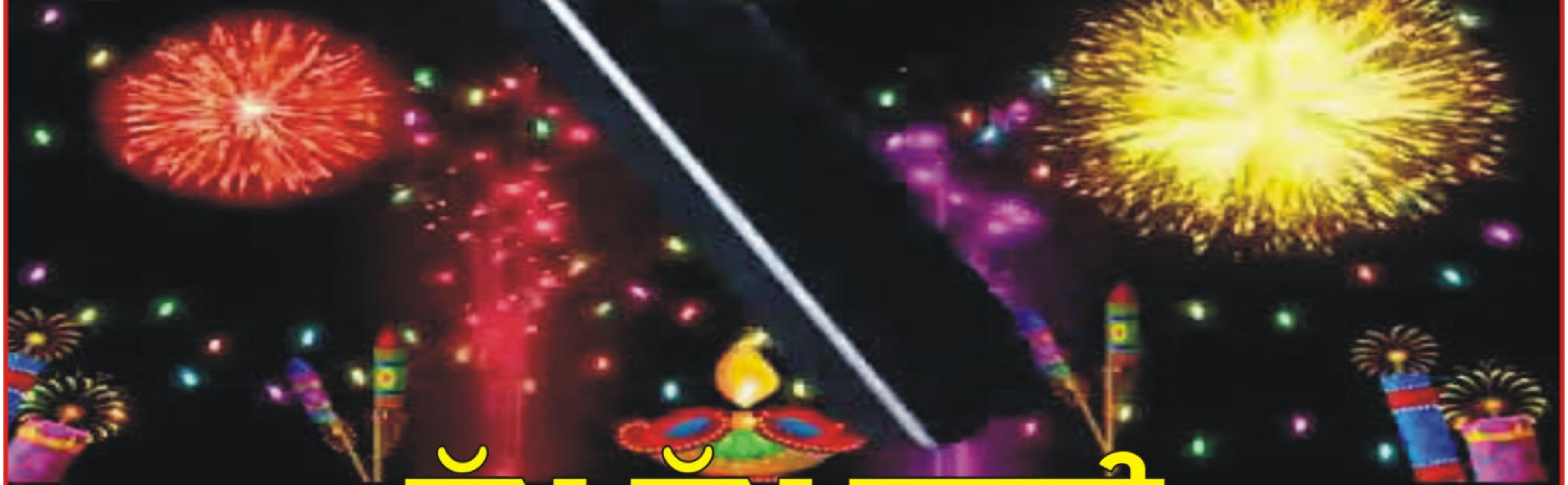

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ,ਵੀਜ਼ਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ,ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ।
ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS at No Cost $0 Premium

Rakhra Tax & Immigration

3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722

Ph. (559) 243-9200

Fax (559) 549-6211

or visit

www.rakhrataxservice.com

or avtar06@gmail.com

ਕਮਾਂਡਰ ਆਲਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ,
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ,
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ, ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ

HAPPY
Diwali
ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਊਘੇ
ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ
United Punjab Front
ਸ੍ਰੀ ਪੰਕਜ ਆਂਸਲ
ਫਾਊਂਡਰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪੰਜਾਬ ਫਰੰਟ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
510.487.3254
General Contractors
CHANA CONSTRUCTION
Residential & Commercial
Since 1989
Custom Homes & Additions
Licence No. 554005
ਸਾਡਾ 43+ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਸੀਂ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ
ਰਾਹੀਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।
COMMERCIAL
• New Homes
• Additon
• 2nd Story addition
• Kitchan Bath
• ADU
TOP
HOME
BUILDERS
IN CALIFORNIA
HIGHEST IN CLIENT SERVICE, CARE & TRUST
Chana Construction Inc.
RESIDENTIAL
• Shopping Centre
• Tenant Improvement
• Liqour Store
• Dental Office
• Restaurant
• Pharmacy
Google
FIVE STAR
CUSTOMER RATING
Serving The Bay Area For
Past More Then 43+ Years
* Insurance Bonded*
Contact :
Bhupinder S. Chana | Devinder S. Chana
FAX : 510-487-0804
dschana@chanacoustruction.com
www.chanacontruction.com

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ

ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਬਨਾਮਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ

ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ

ਰੱਬ ਕਰੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਹਰੇਕ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ,
ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ....
ਸਭ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਚਮਕੇ
ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ
ਕਮਿਉਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਚਾਟ ਕਾਫੇ ਨਾਨ ਕਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ
ਮਹਿਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿਜੈ ਸੈਣੀ

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਵ. ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਰੱਬ ਕਰੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਹਰੇਕ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ,
ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ....
ਸਭ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਚਮਕੇ

ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨਾਰਥ ਰਿਜ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
Cold Rush Trucking inc Manteca CA
209-328-5546 | Email : coldrushinc1313@gmail.com
ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਗੁਰਫਤਿਹ ਸਿੰਘ
ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ

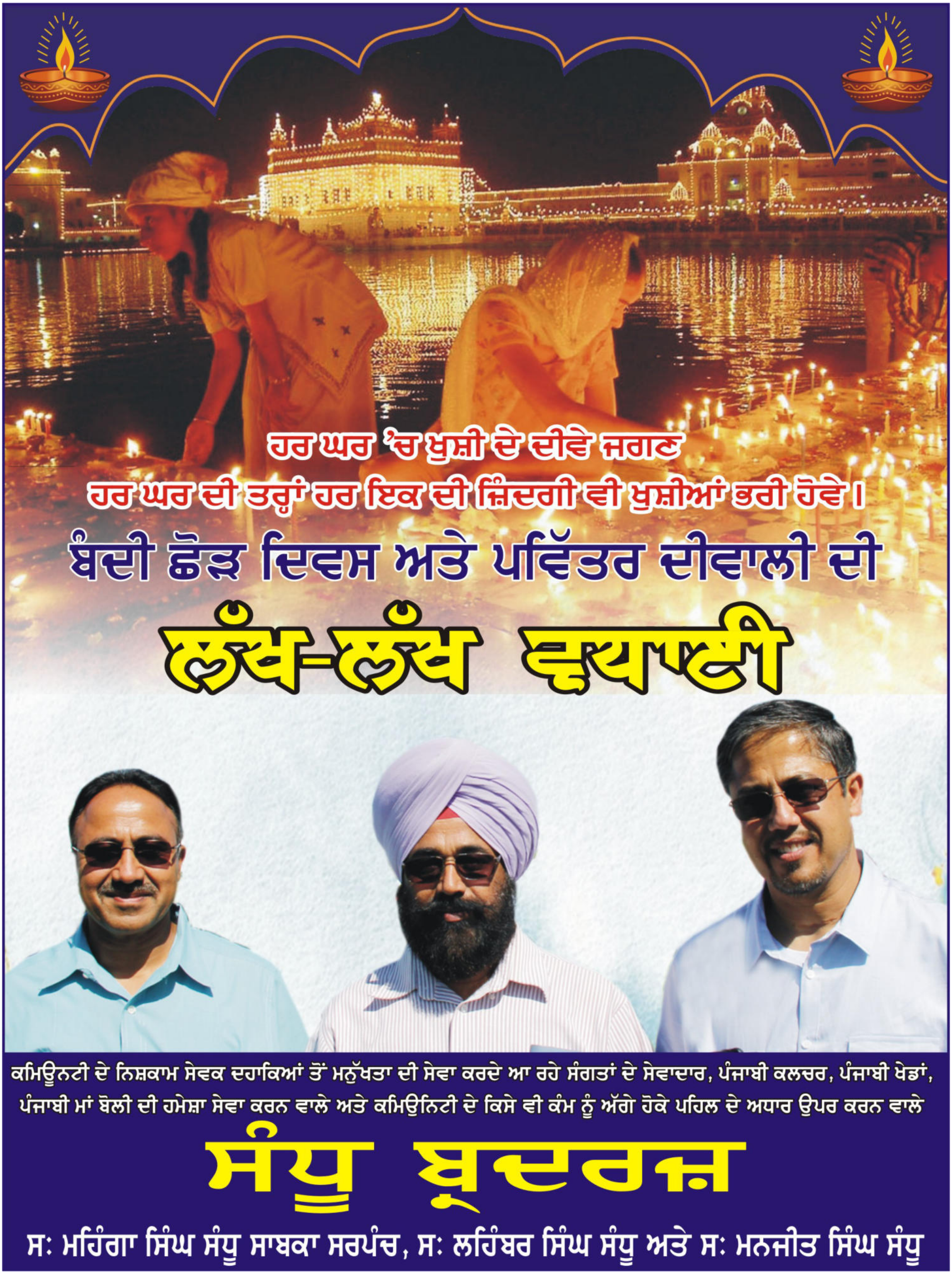
ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੋਕੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਪਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਸੰਧੂ ਬ੍ਰਦਰਜ਼
ਸ: ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਸ: ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਦਾਸ
ਸ੍ਰ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
RANJIT SINGH
VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)
68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376
OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ

ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਮੁਲਤਾਨੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਸ੍ਰ. ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ,

ਸ੍ਰ. ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਅਤੇ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਗਿੱਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼
ਸ੍ਰ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ੍ਰ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ੍ਰ. ਸੁਖਤੇਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ
ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਫਰੀਮਾਂਟ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ
CITY OF
Fremont
ਡਾ. ਰਾਜ ਸਲਵਾਨ

ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਹਰ ਘਰ ਦੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਹੋਵੇ।
ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਪਵਿੱਤਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ
BERKSHIRE HATHAWAY BH HS HOMESERVICES
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ
ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਟਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਉਘੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ
ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਟਲ (ਸੀ.ਜੇ ਸਿੰਘ)
M. 206-401-4000

2025 ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ

ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਵਚਨਵੱਧ ਚੈਂਪੀਅਨ ਮਾਰੀਆ ਕੋਰੀਨਾ ਮਚਾਡੋ

''2025 ਦਾ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਚੈਂਪੀਅਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਵੱਧਦੇ ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਬੱਲਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ'' - ਡਾ. ਅਨਿਲ ਧੀਰ, ਕਾਲਮਨਿਸਟ

ਨਾਰਵੇਈ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2025 ਦਾ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਾਰੀਆ ਕੋਰੀਨਾ ਮਚਾਡੋ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਉਸਨੂੰ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਚ ਨਿਆਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਰੀਆ ਕੋਰੀਨਾ ਮਚਾਡੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਐਲਫ੍ਰੇਡ ਨੋਬਲ ਦੀ ਵਸੀਅਤ 'ਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਿੰਨੋਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਇੱਕਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਫੌਜੀਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ 'ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਗਮਗਾਏ। ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਲੀਡਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਾਰੀਆ ਕੋਰੀਨਾ ਮਚਾਡੋ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ

ਅਨਿਲ ਧੀਰ
ਕਾਲਮਨਿਸਟ
healthmedia1@hotmail.com

ਨਾਗਰਿਕ ਹਿੰਮਤ ਦੀਆਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਚਾਡੋ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ, ਏਕਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਜਿਸਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ 'ਚ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਹੈ: ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਇੱਛਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਰੇ 'ਚ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਅਦਾਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਰਹਿਮ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ 'ਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਇੱਕ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਡੂੰਘੀ ਗਰੀਬੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਹਿੰਸਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਧਾਂਦਲੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ, ਸੁਮੇਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਚਾਡੋ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਚਾਡੋ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਨਾਰਵੇਈ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਦਮਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ 'ਚ, ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਨਤੱਕ ਚੌਕਾਂ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਵਿਰੋਧ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਚਾਡੋ ਨੂੰ ਲੁਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਜਿਸਨੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਐਲਫ੍ਰੇਡ ਨੋਬਲ: ਐਲਫ੍ਰੇਡ ਨੋਬਲ ਇੱਕ ਖੋਜੀ, ਉੱਦਮੀ, ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਵੀ ਲਿਖਿਆ। ਉਸਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੁਚੀਆਂ ਉਸ ਇਨਾਮ 'ਚ ਝਲਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਨੀਂਹ ਉਸਨੇ 1895 'ਚ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਵਸੀਅਤ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਦੌਲਤ ਇਨਾਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

1901 ਤੋਂ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਮਰਦਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ-ਮੈਡੀਸਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੋਬਲ ਪਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਨੂੰ 24 ਕੈਰੇਟ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਇੱਕ ਹਰਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ, ਇੱਕ ਡਿਪਲੋਮਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਰ ਮੁਮਕਿਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ। ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਇਸ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਨਸਲਟ ਹੈ। ਪਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ। "ਇਹ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮੰਗਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਤਨ, ਮਨ 'ਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ"

ਮਾਰੀਆ ਕੋਰੀਨਾ ਮਚਾਡੋ ਨੇ ਇਹ ਇਨਾਮ "ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਮਚਾਡੋ ਨੂੰ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਹਰ ਬਿਰਾਦਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

'ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ' ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਚ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ !

ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮਿਲਾਵਟਖੋਰ ਵੱਧ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ 'ਚ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਚ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 3 ਹਫਤੇ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਹਨ :

• 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਦਿੱਲੀ' ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਬਾਹਰੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਲਗਭਗ 7600 ਲੀਟਰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਘਿਓ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਕੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਬ੍ਰਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਫਰਾਰ ਹੈ।

• 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਜੈਪੁਰ' (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਦੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਨੇ 'ਚਾਂਦਪੋਲ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਸਥਿਤ ਇਕ ਗੋਦਾਮ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬ੍ਰਾਂਡਾਂ ਦੇ ਲੇਬਲ ਲਗਾ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 884 ਲੀਟਰ ਨਕਲੀ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ।

23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ 'ਜੈਪੁਰ' (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਦੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਨੇ 'ਮਾਲਵੀਯ ਨਗਰ' 'ਚ ਇਕ 'ਪਿਕਅਪ ਵੈਨ' ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਉਸ 'ਚੋਂ 400 ?ਕਲੋਗ੍ਰਾਮ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਨੀਰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾਇਆ।

• 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਬੁਲੰਦਸ਼ਹਿਰ' (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ 'ਸੋਨ ਪਾਪੜੀ' ਦੇ ਗੋਦਾਮ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਨਕਲੀ 'ਸੋਨ ਪਾਪੜੀ' ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਕੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

• 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਨਿਜ਼ਾਮਪੁਰ' (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਨਕਲੀ ਮਠਿਆਈ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਘਟੀਆ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇੜਾ, ਬਰਫੀ ਅਤੇ ਟੌਫੀਆਂ ਆਦਿ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

• 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਪਿਕਅਪ ਵੈਨ 'ਚ ਭਰ ਕੇ 'ਅਲਵਰ' (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਤੋਂ 'ਜੈਪੁਰ' ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ 110 ਕਿਲੋ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਨੀਰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

• 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ 'ਬਾਨਸੂਰ' ਅਤੇ 'ਕੋਟਪੁਤਲੀ' 'ਚ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 600 ਲੀਟਰ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਅਤੇ 375 ਲੀਟਰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਘਿਓ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ।

• 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ' (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਫਰੁਖਨਗਰ 'ਚ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸੀ. ਐੱਮ. ਫਲਾਇੰਗ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਟੀਮ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਕੇ 2000 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਨੀਰ ਅਤੇ ਖੋਆ (ਮਾਵਾ) ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੈਂਪਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

• 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਕੋਟਪੁਤਲੀ' (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਦੇ 'ਵਿਰਾਟਨਗਰ' 'ਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਪਿਕਅਪ ਤੋਂ 1100 ਕਿਲੋ 'ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਨੀਰ' ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ।

• 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਨੂੰ 'ਗਵਾਲੀਅਰ' (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ 'ਸਿਰੋਲ' ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਪਿਕਅਪ ਵੈਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਉਸ 'ਚ ਭੋਪਾਲ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਲਗਭਗ 800 ਕਿਲੋ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮਾਵਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਕੇ ਪਿਕਅਪ ਵੈਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ।

• ਅਤੇ ਹੁਣ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 'ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ' 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਿਲਾਵਟੀ ਘਿਓ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਦੇ ਹੋਏ 6 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਤੋਂ 1600 ਕਿਲੋ ਮਿਲਾਵਟੀ ਘਿਓ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ।

• 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੀ 'ਬਰਨਾਲਾ' (ਪੰਜਾਬ)

ਦੇ 'ਧਨੌਲਾ' 'ਚ ਖੁਰਾਕ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਕ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਨਕਲੀ ਪਨੀਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ

ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁੱਧ, ਘਿਓ ਅਤੇ ਪਨੀਰ ਵਰਗੇ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਚ ਮਿਲਾਵਟ ਨਾਲ ਪਾਚਨ ਤੰਤਰ, ਲਿਵਰ ਅਤੇ ਕਿਡਨੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤਾਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਲਾਵਟੀ ਘਿਓ ਅਤੇ ਪਨੀਰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਤੱਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਾਵਟੀ ਖੁਰਾਕੀ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰਕਤ 'ਚ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਨਾਨਕਸਰ ਕਲੇਰਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਦਰਗਾਹੀ ਮਰਿਆਦਾ ਵਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ MA Eco from GN Univercity ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਗੋਲਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ, ਦੋਹਰਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਜੈਕਾਰਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਪੱਕਿਆ ਪਕਾਇਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵਾਰੇ ਅਹਿਮ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਛਾਪਕੇ ਅਸੀਮ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ)

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ 3 ਜਾਂ 4 ਵਜੇ (ਗਰਮੀਆਂ- ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ) ਬਾਬਾ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਡੇ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛੀਨੀਵਾਲ ਖੁਰਦ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਵਿਛਾਈ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਚੌਥੀ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦੇ ਭੋਗ ਲਵਾਉਣ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਬਾ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੮-ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਦਰ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਵੀਂ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਬੈਠ ਕੇ "ਥਿਰ ਕਰ ਬੈਸਹੋ ਹਰਿ ਜਨ ਪਿਆਰੇ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜਨ ਉਪਰੰਤ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਦਰ ਦੇ ਪਾਠ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਫਿਰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਉਪਰੰਤ "ਥਿਰ ਕਰ ਬੈਸਹੋ ਹਰਿ ਜਨ ਪਿਆਰੇ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਖੜ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੯-ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਰਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਗਾਇਣ ਉਪਰੰਤ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਦੋਹਰਾ ਨਹੀ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦ ਕਿ ਆਮ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਚ "ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ'' ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਹਰਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੦-ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਬਾਦ "ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ" ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਗਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ "ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ" ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਗਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੧-ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲੇ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਠਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਤਲੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਦਾ ਪਾਠ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁੱਖ ਆਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਆਸਨ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

੧੨-ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ " ਹਰਿ ਜੁਗ ਜੁਗ ਭਗਤਿ ਉਪਾਇਆ'' ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ '' ਸਿਰ ਮਸਤਿਕ ਰਖਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ" ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"ਹਰਿ ਜੁਗ ਜੁਗ ਭਗਤਿ ਉਪਾਇਆ'' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

"ਸਿਰ ਮਸਤਿਕ ਰਖਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ'' ਤੱਕ ਪਾਠ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੩-ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਵਾੜ ਖੁੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ ਤੜਕੇ ੨.੪੫ ਤੋਂ ੩.੦੦ ਵਜੇ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"ਦਰਮਾਦੇ ਠਾਢੇ ਦਰਬਾਰ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਸੁਰਤਿ ਕਰੈ ਕੋ ਮੇਰੀ॥
ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ਖੋਲਿ ਕਿਵਾਰ॥" (ਅੰਗ ੬੫੬)

ਨਾਨਕਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਤੜਕੇ ਅੱਡ ਅੱਡ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤੜਕੇ ੨.੪੫ ਤੋਂ ੩.੦੦ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੧੪-ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ੧ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ਵਾਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਂਗੂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰ ਸਰਾਪ, ਸੇਵਾ ਕਰਾਈ, ਦੇਹਿ ਅਰੋਗਤਾ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਆਦਿ ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਨਾਨਕਸਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ੧ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗੌਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ ਵਾਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ.ਜੋ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦਿਲ 'ਬਗਰਾਮ' 'ਚ ਕਿਉਂ ਪਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ

ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਬੁਲ 'ਚ ਉਤਰਨ 'ਤੇ ਬਗਰਾਮ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਉਡਾਣ ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦੂਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਾਲੇ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਕੰਕਰੀਟ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਸੀ। ਬਗਰਾਮ ਤੋਂ ਰਣਨੀਤਕ ਆਭਾ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਇਕਾਂਤਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਰਾਟਾਂ ਦਾ ਚਹੇਤਾ ਸੀ।

ਹੁਣ, 2021 'ਚ ਆਖਿਰ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੇ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੇ 4 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਬਗਰਾਮ ਪਰਤਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇਕ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਕੇ ਹੁਣ ਖੁਦ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਦੇ ਲੜਿਆ ਸੀ।ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਇੰਨਾ ਕੇਂਦਰੀ, ਇੰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

2 ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਬਗਰਾਮ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਰਗਰਮੀਆ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਇਕ ਰਸਦ ਕੇਂਦਰ, ਇਕ ਡਰੋਨ ਅੱਡਾ, ਇਕ ਨਿਰੋਧ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇ ਮੋਹਰਲੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਫਗਾਨ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਈਰਾਨੀ ਸਰਗਰਮੀਆ, ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ 'ਚ ਚੀਨੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਸਥਿਰ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸਖਤ ਹੈ , ਫਿਰ ਵੀ ਇਹੀ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪਾਮੀਰ ਨਾਟ ਤੱਕ ਰਣਨੀਤਿਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੱਧ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ, ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਾਇਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ

ਸਈਦ ਅਤਾ ਹਸਨੈਨ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੂਖਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਸੀਮਤ ਪਹੁੰਚ, ਸਾਂਝੀ ਖੁਫੀਆ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਂ ਜਿਹਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਦਲਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਗੁਪਤ ਰਸਦ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਖਣਿਜ-ਸਮਰਿਧ ਭੂ-ਭਾਗ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਖਰਬਾਂ 'ਚ ਹੈ, ਇਸ ਰੁਚੀ 'ਚ ਇਕ ਆਰਥਿਕ ਅੰਤਰਧਾਰਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਲੱਭ ਮਿੱਟੀ, ਤਾਂਬਾ, ਲਿਥੀਅਮ ਅਤੇ ਕੋਬਾਲਟ ਸੰਸਾਰਿਕ ਹਰਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਮੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬੇ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਜੋ ਇਕ ਵਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੇਗਾ।

ਫਿਰ ਅੱਤਵਾਦ-ਰੋਕੂ ਆਯਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੇ ਆਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਦੇ ਅਤੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਦੇ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬੁਰਾ ਸੁਪਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰਿਕ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਗਰਾਮ 'ਚ ਇਕ ਛੋਟੀ, ਨਾ ਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹਾਜ਼ਰੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਸਿੱਧਾ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮੁੱਢਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ।

ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਅਤੇ ਧਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਰਾਹਤ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਰਾੜ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਕਾਬੁਲ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਰ ਗੁਆਂਢੀ ਬਗਰਾਮ ਦੀ ਮੁੜ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਣਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਕ ਸੰਭਾਵੀ ਖਤਰੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੱਛਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ 'ਚ ਘੁਸਪੈਠ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਇਸ ਗਰਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 2022 ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਖੁਫੀਆ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਿਹਤਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਬਗਰਾਮ 'ਚ ਇਕ ਸਥਾਈ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਬੁਲ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਾਜ਼ਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ, ਟਿਪਕੇਸਤਾਨ ਅਤੇ ਤੁਰਕਮੇਨਿਸਤਾਨ, ਚੌਕਸ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੇ 2000 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਮਾਸਕੋ ਅਤੇ ਬੀਜਿੰਗ ਸ਼ੰਘਾਈ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਭਤਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਪਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਗਣਿਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਕਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰਣਨੀਤਿਕ ਮੱਧ ਵਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ 'ਚ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੀਨੀ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਪਨਾਹ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਇਹ ਗਿਣਤੀਆਂ-ਮਿਣਤੀਆਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਤਿਕੋਣੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਚ ਨਵੀਂ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਹੈ।ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਬ-ਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬਕ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ?ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ 4 ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਉਥਲ-ਪੁੱਥਲ ਮਚੀ ਰਹੀ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਖੀਰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਲਾਲਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲਈ ਬਗਰਾਮ ਬਦਲਦੀ ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਕ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਹਠਧਰਮੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੀਨ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਪਹੁੰਚ ਤੱਕ ਰੂਸ ਦੀ ਮੁੜ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਭਰਦੇ ਜਿਹਾਦੀ ਖਤਰੇ ਤੱਕ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਨਵੀਂ ਮਹਾਨ ਖੇਡ ਦਾ ਇਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭੂਗੋਲ, ਤਕਨੀਕ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਬਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਠਾ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਬਗਰਾਮ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਇਸ ਅਸ਼ਾਂਤ ਦਿਲ 'ਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾ ਜਿੱਤ ਸਕੇ।

21 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤੀ ਸਾਖੀ

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
604 825 1550

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਗੌਰਵਮਈ ਗਾਥਾ ਤੇ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੱਚੀ ਸਾਖੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਜੋਂ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਾਥਾ ਦਾ ਖਲਨਾਇਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਜੰਟ ਐਂਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 1914 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿਖੀਵਿੰਡ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੌਰਵਮਈ ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਇਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਸ਼ਟ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਚਿੱਟੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

21 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਦੇ ਦਿਨ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਨਣਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹੀ ਅੱਗਿਓ ਅਨੇਕਾਂ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਜੰਟ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 1880 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦਾ ਬਾਪ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਮਾਂ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂ ਸੀ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਐਂਗਲੋ ਇੰਡੀਅਨ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਭਰਤੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਕੋਲਕਤਾ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਲੜ ਰਹੇ 'ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ' ਕਰ ਅਤੇ 'ਚਿੱਟੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤੇ।

ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ 1908 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਰਤ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਮਕੈਂਜੀ ਕਿੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ 'ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਲੰਡਨ' ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1908 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਬਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹਈਆ ਕੀਤੀ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਏਜੰਟ, ਲੰਡਨ ਦੇ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਰਿੰਦੇ ਵਜੋਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੂਹੀਏ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਾਂਡੂਰਸ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਕਰਨਲ ਕਿੰਗ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਈ ਜੀ ਸਵੈਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਲਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਏਜੰਟ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਬੇਲਾ ਜਿਆਣ ਵਰਗੇ ਲਾਲਚੀ, ਵਿਕਾਊ ਅਤੇ ਗੱਦਾਰ ਅਤੇ ਝੋਲੀਚੁੱਕ ਲੱਭੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦੀਆਂ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਪਰ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲੇ ਹੋਏ ਸੂਹੀਏ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਓ ਕੀਤਾ। 'ਪਾੜੋ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਐਂਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹਾਂਡੂਰਸ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਨਸਲੀ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਾਪਸ ਮੋੜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗੀ ਬਣਿਆ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨਫਰਤੀ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਕੋਈ ਸਾਜਿਸ਼ ਨਾ ਰਚੀ ਹੋਵੇ।

ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਭਿਅੰਕਰ ਦੋਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 111 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬਿਆਂ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ਿਅਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਲੀਅਮ ਚਾਰਲਸ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲੰਡਨ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ, ਮਾਈਕਲ ਉਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਸੰਨ 1940 ਵਿੱਚ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਨਾਮਾ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਤੋਂ 26 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਗੁਆਚ ਗਿਆ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਸੇਧ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਲੋਪੋਕੇ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਜਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸੰਨ 1880 ਨੂੰ ਸ. ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਸਿੱਖੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਹੋਰਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜਨ ਲਈ 1906 ਈਂ ਵਿੱਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆ ਵਸੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਨਾਉਣੀ ਮਿਸਾਲ, 1907 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿਰਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿਨਿਸਟਰ ਦੀ ਫਰੇਜ਼ਰ ਮਿੱਲ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜੂਝਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੱਚੇ -ਸੁੱਚੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਅਵਚੇਤਨ ਮਨ ਅਤੇ ਪਰੋਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਹੋਰ ਹਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਜੋ ਲੇਖਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਅੰਦਰ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਫਲਸਫਿਆਂ ਕਰਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਉਹ ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਥਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ। 21 ਜੂਨ 1908 ਨੂੰ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਅਤੇ ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਹੱਕ ਸੱਚ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਮਰ-ਮਿੱਟਣ ਦੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਰ ਜੁਆਨੀ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾ ਗਏ। ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਮੋੜਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਸੀ। 23 ਮਈ 1914 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਧਿਆਂ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਰੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 6 ਜੁਲਾਈ,1914 ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ. ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਵਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਮੋੜਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਸਵਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਆਗੂ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਰੀ ਸਾਹਰੀ ਸਮੇਤ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਏ, ਜਿਥੋਂ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਐਬਸਫੋਰਡ ਦੇ ਸੂਮਸ ਬਾਰਡਰ ਨੇੜਲੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਿਲ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬਾਕੀ ਗਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਣੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੂਹੀਏ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਅਤੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਕਲਮ ਹੀਡ ਨੇ, ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਡਰਾਵੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਧਮਕਾਇਆ, ਪਰੰਤੂ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਗਰੋਂ 7 ਅਗਸਤ 1914 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ 23 ਜੁਲਾਈ 1914 ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼' ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਗਦਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਅੰਦਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਰੋਧ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬੇ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪਿੱਠੂ ਤੇ ਕੌਮੀ ਗੱਦਾਰ ਬੇਲੇ ਜਿਆਣ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਏਜੰਟ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, 5 ਸਤੰਬਰ 1914 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਅੰਦਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਗਏ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵੀ ਹੋਏ, ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਫਾਲਾ, ਭਾਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਭਾਈ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖ ਦੌਲਤ ਆਦਿ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦਰਦਨਾਕ ਪੰਨਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਵਲੂੰਧਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਲਈ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਤੇ ਰੀਡ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਤੇ ਗ਼ੱਦਾਰ ਬੇਲਾ ਜਿਆਣ ਖਿਲਾਫ਼, ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਿਆ। ਅਜੇ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਬਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ, ਗੋਲੀਆਂ ਦਾਗ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੂਹੀਆ ਵਿਲੀਅਮ ਚਾਰਲਸ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਡੋਮੇਨੀਅਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ ਤੀਹਰਾ ਏਜੰਟ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ 'ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ' ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਸਮੇਂ 2000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਫਾਇਰਮੈਨ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਤੇ ਵੱਡਾ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

30 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਨੂੰ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ, ਬੀ.ਸੀ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਮਿਸਟਰ ਆਈਲੇ ਮੋਰੀਸਨ ਵਲੋਂ 12 ਮੈਂਬਰੀ ਜਿਊਰੀ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਿਸਟਰ ਵੁੱਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮਿਸਟਰ ਟੇਲਰ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਚਾਰ ਕੁ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ, ਉਹ ਬਹਾਦਰੀ ਨੇ ਨਿਡੱਰਤਾ ਪੱਖੋਂ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਕ ਡਾਲਟਨ ਵਲੋਂ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ : "ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਮੈਂ ਰੱਬ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿੱਚ ਐਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਣ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੁੱਖ, ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਝੱਲਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ... ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੁਦਆਰੇ 'ਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਕੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੇ ਦੋ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਤੀਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਕੀਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ 'ਚ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

"ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਲਈ, ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਚਰਚ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਈਸਾਈਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਕੌਮ ਸਮਝਣਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਲਈ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਇਹ

ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖਣ ਨਾਲੋਂ, ਮਰ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਗੋਲ਼ੀ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੈ ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਰਤਾਉ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲੋਂ, ਪੁਲਿਸ ਕੋਲੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਕਦੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ...।" ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਬਿਆਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਰਤਾਉ ਦੀ ਦਿਲਕੰਬਾਊ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨਸਲਵਾਦੀ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕਬੂਲਣ ਮਗਰੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਚਾਲੀ ਮਿੰਟ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਸਜ਼ਾ-ਏ-ਮੌਤ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ। 11 ਜਨਵਰੀ 1915 ਈ. ਨੂੰ ਨਿਊਵੈਸਟ ਮਿਨਿਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ਿਅਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ "ਹਰਿ ਜਗੁ ਰੇ ਮਨਾ ਗਾਇ ਲੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤੋਰੋ" ਗਾਇਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਜੇਲ੍ਹ ਬਾਹਰ ਚਾਰ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਵੈਰਾਗ 'ਚ 'ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਮਰ ਰਹੇ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਕੇ, ਧਰਮੀ ਯੋਧੇ ਦੀ 'ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ' ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲਰ ਚੱਕਪਿੱਕਮਾਇਰ ਨੇ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਮਗਰੋਂ, ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ 2020 ਨੂੰ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ 11 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 'ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਦਿਨ' ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਚੱਕ ਪਕਮਾਇਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਿਭਾਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਨਸਲਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਡਟਣ ਵਾਲ਼ੇ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਮਲਟੀ-ਕਲਚਰਲਿਜ਼ਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ।

21 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਇਸ ਦਿਨ 'ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀਏ ਕਿ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਿਤ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚੋਂ ਚਿੱਟੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਲੀਅਮ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਹੁ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਈ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਡਟਣ। ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਅਤੇ ਬੇਲੇ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਅੱਜ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋਕੇ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਨੂੰ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਨਸਲਵਾਦੀ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਖਾਤਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਸਿਧ ਹੋਣਗੇ।

ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਰੋਧੀ

ਅਪਮਾਨਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਲਿਤ

ਐਸ ਐਲ ਵਿਰਦੀ
ਐਡਵੋਕੇਟ
98145 17499

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿੱਛਲੇ ਦਿਨੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵਉਚ ਅਦਾਲਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਮਾਨਯੋਗ ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਰਮਿਆਨ ਉਚ ਜਾਤੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ੍ਹ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਹੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰੇਲੀ 'ਚ ਵਾਲਮੀਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਹਰੀ ਓਮ 38 ਸਾਲ ਉਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਲਿੰਚਿੰਗ (ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ) ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਬਾਰੇ ਗ਼ੈਰ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਰਗਰ ਕੀਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਪਮਾਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸੁਣ ਕੇ ਸਮੁੱਚਾ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ। ਮਰਹੂਮ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਮਨੀਤ ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸ਼ਤਰੂਜੀਤ ਕਪੂਰ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ. ਨਰਿੰਦਰ ਬਿਜਾਰਨੀਆਂ ਸਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 10.22 ਵਜੇ ਮਰਹੂਮ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਮਰਹੂਮ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਮਨੀਤ ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਇਕ ਆਈ ਏ ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਐਸ ਸੀ / ਐਸ ਟੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਈ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸ਼ਤਰੂਜੀਤ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਪੀ. ਨਰਿੰਦਰ ਬਿਜਾਰਨੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੀ ਅਮਨੀਤ ਪੀ. ਕੁਮਾਰ ਅੱਜ ਪ੍ਰੈਸਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦਲਿਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਦਲਿਤ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਆਈ.ਜੀ. ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਛੇ ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਸਿੱਟ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੇ ਮੈਂਬਰੀ ਸਿੱਟ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਈ.ਜੀ. ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਕੰਵਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਐਸ.ਪੀ.(ਸਿਟੀ) ਕੇ.ਐਮ. ਪ੍ਰਿਆਂਕ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਥਾਣਾ ਸੈਕਟਰ-11 ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ.ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ 'ਆਖਰੀ ਨੋਟ' ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ (ਐਸ ਸੀ) ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਐਸ ਟੀ) ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ.ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਉਸ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂ ਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਗਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਖਨਊ ਨਜਦੀਕ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜਦ ਇੱਕ 11ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ 16 ਸਾਲਾ ਦਲਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਪੰਜੇ ਅਣਪਛਾਤਿਆਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦੇ ਥਾਣਾ ਪਤੇਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਤਾਰੀਆ ਵਿੱਚ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਪੱਛੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ।

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਤਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਨੋਸਨ ਦੇ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਡਿਪੂ ਹੋਲਡਰ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 'ਦੀ ਰਾਈਟ ਟੂ ਫੂਡ' ਕੰਪੇਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਪੱਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਚ ਜਾਤ ਦਾ ਲੀਡਰ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਪਾਸੋਂ ਰਾਸ਼ਨ ਲੈਣ ਆਇਆ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਚ ਜਾਤੀ ਲੀਡਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਪਮਾਨ ਸਮਝਦਿਆਂ ਦਲਿਤ ਡੀਪੂ ਹੋਲਡਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਡੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਦਾ ਡਿਪੂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਚ ਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਰਾਸ਼ਾ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਰ ਦਲਿਤ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਈ। ਉਹ ਬਚ ਤਾਂ ਗਿਆ ਪਰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਲੱਤ ਕੱਟਣੀ ਪਈ। 'ਦੀ ਰਾਈਟ ਟੂ ਫੂਡ' ਕੰਪੇਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਤੇ ਡਿਪੂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਕਾਂਤੀ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐਸ.ਸੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਜਲੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਸਵਤੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਨਾਂਅ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਉਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ 9 ਸਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਇੰਦਰ ਮੇਘਵਾਲ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇੰਦਰ ਮੇਘਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਪੀਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਘੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਘੜੇ ਨੂੰ ਭਿੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ।

ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਥਰਸ ਵਿੱਚ ਮਨੀਸ਼ਾ ਬਾਲਮੀਕੀ ਦਾ ਠਾਕਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਚਾਰ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਬੰਗ ਇੰਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਨ ਬਣਾ ਕੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪੀਐਚਡੀ ਸਕਾਲਰ ਰੋਹਿਤ ਵੇਮੂਲਾ ਨੇ ਉਚ ਜਾਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲ੍ਹੋ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਤੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੇ ਟੀ ਐਨ ਟੋਪੀਵਾਲਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਪਾਇਲ ਤਾੜਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਸਥਾਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਜਾਤ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਰਬਉਚ ਅਦਾਲਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਉਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰਾ ਰਹਿਤ ਮਾਹੌਲ ਦੇਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਖਾਸ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਬਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਰੋਹਿਤ ਵੇਮੁਲਾ ਅਤੇ ਪਾਇਲ ਤਾੜਵੀ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖ਼ਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਸ ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ ਸੁੰਦਰੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਬੈਂਚ ਨੇ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਰੋਪੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਗਏ ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਝੂਠਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜ਼ੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਚਾਰੇ ਬਾਪ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮਦਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਹੋਇਆ। ਸਮਾਜ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿੰਨਾਂ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹੀ ਲੋਕ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਚ ਨਿਕਾਲਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦਲਿਤਾਂ ਉਤੇ ਨਿਾਉਣੇ ਅੱਤਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਮੌਨ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਲਿਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਬੰਦ ਨਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ? ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਆਇਕ ਢਾਂਚੇ 'ਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਰਸੂਖਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਸੇ ਤੇ ਹਕੂਮਤੀ ਦਬਾਅ ਸਦਕਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ 'ਚੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਆਸ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੌਮੀ ਅਪਰਾਧ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (2023) ਵਿੱਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਜਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੇਲ੍ਹ ਮੈਨੁਅਲ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ (ਐਨ ਸੀ ਆਰ ਬੀ) ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2013 ਅਤੇ 2023 ਦਰਮਿਆਨ ਦਲਿਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ 46 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ 91 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਇਹ ਦੁਖਦਾਇਕ ਤੇ ਅਪਮਾਨਤ ਵਰਤਾਰਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਥ, ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਾਰਿਆ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਦਾ ਹੈ।

'ਸਵਸਥ ਨਾਰੀ ਸ਼ਸ਼ਕਤ ਪਰਿਵਾਰ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਹਕੀਕਤ

ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ

ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਸਵਸਥ ਨਾਰੀ, ਸਸ਼ਕਤ ਪਰਿਵਾਰ' ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਘਰ ਦੀ ਸੁਆਣੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਔਰਤਾਂ, ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ, ਨਵੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ, ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ, ਨਿਯਮਤ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ, ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਦਬਾਓ, ਸ਼ੂਗਰ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 100 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ, 2047 ਤੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਔਰਤ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਹਿੰਮ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਲਈਆਂ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 17 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਕੀ ਹੈ? ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਔਰਤ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਆਇਨੇ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ 15-16 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ 100% ਟੀਚਾ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲੇ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ? ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਕੀ ਔਰਤ ਸਵੱਸਥ ਜਾਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ? ਔਰਤ ਦਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣਾ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ, ਘਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਘਰ ਦੀ ਆਮਦਨ-ਖਰਚ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਾ ਵਿਚਰਨਾ, ਗਲੀ ਗਵਾਂਢ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਦੀ ਔਰਤ ਉੱਪਰ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ? ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰੀਨ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ/ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਤੇ ਹੋਰ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਔਰਤ ਦਾ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੰਜੀ ਪ੍ਰਜਨਣ ਅੰਗਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਖੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਔਰਤ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ, ਚੌਗਿਰਦੇ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਾਹੌਲ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ?

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਿਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ-5 (2019-21) ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ 15 ਤੋਂ 49 ਸਾਲਾਂ ਦਰਮਿਆਨ 57% ਔਰਤਾਂ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ (ਅਨੀਮੀਆ) ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। 41.3% ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਟਾਪਾ ਜਾਂ ਕੱਦ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ 20-22 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14.0% ਘੱਟ ਭਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰੋਸੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਟ, ਮੱਛੀ, ਆਂਡੇ ਜਾਂ ਫ਼ਲ ਆਦਿ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੱਕ 70% ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਬਾਕੀ 30% ਔਰਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀਆਂ ਹਨ। ਦਾਅਵਾ ਭਾਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਪਰ ਗਰੀਬੀ, ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣਾ, ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਟਾਫ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ 60% ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਔਰਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀਆਂ 23 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ, ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਹਨ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕੇਵਲ ਔਰਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਉੱਪਰ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸਗੋਂ ਔਰਤ ਦਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਣਾ, ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ, ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ, ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਰਜਾ ਦੇਣਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ, ਕੰਮ ਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਤਨੇ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਕ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਠੋਸ, ਸਰਵਪੱਖੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਹੈ। ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸਾਫ ਪਾਣੀ, ਬਿਜਲੀ, ਸਾਫ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾ, ਕੰਮ ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਾਫ ਪਖਾਨੇ ਆਦਿ ਓਨੇ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਵਿੱਚ 16% ਦਾ ਪਾੜਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 25 ਤੋਂ 30% ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਵਾਂਗ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਮਰਦ ਨੂੰ ਹੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰਸਾਰ ਵਾਸਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਰਸਾਲੇ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ ਆਦਿ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੁਣਨੇ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਓਨੇ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਵਾਸਤੇ ਪਰ 41% ਦੇ ਲਗਭਗ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਤਕਨੀਕੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਐਪ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। 32% ਮਰਦ ਜਿਹੜੇ ਦਿਹਾੜੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ, ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਲਾਡਲੀ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਾਰੀ, ਸਸ਼ਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਰਗੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਜਾਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਵਿਕਾਸ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਬੰਧਿਤ ਮਹਿਕਮਿਆਂ, ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰਬ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਮੂਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮਰਦ ਤੇ ਔਰਤਾਂ) ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚਾਰੂ ਸੋਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਔਰਤ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਕ-ਦੋ ਨੁਕਾਤੀ ਥੁੜ-ਚਿਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜੋ ਕੇਵਲ ਜਨਤਕ ਵਾਹ-ਵਾਹੀ ਖੱਟਣ ਲਈ ਰਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਥਾਂ ਸਰਵਪੱਖੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਾਰਥਕ ਹੋਵੇਗਾ।

SINGHS TRAVELS
MONEY GRAM OFFICE
NRI PRESS
The Indian---News Paper of USA
Sade Lok---- News Paper of USA
Amritsar Times---News Paper of USA
News Paper
TOUR PACKAGE
Passport,Pan Card
Birth Certificate
ਨੋਟ:- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੇਪਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਇੱਥੇ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
MoneyGram
WESTERN UNION MONEY TRANSFER
Trans-Fast WORLDWIDE MONEY TRANSFER
Ph:- 01886-502532
Mob:- 94634-04595

BERKSHIRE HATHAWAY BH HS HOMESERVICES
CJ Singh
License # 24012019
Real Estate Broker
NORTHWEST
REAL ESTATE

BERKSHIRE
HATHAWAY
HOMESERVICES
M. 206-401-4000
Charanjit Singh Seattle
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
cjsingh@bhhsnw.com I cjsingh.bhhsnw.com
11400 SE 8th Street Ste 100
Bellevue. WA. 98004
A member of the franchise system of BHHS Affiliates, LLC.

ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ...

ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣ ਕੇ ਲਾ ਕੇ
ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ’ਚ ਤਾਰੀ
ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ
ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ
ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਸਦਕਾ
ਅਸਾਂ ਰੱਜ ਰੱਜ ਪਹਿਨਿਆ ਹੰਢਾਇਆ
ਪੱਗ ਤੇਰੀ ਰੱਖੀ ਸਾਂਭ ਕੇ
ਇਹਨੂੰ ਦਾਗ ਨਾ ਹਵਾ ਜਿੰਨਾ ਲਾਇਆ
ਇੱਕ ਰਾਤ ਹੋਰ ਰੱਖ ਲੈ ਜਾਵਾਂ
ਬਾਬਲਾ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰੀ
ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ
ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ

ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ ਨੇ ਉਕਤ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰੇਕਾਂ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਉਹ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਧੀਆਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ’ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਔਰਤ ਵਰਗ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮਣ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਵਕਤ ਬਦਲਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਨੇ 2011 ਤੋਂ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਾਲੜੀਆਂ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ’ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਅਜੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੜਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਜਨਮ ਦਰ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਭੀਖ ਮੰਗਣ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਰਗੇ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਗਿਣਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਿਣਤੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਖ਼ਤਰੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਜੋਖਮ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਜੰਗ ਦੇ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਲ

ਮੋਰਚੇ ’ਤੇ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਚੰਦਰਯਾਨ 3 ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਵਿਚਾਰ, ਮਰਿਆਦਾ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਕਾਇਮ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕਈ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਪਾਉਂਦੀਆਂ। ਲਿੰਗਕ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਣ ਕਾਰਨ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ, ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ, ਮਾੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਅਸਮਾਨ ਮੌਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂਕਿ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ’ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲੜੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੜਕੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੜਕਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਭਰੂਣ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਬੱਚੀ ਦਾ ਭਰੂਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉੱਥੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ 23 ਫੀਸਦੀ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੜਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ 15 ਤੋਂ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ 6.8 ਫੀਸਦੀ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਕਾਰਨ ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਮਾਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਨਿਆ ਨੂੰ ਲਕਸ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ’ਤੇ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕੁਝ ਸ਼ੈਤਾਨ ਲੋਕਾਂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਪੂਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। 2021 ’ਚ ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ 37,511 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ 2022 ’ਚ ਵਧ ਕੇ 38,030 ਹੋ ਗਏ। 2023 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜੇ 32000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਨਸੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 3.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਉਤਪੀੜਨ ਵਿੱਚ 10.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਹਰ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਇਸ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ’ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਡਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਲੜਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੀ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧੀ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਧੀਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਹੀ ਮਾਵਾਂ, ਦਾਦੀ, ਨਾਨੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁਨੀਆ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ। ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਾਏ ਘਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਹਰ ਧੀ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੈ;

ਆਹ ਲੈ ਮਾਏ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ
ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ...

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਕਾਮ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਧੀ ਹੁੰਦੀ? 11 ਅਕਤੂਬਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲੜੀ ਦਿਵਸ ’ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕਰੀਏ, ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL
ENROLLED AGENT
BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS
*TAX:- INDIVIDUAL,FAMILY,BUSINESS,TRUCKING
*BOOKKEEPING ACCOUNTS
*PAYROLLS &INCORPORATION
*INSURANCE: LIFE Only-Agent,NOTARY
GET MONEY BACK FAST!
"Authorised IRS E-file Provider"
"Enrolled To Practice Befire The IRS"
CALL:R.PAL SINGH EA- 510 750 3464
EA 00097224,CRTP A44237Realtor#1481514 ,
Life-Only Insurance Agent #0G76896
39159 Paseo Padre Pkwy #103,Fremont,CA 94538
Snghrpal47@gmail.com
Singhtax.com
Open 7 Days
Weekends/Evenings
(Year Round Service)
Resonable Rates
Call for Appointment
e-file

CAPITAL SERVICES
INSURANCE | VEHICLE REG. | IMMIGRATION | NOTARY PUBLIC | LIVE SCAN
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
AUTO · HOME · TRUCK · BUSINESS · LIFE · MEDICAL
ਪਾਸਪੋਰਟ / ਵੀਜ਼ਾ
* ਓ ਸੀ ਆਈ
* ਸਰੰਡਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਪੈਨ ਕਾਰਡ
* ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ * ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
* ਸਿਟੀਜ਼ਨ * ਵਸੀਅਤ *Living Trust
* ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ *Legal Documents
The Attorney has 25 years of experience in your favor for all legal services
Vehicle Registration
(Approved by CA DMV)
* ਕਾਰ ਸਟਿੱਕਰ ਸਲਾਨਾ
* ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ
* ਪਲੇਟਾਂ ਤੇ ਸਟਿੱਕਰ
* ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਵਹੀਕਲ
* Vin Verification
Lic.43779
Other Services
* Live Scan / Fingerprints
* Covered California.
* Drug Testing * Alcohol Test
* Notary Services
* International Driver Lic.
Lic. 6000947
Office Ph.(916) 427-4321
6624 FLORIN ROAD, SACRAMENTO CA, 95828
FAX: 916)258-0441, Cell: (916)308-7997
Email: sacramento99@yahoo.com Website: www.capitalservices.us

Uscipp Insurance Services
650 N WILMA AVE STE A, RIPON CA 95366
TRUCK INSURANCE
TRUCK TAX IFTA
Amarjit S Bir
amarjit@uscipp.org
Lic#0I15593CA
Ph: (925)318-1247

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਮਿਹਰ

ਹਵਾ ਤਿੱਖੀ ਚੱਲੇ ਬੜੀ ਪਵੇ ਠੰਡ ਜੀ।
ਠੰਡ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਸਰੀਰ ਤਾਂਈ ਗੰਢ ਜੀ।
ਨਹੀਂ ਬਾਲਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਪੰਡ ਜੀ।
ਅੱਜ ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਹੋਈ ਹੱਦ ਜੀ।
ਜਿਹਨੇ ਬਰਫ ਹਿਮਾਲਾ ਦੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਰੱਦ ਜੀ।

ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲ਼ਾ ਕਰੇ ਤੰਗ ਜੀ।
ਠੰਡੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਨੀਲੇ ਹੋਏ ਅੰਗ ਜੀ।
ਬੁੱਢੇ, ਬਾਲਾਂ ਦੇ ਵੱਜਣ ਲੱਗੇ ਦੰਦ ਜੀ।
ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਨੇ ਲੱਕ ਬੰਨ ਲਿਆ ਘੁੱਟ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਭਰੀ ਬੰਨ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਵੇ ਜੀ।
ਸਭ ਡੇਰਿਆਂ 'ਚ ਬਾਲਣ ਪੁਚਾਵੇ ਜੀ।
ਲਾਕੇ ਧੂਣੀਆਂ ਤੇ ਅੱਗ ਨੂੰ ਸੇਕਾਵੇ ਜੀ।
ਅੱਗ ਸੇਕ ਪਾਲ਼ਾ ਸਾਰਾ ਹੋਵੇ ਦੂਰ ਜੀ।
ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨੂਰ ਜੀ।

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਉਚੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ।
ਸਿੱਖ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਸੇਕਦੇ।
ਲੱਗੇ ਪੁੱਛਣ ਜੋ ਸਿੱਖ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਦੇ।
ਕੌਣ ਬਾਲਣ ਗਿਆ ਹੈ ਡੇਰਿਆਂ 'ਚ ਸੁੱਟ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਸਿੱਖ ਹੱਥ ਜੋੜ ਗੁਰਾਂ ਤਾਂਈ ਦੱਸਦੇ।
ਇਕ ਸਿੱਖਣੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਏਥੇ ਵੱਸ ਦੇ।
ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਨੀਂ ਥੱਕ ਦੇ।
ਬਾਬਾ ਬਾਲਣ ਲਿਆਵੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜੇ ਮਾਈ ਜੀ।
ਅੱਜ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਓਨਾਂ ਨੇ ਸੇਕਾਈ ਜੀ।

ਬੋਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲਿਆਵੋ ਉਹ ਨੂੰ ਟੋਲ ਕੇ।
ਕਿਹੜੀ ਮੰਗ ਉਹ ਦੀ ਦੱਸੇ ਸਾਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ।
ਦਾਤਾਂ ਦੇ ਦੀਏ ਭੰਡਾਰੇ ਅੱਜ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ।
ਜਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੁਨੇਹਾ ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਉਠ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਮੱਥਾ ਆਦਮ ਨੇ ਚਰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜੀ।
ਗੁਰਾਂ ਬਾਂਹੋ ਫੜ ਪਿਆਰ ਦੇ ਉਠਾਇਆ ਜੀ।
ਹੱਥ ਮਿਹਰ ਵਾਲਾ ਮੋਢ 'ਤੇ ਟਿਕਾਇਆ ਜੀ।
ਹੋ ਗਈ ਸਫਲ ਕਮਾਈ ਸਾਰੀ ਅੱਜ ਤੇਰੀ ਐ।
ਮੰਗੋ ਦਿਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਮੰਗਣਾ ਨਾ ਲਾਉਣੀ ਦੇਰੀ ਐ।

ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਜੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਖਦਾ।
'ਨਾਮ ਵਿੱਸਰੇ ਨਾ ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਦਾ।
ਰਹਾਂ ਜਸ ਗਾਉਂਦਾ ਥੋਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦਾ।'
ਆ ਗਿਆ ਬੁਢੇਪਾ ਜੁਆਨੀ ਗਈ ਉਠ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਘਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਜ ਮਿਲੇ ਸੀ।
ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਬਚਨ ਸੋਹਣੇ ਕਰੇ ਸੀ।
ਵਰ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਵਰ੍ਹੇ ਸੀ।
ਪੁੱਤ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੰਗ ਮੈਂ।
ਲਿਆ ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗਣ ਵਿੱਚ ਮਨ ਰੰਗ ਮੈਂ।

ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੈਣੀ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਦਾਤ ਸੀ।
ਸੰਗ ਗੁਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੱਗੀ ਕਿਹੜੀ ਬਾਤ ਦੀ।
ਮਸਾਂ ਚੱਕਵੀ ਨੂੰ ਆਈ ਪਰਭਾਤ ਸੀ।
ਚਲੋ ਚੱਲੀਏ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਉੱਠ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਸਿੱਖ ਸਿੱਖਣੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਗਏ।
ਮਨ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਗਏ।
ਬਿਨਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਭ ਬੁੱਝ ਗਏ।
ਮੰਗੋ ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਥੋਨੂੰ ਅੱਜ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਦਾ।
ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਹਿੰਦੇ 'ਦੀਵਾ ਸਾਡਾ ਰਹੇ ਜਗਦਾ'।

ਬੋਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਲਾਲ ਐ।
ਬ੍ਰਹਿਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਊ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਜਲਾਲ ਐ।
ਨਾਮ ਰੱਖ ਲਇਉ 'ਭਗਤੂ' ਸੰਭਾਲ ਐ।
ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘਾ ਸੇਵਾ ਕਰੂ ਸਦਾ ਜੁੱਟ ਕੇ।
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਤੁੱਠ ਕੇ।

ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ

ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਕਰੋ ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਸਿਖਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਸੱਭ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਪਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।।
ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਖਾਓ,
ਇਹ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਕੋਈ,
ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪ ਵਿਖਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣਾ ਅਤੇ ਰਲਮਿਲ ਰਹਿਣਾ ਸਭਨਾਂ ਨੇ,
ਸਭਨੂੰ ਰਸਤੇ ਇਸ ਚਲਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਉਦਾਸੀਆਂ ਕਰ ਚਹੁੰ ਕੂਟੀਂ ਘੁੰਮੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ ਸੀ,
ਸੱਭ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਨਹੀਂ ਵਹਿਮਾਂ ਅਤੇ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਰੱਖਿਆ ਹੈ,
ਮੱਕੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਅ ਫ਼ੁਰਮਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਲੋਕੋ ਕਣ ਕਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਸ ਹੈ ਸੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ,
ਸੱਭ ਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਸੁਣਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਹੱਕ ਦੀ ਕਿਰਤ ਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਕੁੱਝ ਕੁ ਹਿੱਸਾ ਦਾਨ ਕਰੋ,
ਭੁੱਖਿਆਂ ਤਾਈਂ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਸੰਗਤ ਪੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆਓ ਲੰਗਰ ਛਕੀਏ ਬਹਿਕੇ ਜੀ,
ਇਹੋ ਨਿਵੇਕਲਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਕਦੇ ਘਾਟ ਨਾ ਓਹਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀ ਐਂ,
ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਸੱਭ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ।
ਚਰਨੀਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ ਦੱਦਾਹੂਰੀਏ ਨਿਉਂਕੇ ਜੀ,
ਓਹਨੇ ਸਵਾਸ-ਸਵਾਸ ਵਿੱਚ ਧਿਆਇਆ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ।

ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ
ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
95691-49556

ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਦੀ ਵੇਦਨਾ

ਉਦਾਸ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ ਹੈ
ਚੁੱਪ ਦਾ ਪਹਿਰਾ
ਹਵਾ ਦੀ ਸਰਸਰਾਹਟ ਹੈ
ਦਰਦ ਇ ਦਿਲ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਹੈ
ਸੀਨੇ 'ਚ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਹੈ
ਬਾਪੂ ਦੀ ਬੀਬੀ ਦਾਹੜੀ
ਉਹਦਾ ਮਾਸੂਮ ਝੁਰੜਾਰਾਇਆ ਚਿਹਰਾ
-ਉੱਜੜਿਆ ਬੁਢਾਪਾ
ਤੇ ਕੰਬਦੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ :
'ਪੁੱਤ ਪੀਆ ਨਾ ਕਰ!'
ਪਰ ਮੇਰੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਕਿ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ
ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ....
ਦੇਰ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ਹੈ ਲਤ ਮਾੜੀ
ਨਾ ਪੀਵਾਂ ਤਾਂ ਤੋੜ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਪੀਵਾਂ, ਤਾਂ ਪੀਂਦੀ ਹੈ ਰੱਤ ਮੇਰਾ
ਖੋਰਦੀ ਹੈ ਜਿਗਰ...
ਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੌ ਵਾਰ ਆਖਿਆ
'ਛੱਡ ਦੇ ਇੱਕਲੌਤਿਆਂ
ਤੂੰ ਹੀ ਏਂ ਸਹਾਰਾ ਸਾਡਾ
ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਸਾਡਾ ਕੌਣ!'
ਮਾਂ ਕੀ ਜਾਣੇ ਕਿੰਨਾ ਬੇ-ਵੱਸ ਹਾਂ, ਲਾਚਾਰ ਹਾਂ
ਡਿੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪੀ ਕੇ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ, ਚੌਰਾਹਿਆਂ 'ਤੇ
ਸੁੰਨ ਸ਼ਰੀਰ, ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਭਿੰਨਭਿਣਾਹਟ
ਮਰਾਂਗਾ ਇਉਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ
ਉਦਾਸ ਰਾਤ ਹੋਵੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਤੇਜ ਵਾਹਨ ਨੇ ਦਰੜ ਕੇ ਸੁਟੀ ਮੇਰੀ ਦੇਹ
ਮਾਂ-ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ
ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਭਿੰਨਭਿਣਾਹਟ
ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਛੱਪੜ... ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਜੂਮ
ਪੁਲਿਸ, ਹਸਪਤਾਲ....
ਮਾਂ ਦੇ ਵੈਣਾ ਦਾ ਸ਼ੋਰ
ਤੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਚ ਅਟਕੇ ਹੋਏ
ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਵੇਦਨਾ....

ਓਮਕਾਰ ਸੂਦ ਬਹੋਨਾ
ਮੋਬਾਈਲ -9654036080

ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਕ ਅੰਬਰ ਵਿਚ ਹੋਵਣ ਸਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸੂਰਜ ਦੀ ਲੋਅ, ਚੰਦਾ ਦੀ ਲੋਅ, ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ, ਜੁਗਨੂੰ ਦੀ ਲੋਅ।
ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਆਦਰ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਪਿਰੋ।
ਹਾਕਮ ਸਭ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਟਹਿਣੀ-ਟਹਿਣੀ ਖਿੜ੍ਹੀਆਂ ਕਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਲੀ ਤੋੜੇ ਨਾ।
ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਥੋਹ੍ਰਾਂ ਵਰਗੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜੇ ਨਾ।
ਨਿਰਧਨ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਸਤਿਕਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕੌਣ ਕਰੇ।
ਇਸ ਗੰਦਲੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਸ ਤਲੀ 'ਤੇ ਕੌਣ ਧਰੇ।
ਬੇੜੀ ਤਾਰਨ ਖੇਹਵਣਹਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਉਨਤੀ ਯੁਕਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਨੀਅਤ, ਨੀਤੀ, ਪ੍ਰੀਤ ਬਣੇ।
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਜਾਂ ਦੀ ਇਕ ਧੁਨ ਦਾ ਫਿਰ ਉਤਮ ਸੰਗੀਤ ਬਣੇ।
ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਬੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜ਼ਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਫੁੱਲਦੀ-ਫੁੱਲਦੀ ਰੋਟੀ ਲੱਭੇ, ਮੱਖਣ ਸਾਗ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਨਾਲ।
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਜਨ ਕੌਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਭਰਿਆ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ ਥਾਲ।
ਝੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਸ਼ਰਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀਵੇ ਹੋਵਣ ਏਧਰ ਵੀ ਤੇ ਓਧਰ ਵੀ।
ਤਪਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਫਿਰ ਨਾ ਰੋਵਣ ਏਧਰ ਵੀ ਤੇ ਓਧਰ ਵੀ।
ਜਗਮਗ-ਜਮਮਗ ਜਗਣ ਕਿਨਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਰਵੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਰਵੇ।
ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਲਾਲੀ ਦਾ ਘਰ-ਘਰ ਵਿਚ ਦੀਦਾਰ ਰਵੇ।
ਨਾ ਕੋਈ ਜਿੱਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਹਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਸਾਝੀਵਾਲ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਵੇ ਹਰਿਮੰਦਿਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚੋਂ।
ਝਿਲਮਿਲ-ਝਿਲਮਿਲ ਦੀਵੇ ਜਗਦੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਚੋਂ।
ਸ਼ੀਤਲਤਾ ਹੈ ਸਗਲ ਦੁਆਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅੰਦਰ ਏਕਮ ਵਾਲੇ ਚਮਕਣ ਤਾਰੇ।
ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਵਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਨੰਦਪੁਰੇ ਵਿਚ ਗੋਬਿੰਦ ਪਿਆਰੇ।
ਲੈ ਕੇ ਆਵਣ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਵਡਿਆਈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ਸ਼ਹਿਨਾਈ।
ਬੰਦੀ ਰਾਜੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਭਰਤ ਜਿਹੇ ਫਿਰ ਨਿੱਸ-ਸਵਾਰਥ ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਅਰਥ ਬਣਨ।
ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਗਰਭ 'ਚੋਂ 'ਬਾਲਮ' ਨੀਤੀ-ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਣਨ।
ਮੋਹ-ਮਮਤਾ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਠਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੋਗੀ।
ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਸਿਤਾਰੇ ਫੇਰ ਦਿਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮ' ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਮੋ: 98156-25409

ਖਾਲੀ ਮੂੰਹ ਨਾਲ਼ੋਂ ਬੱਕਲ਼ੀਆਂ

ਕਰਕੇ ਖ਼ੂਨ ਪਸੀਨਾ ਇੱਕ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਅੰਨ ਅੰਬਾਰ ਲਗਾਵਾਂਗੇ,
ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਦਾ ਰਾਵਣ ਆਪਾਂ ਰਲ਼ ਮਿਲ਼ ਆਣ ਜਲਾਵਾਂਗੇ।

ਸੋਨਾ ਉਗਲੇ ਧਰਤ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਤਨ ਪਿਆਰੇ ਦੀ,
ਚੁੱਕ ਤਿਰੰਗਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇਹਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਵਾਂਗੇ।

ਅੱਸੀ ਕਰੋੜ ਦੀ ਜੰਤਾ ਜੋ ਜੀਂਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਰੋਸੇ ਹੈ
ਕੱਢ ਕੇ ਗੁਰਬੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਦਿਖਲਾਵਾਂਗੇ।

ਪਾਟੋ ਧਾੜ ਹੋਈ ਫਿਰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ,
ਬੈਠ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਆਣ ਮਿਟਾਵਾਂਗੇ।

ਨਿੱਘੇ ਨਿੱਘੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਕਿੰਨੀ ਛੇਤੀਂ ਨੇ,
ਲਗਾ ਕੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ਼ ਸ਼ਰੀਕ ਦੀ ਚਾਲ ਸਮਝਾਵਾਂਗੇ।

ਨਾਲ਼ ਪਿਆਰ ਦੇ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਜੰਗ ਜਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਏ,
ਇਹੋ ਗੱਲ ਵੈਰੀ ਦੇ ਖਾਨੇ ਭੀ ਰਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਪਾਵਾਂਗੇ।

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ''ਨੂਰਪੁਰੀ''

ਬੌਡੀ-ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਦੇ ਮਾਹਰ

ਜੇ ਦੇਖਦੇ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ 'ਭਾਫ' ਕਿਧਰੇ
ਅੱਗ ਬਾਲ ਕੇ 'ਭਾਂਬੜ' ਬਣਾਇ ਦਿੰਦੇ।
'ਹੋਈ' ਦੱਸਕੇ ਕਿਸੇ 'ਅਣਹੋਈ' ਤਾਈਂ
ਗੱਲਾਂ ਇੱਕ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੁਣਾਇ ਦਿੰਦੇ।
'ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀਆਂ' ਦੀ ਫੋਟੋ ਛਾਪ ਕੇ ਜੀ
ਗਿਣਤੀ 'ਕੱਠ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਾਇ ਦਿੰਦੇ।
'ਸੁਰਖੀ ਚੱਕਵੀਂ' ਲਾਇ ਕੇ 'ਖਬਰ' ਉੱਤੇ
ਤਾਣਾ ਕੁਫਰ ਦਾ ਲੰਬਾ 'ਤਣਾਇ' ਦਿੰਦੇ।
ਵਿਊਜ਼ ਲਾਈਕ ਕਮੈਂਟਾਂ ਲਈ ਤੜਫਦੇ ਨੇ
ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਜਾਹਰ ਹੋ ਗਏ।
ਲਿਖਣੀ ਠੀਕ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕਈ ਜਾਣਦੇ ਨਾ
'ਬੌਡੀ-ਲੈਂਗੁਏਜ਼' ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹੋ ਗਏ!

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ
78146-92724

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਐਸਾ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ,
ਉਜਾਲੇ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਜੁਗਨੂੰ ਉੜਨੇ ਤੋਂ ਹਟ ਗਏ ਵਿਚ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਦੇ।
ਐਸਾ ਖੋਰੂ ਪਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਘੋਰ ਹਨੇਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਛਾਇਆ ਹਰ ਪਾਸੇ।
ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਹਟਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਸਚਾਈ ਦਾ ਸੂਰਜ ਲੁੱਕ ਗਿਆ ਜਾ ਕੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ,
ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਚਮਕਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਸੱਚ ਤਾਂ ਆਖ਼ਰ ਸੱਚ ਹੈ ਨਿਖਰ ਕਰਕੇ ਨਿਕਲੇਗਾ
ਝੂਠ ਜੋ ਸੱਚ ਬਣਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਕਹਿਰ ਦੀ ਜ਼ੁਲਮੀ ਬਾਰਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਜਗ ਅੰਦਰ।
ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਢੋਲ ਬਜਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਆਖਰ ਸੱਚ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਨਾਨਕ ਨੇ
ਭਾਵੇਂ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਸੱਚੀ ਸੰਜਰੀ ਸਵੇਰ ਦਾ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਇਆ,
ਗੁਠੇ ਜੋ ਸੀ ਬਿਠਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

'ਹਜ਼ੂਰ' ਸਚਾਈ ਦੀ ਇਕ ਕਿਰਣ ਹਟਾਏ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਨੂੰ,
ਜਿਹੜਾ ਸੀ ਫੈਲਾਇਆ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੇ।

ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ (ਰਿਟਾ. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ)
ਕੋਠੀ ਨੰ. 2426, ਸਾਊਥ ਵਾਸਕੋ ਰੋਡ
ਕੌਂਵਨ ਵੇ ਲਿਵਰਮੋਰ
925-660-5977

ਤੁਸੀਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ,
ਉਹ ਆਪਣਾ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਅੱਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਤੱਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਜੀਵ ਮਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੋ ਜਾਣ।
ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਚੋਖਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਧੂੰਏਂ ਨਾਲ ਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਵੇ।
ਇਹ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਜਾਵੇ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਠੀਕ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਰਲਾਉਣ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰੋ,
ਆਪਣਾ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਉ।
ਤੁਸੀਂ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਰਹਿਣੇ,
ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਚੱਜ ਨਾਲ 'ਮਾਨਾ' ਸੰਭਾਲਣੇ ਹੀ ਪੈਣੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਪਟਾਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਵੱਧਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਨਾਚ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ, ਢੋਲ ਅਤੇ ਢੋਲਕ ਵਜਾਉਣਾ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਨੱਚਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੁੱਲੇ ਹੋਏ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭੋਜਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪਟਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਮਾਨਾਂਤਰ, ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਟਾਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵੀ ਹਨ। ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪਟਾਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਿੱਲੀ-ਐਨਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਸਿਰਫ਼ ਦਿੱਲੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?' ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ? ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਓਨਾ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋ ਵੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਸ

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਧਾਰਨਾ ਸੀ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਤਣਾਅ, ਕੰਨ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਟਣਾ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੜਬੜ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਟਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਤੀ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨ, ਸੜਕ 'ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਧੂੰਆਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਨਲੇਵਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕਿਸ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਅੱਗੇ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿੱਲੀ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 1,000 ਤੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਟਾਕੇ ਸਾੜਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ? ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਣ ਅਤੇ ਧੂੰਆਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟਾਕੇ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ, ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ, ਨਾਈਟ ?ਰੋਜਨ ਆਕਸਾਈਡ, ਸੀਸਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਰਸਾਇਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ, ਖ਼ੂਨ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਦਮਾ, ਬ੍ਰੌਂਕਾਈਟਿਸ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਆਮ ਹਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਖੋਜ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟਾਕੇ ਜਨਤਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਲੋਕ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੋਜ ਨੇ ਬਨਸਪਤੀ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਉਪਜ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧੂੜ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਟਾਕੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਥਾਇਰਾਇਡ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਹ ਦੀ ਨਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਇਸਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹਵਾ, ਸ਼ੋਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਸਵਾਲ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਜਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਦੇ ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਮੱਧਯੁਗੀ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਧੀ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਬਣ ਗਏ। ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪਿਆਰ, ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ। ਨਾਚ, ਸੰਗੀਤ ਉਤਸਵ, ਆਕਾ, ਸੰਗੀਤ ਉਤਸਵ, ਅੰਬ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ, ਪੇਂਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਪੁਲਿਸ ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ, ਇਹ ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਪਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਦਿੱਲੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ
ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਈ..ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ
9465682110

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟੀਚੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਵਰਗੇ ਹਾਡਰਕੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2025-26 ਤੋਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ, ਸੀਮੈਂਟ, ਪਲਪ (ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਗੁੱਦਾ) ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸਮੇਤ 282 ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਉਤਸਰਜਨ ਤੀਬਰਤਾ 'ਚ ਕਮੀ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਉਤਸਰਜਨ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ, ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪਲਪ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ 2023-24 ਦੀ ਆਧਾਰ ਰੇਖਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 2026-27 ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸ (ਜੀ. ਐੱਚ. ਜੀ.) ਉਤਸਰਜਨ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ?ਕਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਬਨ ਦੇ ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਤਸਰਜਨ 'ਚ ਕਮੀ ਦੇ ਟੀਚੇ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਚੌਗਿਰਦਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 282 ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ 2025-26 ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕਾਈ ਉਤਪਾਦ (ਉਤਸਰਜਨ ਤੀਬਰਤਾ) 'ਚ ਜੀ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਉਤਸਜਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਫੈਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਾਰਬਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਸਕੀਮ (ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਐੱਸ.) 2023 ਦੇ ਅਨੁਪਾਲਣ ਤੰਤਰ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਲ 2025-26 ਲਈ ਜੀ. ਈ. ਆਈ. ਟੀਚੇ (ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਬਰਾਬਰ ਟਨ 'ਚ) ਚਾਲੂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। 2023-24 ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 2026-27 ਤੱਕ ਕੁਲ ਕਮੀ ਸੀਮੈਂਟ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲਗਭਗ 3.4 ਫੀਸਦੀ, ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ 'ਚ ਲਗਭਗ 5.8 ਫੀਸਦੀ, ਕਲੋਰ-ਐਲਕਲੀ 'ਚ 7.5 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਪਲਪ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਚ 7.1 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਜੀ. ਈ. ਆਈ. ਟੀਚੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਲਈ ਕਮੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾਰਬਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ.) ਕਮੀ ਦੇ ਲਈ ਚੌਗਿਰਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਏਗਾ।

ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਸ ਅਨੁਪਾਲਣ ਸਾਲ ਦੇ ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਬਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੀ

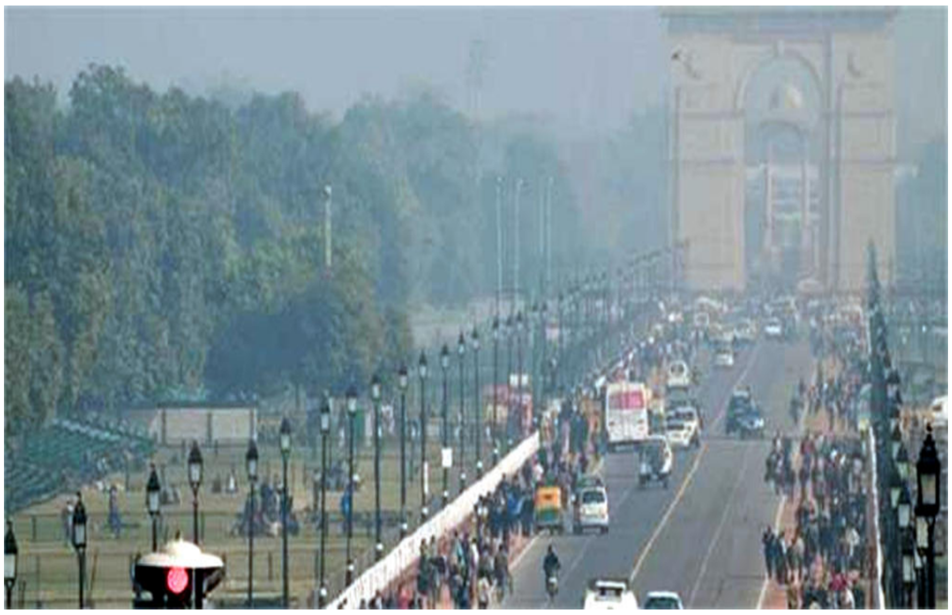

ਔਸਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਦੁੱਗਣੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੀ. ਈ. ਆਈ. ਟੀਚਾ ਭਾਰਤ ਦੇ 2070 ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਜ਼ੀਰੋ ਉਤਸਰਜਨ ਟੀਚੇ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀ. ਐੱਚ. ਜੀ. ਉਤਸਰਜਨ 'ਚ ਕਮੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਦਾਨ (ਐੱਨ. ਡੀ. ਸੀ.) ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Dosanjh Family AUTO GROUP

Cadillac · CHEVROLET · INFINITI · KIA · NISSAN · BUICK

GMC · LIVERMORE TOYOTA · HYUNDAI Fremont Hyundai · TOYOTA · Ford · ACURA

DUBLIN CHEVOLET

DUBLIN CADILLAC

DUBLIN BUICK GMC

DUBLIN KIA

DUBLIN NISSAN

DUBLIN INFINITI

FREMONT CHEVROLET

FREMONT CADILLAC

FREMONT BUICK GMC

STEVENS CREEK CHEVROLET

STEVENS CREEK CADILLAC

FREMONT HYUNDAI

CONCORD CHEVROLET

ACURA OF CONCORD

CONCORD NISSAN

LIVERMORE TOYOTA

FREMONT FORD